

Mladi za napredek Maribora 2024

41. srečanje

REZBAR ANTON JEZOVŠEK (1905–1992)
IN NJEGOVE LUTKE

NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

Raziskovalna naloga

Avtor: Julija Bevc
Mentor: Natalija Rojc Črnčec, Katarina Klančnik Kocutar

Šola: Prva gimnazija Maribor
Število točk: 168 / 170

Maribor, februar 2024

KAZALO

1 POVZETEK.....	6
2 ZAHVALA.....	6
3 UVOD.....	8
3.1 Osnovni namen in cilji raziskovalne naloge.....	8
3.2 Raziskovalna vprašanja.....	8
3.3 Predvidena nova spoznanja.....	9
3.4 Rezultati dosedanjih raziskav.....	9
3.5 Metodologija dela.....	11
4 KRATKA SVETOVNA ZGODOVINA LUTKARSTVA.....	14
5 ZAČETKI LUTKARSTVA V MARIBORU IN SLOVENIJI.....	17
5.1 Prve sledi lutkarstva na Slovenskem.....	17
5.2 Ljudsko lutkarstvo na Slovenskem.....	17
5.3 Marionetno gledališče Milana Klemenčiča v Šturjah in Ljubljani.....	20
5.4 Sokolska marionetna gledališča.....	20
5.5 Niko Kuret vpelje ročne lutke.....	23
5.6 Partizansko lutkovno gledališče.....	24
5.7 Ljubiteljski lutkovni odri v Mariboru po drugi svetovni vojni.....	25
5.8 Prvo poklicno lutkovno gledališče.....	26
7 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA V USTNEM IZROČILU.....	32
7.1 Ustni vir: Tine Varl (r. 1940), Maribor.....	32
7.2 Ustni vir: Oton Pastirk (r. 1941), Maribor.....	33
7.3 Ustni vir: Nada Vauda Prijatelj (r. 1943), Maribor.....	35
7.4 Ustni vir: Tomislav Skelin (r. 1950), Maribor.....	36
7.5 Ustni vir: Manica Skelin (r. 1955), Maribor.....	36
8 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA V PISNIH OMEMBAH.....	38
9 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA NA STARIH FOTOGRAFIJAH IN RAZGLEDNICAH.....	43
9.1 Lutke Antona Jezovška na starih fotografijah.....	43
9.2 Lutke Antona Jezovška na razglednicah.....	44
10 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA, OHRANJENE V SLOVENSKIH MUZEJIH.....	46
10.1 Muzej narodne osvoboditve Maribor.....	46
10.2 Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik.....	48
10.3 Muzej novejšje zgodovine Celje.....	53
10.4 Lutkovni muzej Maribor.....	53

11 LUTKE ANTONA JEZOVSKA, OHRANJENE V SLOVENSKIH LUTKOVNIH GLEDALIŠČIH	55
11.1 Lutkovno gledališče Maribor	55
11.2 Lutkovno gledališče Ljubljana	57
12 LUTKE ANTONA JEZOVSKA, OHRANJENE V ZASEBNI LASTI	58
13 LUTKE ANTONA JEZOVSKA V TUJINI	61
14 ZNAČILNOSTI LUTK ANTONA JEZOVSKA	64
14.1 Tipi lutk Antona Jezovška	64
14.2 Materiali in tehnologija izdelave lutk Antona Jezovška	67
14.3 Velikost lutk Antona Jezovška	72
14.4 Najznačilnejši liki Jezovškovih lutk	72
14.5 Likovne značilnosti in ohranjenost Jezovškovih lutk	74
14.6 Uporabniki (naročniki) lutk Antona Jezovška	74
15 JEZOVSKOVI SODOBNIKI – IZDELOVALCI LESENIH REZLJANIH LUTK DRUGOD PO SLOVENIJI	76
15.1 Milan Klemenčič (1875–1957), Šturje, Ljubljana	76
15.2 Lojze Lavrič (1914–1954), izdelovalec partizanskih lutk	77
15.3 Matija Glad (1912–1995), Kočevje	79
15.4 Janko Trošt (1894–1975), Ribnica	80
15.5 Lutke drugih izdelovalcev v zbirkah slovenskih muzejev	81
15.6 Pomen Jezovškovih lutk v kontekstu njegovih sodobnikov in ohranjene premične dediščine v Sloveniji	85
16 UPORABA LESENIH REZLJANIH LUTK DANES	86
16.1 Uporaba lesenih rezljanih lutk v ljubiteljskih lutkovnih skupinah na območju Maribora danes	86
16.2 Uporaba lesenih rezljanih lutk v poklicnih lutkovnih gledališčih danes	86
16.3 Postopek izdelave 3D kopij lesenih rezljanih lutk	89
17 DRUŽBENA ODGOVORNOST	90
18 RAZPRAVA IN INTERPRETACIJA REZULTATOV	91
19 SKLEP	94
20 PRILOGE	98
21 VIRI IN LITERATURA	210

KAZALO SLIK

Slika 1: Moški lik in ježek, lutki Antona Jezovška iz posesti družine Varl	13
Slike 2, 3, 4: Indijske lutke, indonezijska senčna lutka in lutka na palici, začetek 20. stol.,.....	14
Sliki 5, 6: Japonske in kitajske lutke, marionete, Muzej lutk Chrudim, Češka, 2023	15
Slika 7: Lutke iz gline s premičnimi sklepi, Korint, 4. stol. pr. n. št., Arheološki muzej Atene	15
Slike 8, 9, 10: Pulchinelle, Punch in Judy (15. stol.), predstava s Punchem (19. stol.).....	16
Slika 11: Jim Henson in žabec Kermit, Muppet Show, 1988	16
Slika 12: Zverinice iz Rezije, RTV Slovenija, 1976	16
Slika 13: Trije tipi naše ljudske lutke (vir: Kuret, 1954, str. 115).....	18
Sliki 14, 15: Pintarjev Tone, pripravljen za predstavo in med predstavo, Mekinje pri Stični.....	19
Slika 16: Gledališki list Malega marionetnega gledališča in skice lutk Milana Klemenčiča	20
Slika 17: Lutkovna skupina Sokol I, Maribor, 1932 (vir: MNOM)	21
Slika 18: Sokolske lutke, Marionetni oder Sokola I Tabor, Ljubljana, okoli leta 1930,	21
Slike 19, 20, 21, 22, 23: Marionetni glavici, sokolska lutkovna skupina Žalec, okoli leta 1938,	23
Sliki 24, 25: Niko Kuret (levo) in lutka Pavliha oblikovalca Slavka Hočvarja (desno),	24
Slika 26: Lutke partizanskega lutkovnega gledališča, Lutkovni muzej Ljubljana	24
Sliki 27, 28: Janez Kadiš igra lutke na prostem in v dvorani, 50. leta 20. stoletja	25
Slika 29: Lutkovna skupina KUD Angel Besednjak, Maribor, okoli 1955 (vir: MNOM).....	26
Slika 30: Lutkovni oder KUD Jože Hermanko na 17. Mariborskem tednu (vir: PAM, SI_PAM/1702/001/003/004_00063)	26
Slika 31: Anton Jezovšek pri delu (V ateljeju lutk, Tovariš, 21. junij 1959, str. 724.)	27
Slika 32: Člani Kluba upodablajočih umetnikov Maribor, 1950, Jezovšek stoji prvi z desne	28
Slika 33: Ponazoritev rezbarske delavnice za izdelavo lutk, Muzej lutk Chrudim, 2023	29
Slika 34: Anton Jezovšek v svojem ateljeju, okoli leta 1983	30
Slika 35: Rezljane glave lutk Antona Jezovška (vir: V ateljeju lutk, Tovariš, 21. 6. 1959, str. 725)....	31
Sliki 36, 37: Izdelki Antona Jezovška, last družine Varl (vir: lastni fotografiji, 2023).....	33
Slika 38: Oton Pastirk in Tine Varl, 1966 (vir: last Otona Pastirka)	35
Slike 39, 40, 41: Rezbarski izdelki Antona Jezovška, last Nade V. Prijatelj (vir: lastne fotografije) ...	36
Sliki 42, 43: Tomislav in Manica Skelin, člana ljubiteljske lutkovne skupine KUD Kobanci Kamnica, 80. leta 20. stol. (vir: last družine Skelin).....	37
Slika 44: Gledališki list Lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko, predstava Hudobni graščak, 1961, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)	38
Slika 45: Gledališki list Lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko, predstava Žogica Nogica, 1961/62, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)	42
Slike 46, 47, 48: Lutke Antona Jezovška na fotografijah, Muzej narodne osvoboditve Maribor, 1961/1963 (vir: MNOM).....	43
Sliki 49, 50: Lutke iz predstave Obuti maček, Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik, 1962.....	44
Slika 51: Lutke iz predstave Rdeča kapica, KUD Angel Besednjak, 1956 (vir: last družine Kert)	44
Slika 52: Oton Pastirk in lutke iz predstave Hudobni graščak, KUD Jože Hermanko, 1966.....	44
Slike 53, 54, 55: Razglednice s fotografijami lutk Antona Jezovška, Založba Obzorja Maribor,	45
Slike 56, 57, 58, 59: Lutke Antona Jezovška: Pavliha, klovn, Marjanca, mati Šekele,	47
Slika 60: lutka opremljena s številko, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM).....	47
Sliki 61, 62: Marionetni oder in oder za ročne lutke, Muzej Hrastnik (vir: lastni fotografiji, 2023)	48
Sliki 63, 64: Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik leta 1958 in 1962, Muzej Hrastnik	49
Slika 65: Vili Kohne (desno) z Jezovškovimi lutkami, Muzej Hrastnik	50
Sliki 66, 67: Lutke Antona Jezovška iz predstave Obuti maček in iz različnih drugih predstav,	51

Slike 68, 69, 70, 71, 72: Lutke Antona Jezovška: Pepelka, kralj, kočijaž, grajski odposlanec, srnica,	52
Slike 73, 74, 75: Društvo marionetno gledališče Jurček, Hrastnik, 2023.....	52
Slike 76, 77, 78: Lutke Antona Jezovška: žogica Nogica, črnček, sova, Muzej novejšje zgodovine Celje (vir: foto Edi Einspieler, MNZGC).....	53
Sliki 79, 80: Lutkovni muzej Maribor, 2024 (vir: lastni fotografiji, 2024).....	54
Sliki 81, 82: Jezovškove lutke v Lutkovnem muzeju Maribor, 2024 (vir: lastni fotografiji, 2024).....	54
Sliki 83, 84: Lutkovno gledališče Maribor, 2024 (vir: lastni fotografiji, 2024).....	55
Sliki 85, 86: Pospravljene stare lutke v Lutkovnem gledališču Maribor (vir: lastni fotografiji, 2023).	56
Slike 87, 88, 89: Jezovškove lutke v predstavi Žogica Marogica, Lutkovno gledališče Maribor.....	56
Sliki 90, 91: Lutka Antona Jezovška (kralj); napis na notranji strani obleke,.....	57
Slike 92, 93, 94: Jezovškove lesene glavice za ročne lutke, zasebna last, Lutkovno gledališče Zapik, 1988/89 (vir: foto Igor Cvetko, 2023).....	58
Slika 95: Breda in Tine Varl (vir: foto Tadej Regent, 2021, delo.si).....	59
Slike 96, 97, 98, 99: Lutke Antona Jezovška, glej tabelo s podatki o lutkah št. 214, 84, 180, 183.....	59
Slike 100, 101, 102, 103: Lutke Antona Jezovška, glej tabelo s podatki o lutkah št. 215, 1, 6, 87.....	60
Slika 104, 105: Lutka in fotografija Vrača (vir: lastna fotografija, 2023 in MNOM).....	60
Slike 106, 107, 108: Mesto in Muzej lutk Chrudim, 2023 (vir: lastne fotografije, 2023).....	62
Slike 109, 110, 111: Gledališki muzej Dunaj, 2023 (vir: https://www.theatermuseum.at/).....	63
Slika 112: Skice marionet in navezave (vir: Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 4, 23).....	65
Sliki 113, 114: Marioneta in vodilo, Muzej lutk Chrudim (vir: lastni fotografiji, 2023).....	65
Sliki 115, 116: Skice ročnih lutk (vir: Varl, Ročne lutke, 1997, str. 6).....	66
Slika 117: Ročne lutke Antona Jezovška, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM).....	66
Slika 118: Skici javank (vir: Varl, Lutke na palici, 1995, str. 28).....	66
Slika 119: Javanke Antona Jezovška, Muzeju narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM).....	66
Slike 120, 121, 122: Deli marionet, Lutkovni muzej Maribor (vir: lastne fotografije, 2023).....	67
Slike 123, 124, 125, 126: Glavice ročnih lutk, Muzej narodne osvoboditve Maribor in Lutkovno gledališče Maribor (vir: MNOM in lastna fotografija, 2023).....	67
Slike 127, 128, 129, 130: Jezovškove javanke, Muzej Hrastnik in Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: lastna fotografija, 2023 in MNOM).....	68
Slike 131, 132, 133, 134, 135: Jezovškove glavice ročnih lutk in marionet z izrezljanimi lasmi.....	68
Slike 136, 137, 138, 139: Glavice ročnih lutk z okroglimi očmi, izrazitimi nosovi, lici in usti,.....	69
Slike 140, 141, 142, 143: Glavice marionet in ročnih lutk z velikimi, naslikanimi očmi, izrazitimi nosovi, lici in usti, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM).....	69
Sliki 144, 145: Rezbarsko orodje, ki ga rezbarji uporabljajo danes (vir: lastni fotografiji, 2024);.....	70
Slika 146: Jezovškovi čopiči v njegovem ateljeju (vir: UKM, Zbirka drobnih tiskov).....	70
Sliki 147, 148: Ročno sešiti deli oblačil Jezovškovih ročnih lutk (vir: MNOM).....	70
Slike 149, 150, 151, 152: Dlani Jezovškovih ročnih lutk iz blaga in usnja.....	71
Slike 153, 154, 155: Glavice Jezovškovih lutk z vidno podlago za lase.....	71
Slika 156, 157, 158, 159, 160: Glavice Jezovškovih lutk z lasmi iz rafije in umetnega krzna.....	71
Slike 161, 162, 163: Najbolj prepoznavni liki lutk Antona Jezovška: Pavliha (vir: MNOM), dedek in babica iz Žogice Marogice (vir: https://www.lg-mb.si/predstave/zogica-marogica/) in ježki iz predstave Ježonovi (vir: UKM, Zbirka drobnih tiskov).....	74
Sliki 164, 165: Klemenčičeve lutke iz različnih predstav v Lutkovnem muzeju Ljubljana in fotografija Milana Klemenčiča (vir: Loboda, 2011, str. 51, 129).....	76
Slike 166, 167, 168, 169: Partizanske lutke Lojzeta Lavriča v Muzeju novejšje in sodobne zgodovine Slovenije (vir: lastne fotografije, 2023).....	78
Slike 170, 171, 172, 173: Lavričeve lutke iz predstav Začarani gozd (1947), Vragov svak (1953) in Sovji grad (1955), Muzej Hrastnik (vir: lastne fotografije, 2023).....	79

Slike 174, 175, 176: Matija Glad pri rezbarjenju in lutki Matije Glada.....	80
Sliki 177, 178: Lutkovni muzej Ljubljana, 2023.....	81
Slike 179, 180, 181, 182: Lutke iz Slovenskega etnografskega muzeja.....	82
Sliki 183, 184: Lutki iz Mestnega muzeja Ljubljana (vir: arhiv Mestnega muzeja Ljubljana).....	82
Slika 185: Glavice ročnih lutk, Slovenski šolski muzej (vir: lastna fotografija, 2023).....	82
Slika 186, 187, 188, 189: Lutke iz Posavskega muzeja Brežice (vir: Posavski muzej Brežice).....	83
Slika 190: Razstava lutk v Muzej radovljiške občine (vir: lastna fotografija, 2023)	84
Sliki 191, 192: Replika lutke Antona Jezovška v predstavi Ostržek in originalna Jezovškova glavica, Lutkovno gledališče Maribor (vir: https://www.lg-mb.si/predstave/ostrzek_spiazzi/ in lastna fotografija 2023).....	87
Slika 193: Lutki Antona Jezovška iz še zmeraj igrane predstave Žogica Marogica (vir: https://www.lg-mb.si/predstave/zogica-marogica/).....	87
Slika 194: Lesene lutke iz predstave Zlatolaska in trije medvedi (vir: https://www.lg-mb.si/predstave/zlatolaska-in-trije-medvedi/)	87
Slike 195, 196, 197: 3D kopirni stroj za izdelavo lutk iz sodobnih materialov in glavice Jezovškovih lutk, izdelane s 3D kopirnim strojem, Lutkovno gledališče Maribor (vir: lastne fotografije, 2022).....	89

1 POVZETEK

V raziskovalni nalogi so predstavljeni začetki ljubiteljskega lutkarstva v Mariboru in Sloveniji, od ljudskih oblik lutkarstva in sokolskih marionetnih odrov do začetkov igranja z ročnimi lutkami in partizanskega lutkarstva. V Mariboru je za številne ljubiteljske lutkovne skupine v 50. in 60. letih 20. stoletja lutke izdeloval mariborski rezbar Anton Jezovšek (1905–1992). V okviru raziskave je bilo ugotovljeno, da je v slovenskih muzejih, lutkovnih gledališčih in pri zasebnikih ohranjenih najmanj 218 Jezovškovih lutk in lutkovnih glavic. Med njimi so marionete, ročne lutke in javanke. Lutke so natančno izrezljane iz lipovine, glavice so fino obrušene in poslikane, obrazi pa izražajo značaj likov, ki jih upodabljaajo. Največ Jezovškovih lutk je v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, v Muzeju Hrastnik ter Lutkovnem muzeju in gledališču Maribor. Nekatere so na stalnih razstavah, druge v depojih. Vse so dobro ohranjene, nekatere pa tudi obnovljene. Z Jezovškovimi lutkami danes še zmeraj igrajo v lutkovni skupini Jurček v Hrastniku in Lutkovnem gledališču Maribor. Na podlagi zbranih ustnih, slikovnih in pisnih virov ter ohranjenih lutk lahko sklenemo, da je bil Anton Jezovšek do konca 60. let 20. stoletja eden najpomembnejših izdelovalcev lesenih rezljanih lutk za ljubiteljske lutkovne skupine tako v Mariboru kot v Sloveniji.

2 ZAHVALA

Najprej se zahvaljujem obema mentoricama, ki sta mi pri nastajanju raziskovalne naloge stali ob strani, mi pomagali na različne načine, me spodbujali in usmerjali. Pomagali sta mi pri navezovanju stikov z ustanovami, s katerimi sem sodelovala, ter mi omogočili dostope do določenih gradiv. Lepa hvala gospe Simoni Tripkovič, direktorici Muzeja narodne osvoboditve Maribor, ki mi je dala na razpolago fotografije in dokumentacijo o Jezovškovih lutkah, ki jih hranijo v muzeju, ter odgovarjala na moja nenehna vprašanja. Prav tako sem zelo hvaležna za izčrpno razlago kustosinji Zasavskega muzeja Trbovlje, Muzeja Hrastnik, gospe Nevenki Hacin in lutkarici Špeli Ulaga. Slednja si je zame vzela še dodaten čas in me pospremila v delavnico Lutkovnega gledališča Ljubljana ter me povezala z njihovimi strokovnjaki. Zelo lepo sprejeta sem bila tudi v Lutkovnem gledališču Maribor, kjer so mi zaposleni omogočili dostop do lutk Antona Jezovška, ki sem jih tam več dni popisovala, in mi predstavili izdelavo kopij njegovih lutkovnih glav s pomočjo 3D tiskalnika. Hvala tudi vsem strokovnim delavcem, ki so me sprejeli v slovenskih muzejih ali mi odgovorili po elektronski pošti in mi poslali slikovno gradivo. Lepa hvala tudi Gabrijeli Kolbič v Univerzitetni knjižnici Maribor ter Poldetu Mikcu

Avberšku in Sabini Lešnik v Pokrajinskem arhivu Maribor. Moja zahvala gre še posebej vsem mojim ustnim virom, ki sem jih obiskala na njihovem domu in so si vzeli čas zame, mi posredovali zanimive informacije, mi pokazali fotografije, lutke, razglednice in druga Jezovškova dela ter mi dovolili njihovo objavo. Hvala tudi mag. Darji Gabrovšek Homšak za jezikovni pregled naloge. Nenazadnje bi se rada zahvalila še staršem, ki so me pri raziskovanju podpirali in spodbujali ter me peljali na ogled Gledališkega muzeja na Dunaj in Muzeja lutk v Chrudim na severu Češke republike.

3 UVOD

Lutke so velik del mojega življenja. Ker so moja velika ljubezen že od malega, sem se odločila, da bom to področje raziskala. Odločila sem se, da se bom poglobila v življenje in delo mariborskega rezbarja Antona Jezovška, ki naj bi izdelal 5000 rezljanih lutk. Njegovo ime sem večkrat slišala omenjati, njegove lutke pa sem prvič videla v Lutkovnem muzeju Maribor, ki so ga v sklopu Lutkovnega gledališča Maribor odprli leta 2022. Jezovškove lutke so se mi zdele drugačne od drugih in zelo stare. Zanimalo me je, koliko te pomembne rezbarske kulturne dediščine se je ohranilo do danes.

3.1 Osnovni namen in cilji raziskovalne naloge

Pred začetkom dela sem si zastavila nekaj ciljev, ki sem jih želela doseči pri raziskovanju. Moj cilj je bil zbrati čim več zgodovinskih podatkov o začetkih ljubiteljskega lutkarstva v Mariboru in po celi Sloveniji. Zanimalo me je, kje se je lutkarstvo začelo razvijati, kdaj in na kakšen način. Glavni namen naloge je bil zbrati čim več podatkov o mariborskemu rezbarju Antonu Jezovšku in o njegovih lutkah ter ugotoviti, kako pomembno je bilo njegovo delo. Moj cilj je bil ugotoviti, kje in kdaj je ustvarjal, kakšne lutke je izdeloval in za koga. Zastavila sem si tudi cilj, da ugotovim, koliko njegovih lutk se je ohranilo do danes, kje so hranjene in ali katere še vedno nastopajo v lutkovnih predstavah v ljubiteljskih lutkovnih skupinah in v poklicnih lutkovnih gledališčih. Prav tako sem si zastavila cilj, da bom poskušala zbrati čim več slikovnega gradiva o lutkah Antona Jezovška, da bom lutke in fotografije opisala ter podatke zbrala v lutkovnem katalogu. Tako bi tudi sama pomagala pri ohranjanju kulturne dediščine, kar je tudi namen mojega dela. Moj cilj je bil tudi, da ugotovim, ali imajo lutke Antona Jezovška poseben in hitro prepoznaven slog, po katerem se razlikujejo od lutk njegovih sodobnikov. Namen moje naloge bo dosežen, če bodo z njeno pomočjo tudi drugi izvedeli, kdo je bil Anton Jezovšek in kako pomemben je bil za slovensko ljubiteljsko lutkarstvo.

3.2 Raziskovalna vprašanja

Pri delu me je vodilo pet glavnih raziskovalnih vprašanj:

1. Kaj je ljubiteljsko lutkarstvo in kdaj ter v kakšni obliki se je začelo razvijati v Mariboru in Sloveniji?
2. Kdo je bil Anton Jezovšek ter kje, kdaj, na kakšen način in za koga je izdeloval lutke?

3. Ali so se lutke Antona Jezovška ohranile do danes, kje in kdo jih hrani ter v kakšnem stanju in funkciji so?
4. Kakšne in katere so značilnosti Jezovškovih lutk in ali so rezljane lesene lutke priljubljene in v rabi še danes?
5. Kakšen je pomen Jezovškovih lutk v kontekstu njegovih sodobnikov in ohranjene premične dediščine v slovenskih muzejih?

3.3 Predvidena nova spoznanja

Predvidevala sem, da je o ljubiteljski lutkovni kulturi in kulturni dediščini na Slovenskem napisano veliko manj kot o lutkovni kulturi v Evropi oziroma v svetu in da je ta tema v Sloveniji slabo raziskana. Predvidevala sem, da bom z vzpostavitvijo stikov z izbranimi slovenskimi muzeji ugotovila, približno koliko lutk Antona Jezovška se je ohranilo vse do danes. Sklepala sem, da bo glavni vir lutk Antona Jezovška Muzej narodne osvoboditve Maribor. Glede na to, da sem prebrala, da je Anton Jezovšek delal tudi za naročnike iz tujine, sem predvidevala, da tudi muzeji v tujini hranijo kaj Jezovškovih lutk. Predvidevala sem tudi, da mi bo z obiskom muzejev in branjem literature uspelo ugotoviti, kdo vse je še izdeloval lutke za ljubiteljske lutkarje v času, ko je delal Anton Jezovšek, kar bi mi pomagalo ovrednotiti njegovo delo. Sklepala sem, da danes malokatera lutkovna skupina uporablja lesene lutke in da v predstavah prevladujejo umetni materiali in druge tehnike izdelovanja lutk.

3.4 Rezultati dosedanjih raziskav

V okviru raziskovalnega dela sem podatke o temi črpala iz različne literature. Ugotovila sem, da je o lutkarstvu na Slovenskem in v tujini napisano kar dosti. Kratek pregled lutkarstva na Slovenskem je v Enciklopediji Slovenije napisal Edi Majaron (*Lutkarstvo*, Enciklopedija Slovenije 6, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1992, str. 340–342), ki je tudi avtor več knjig in prispevkov o lutkarstvu. Podrobneje je zgodovino slovenskega lutkarstva obdelala Helena Verdel v svoji doktorski disertaciji (*Lutkarstvo na Slovenskem*, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, 1987). Za raziskovanje lutkarstva je pomembna tudi revija *Lutka*, v kateri so od leta 1966 objavljali različne zanimive članke o zgodovini lutkarstva, navodila za delo v lutkovnih skupinah in lutkovna besedila. Najpomembnejšo knjigo o zgodovini evropskega lutkarstva je napisal Poljak Henryk Jurkowski (*Zgodovina evropskega lutkarstva*, Kulturno-

umetniško društvo Klemenčičevi dnevi, Novo mesto, 1998). Veliko knjig o svetovnem lutkarstvu so napisali različni avtorji v različnih jezikih, največ pa jih je v angleščini.

Zelo pomembni so članki o različnih oblikah ljudskega lutkarstva na Slovenskem, ki sta jih napisala Boris Orel (*Ženitovanjski običaji na Dravskem polju niže Ptuja*, v: Etnolog, 1942, str. 96–110) in Niko Kuret (*Zanimiva oblika ljudskega lutkarstva na Slovenskem*, v: Slovenski etnograf, 1954, str. 113–124; *Novo o naši tradicionalni lutki*, v: Slovenski etnograf, 1962, str. 157–166). Isti avtor je napisal tudi knjigo o ročnih lutkah (*Pavliha, Knjiga o ročnih lutkah*, Mladinska založba, Ljubljana, 1942), saj je bil tudi sam ljubiteljski lutkar. Po izobrazbi je bil etnolog in je sploh prvi, ki se je sistematično ukvarjal z raziskovanjem lutkarstva pri nas.

O partizanskih lutkah je izčrpno knjigo napisala Alenka Gerlovič, ki je tudi sama sodelovala v partizanskem lutkovnem gledališču (*Partizansko lutkovno gledališče*, Založba Borec, Ljubljana, 1979).

Za povojno ljubiteljsko lutkarstvo v Mariboru so zelo pomembna poročila iz kronike Kulturno-umetniškega društva (KUD) Jože Hermanko Maribor (*20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor*, KUD Jože Hermanko, Maribor, 1968) in publikacije Danila Vranca, ki je veliko let vodil to lutkovno skupino (*Lutkovno gledališče KUD Jože Hermanko Maribor*, Zveza kulturnih društev Maribor, 1999).

V raziskovalni nalogi sem največji poudarek namenila rezbarju Antonu Jezovšku, o katerem pa je napisano zelo malo. Nekaj podatkov o njegovem življenju sem našla v kratkih časopisnih člankih v *Tovarišu* (1959) in *Večeru* (1983). Lahko bi rekla, da Jezovška še nihče ni natančneje obdelal. Zelo dragocena pa je knjiga *Lutkarji in lutke* avtorice Jane Mlakar Adamič (2010), v kateri so prikazane lutke Antona Jezovška iz Muzeja Hrastnik in so mi jo podarili v hrastniškem muzeju. Našla sem tudi staro različico te knjige z naslovom *Lutke in lutkarji* iste avtorice iz leta 1996.

Zelo izčrpno je v knjigi Matjaža Lobode predstavljen tudi prvi slovenski lutkar Milan Klemenčič (*Milan Klemenčič, Iskalec lepote in pravljinih svetov*, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, 2011).

O različnih tipih lutk je nazorno pisala Breda Varl. Uporabila sem tri njene knjige, in sicer o marionetah, lutkah na palici in ročnih lutkah (*Moje lutke*, št. 1–5, Aristej, Maribor, 1995).

V bazi podatkov Cobiss je veliko zadetkov, povezanih z lutkami, lutkarstvom in lutkovnim gledališčem. Na temo lutkarstva sem zasledila pet raziskovalnih nalog, od katerih bi bila zame zanimiva naloga o Jezovškovem sodobniku Matiji Gladu (Matija Bruner, Breda Vilicer, Mitja Letig, *Lutkovni svet Matije Glada: bili so in ostajajo veliki ljudje*, Osnovna šola Kočevje, 2003), vendar je dostopen izvod le v Knjižnici Kočevje. Na temo lutkarstva je napisanih zelo veliko diplomskih in magistrskih nalog, vendar se z lutkami ukvarjajo bolj z vidika pedagoškega dela v vrtcih in šolah in manj z vidika kulturne dediščine.

3.5 Metodologija dela

Pri raziskovanju sem uporabljala več različnih metod dela. Zgodovinski del raziskovalne naloge sem napisala s pomočjo zgodovinske metode dela, ki proučuje preteklost. Prebirala sem različne knjige, strokovne članke, revijo *Lutka* in verodostojne spletne strani. Tako sem spoznala začetke lutkarstva na Slovenskem, pa tudi zgodovino evropskega in svetovnega lutkarstva. Iz strokovnih člankov in muzejskih katalogov sem zbrala podatke o Jezovških sodobnikih. O samem Antonu Jezovšku je napisanega zelo malo, zato sem lahko uporabila le dva časopisna članka in nekaj krajših zapisov na spletu. Toliko bolj dobrodošle so bile zato informacije, ki sem jih pridobila z zbiranjem ustnega izročila ob pomoči šestih informatorjev.

Da bi ugotovila, kje se danes nahajajo ohranjene lutke Antona Jezovška, sem vzpostavila stik s slovenskimi muzeji. Kontaktirala sem 33 slovenskih muzejev in odgovore dobila iz vseh. Da bi svoje raziskovanje še malo razširila, sem povprašala tudi muzeje v bližnjih državah, še posebej v mestih, za katera je Jezovšek izdeloval lutke, ali se je tam kaj ohranilo. Povpraševanje sem poslala v 21 muzejev iz 8 različnih držav. Odgovore sem dobila iz 12 muzejev iz 8 različnih držav. Pridobljene podatke sem vključila v različna poglavja te naloge. Po elektronski pošti sem kontaktirala z Javnim skladom za kulturne dejavnosti in tako pridobila informacije, koliko ljubiteljskih lutkovnih skupin je še aktivnih v Mariboru in okolici ter koliko od teh skupin igra tudi z lesenimi lutkami. Da bi izvedela, koliko lesenih lutk (po možnosti Jezovških) se še danes uporablja v slovenskih poklicnih lutkovnih gledališčih in s kakšnimi načini dela danes izdelujejo lutke, sem stopila v stik z Lutkovnim gledališčem Maribor in Lutkovnim gledališčem Ljubljana.

Največ raziskovalnega dela sem opravila na terenu. Nekatere muzeje, ki hranijo lutke, sem si ogledala, muzejski strokovnjaki pa so mi omogočili tudi ogled lutk, ki sicer niso na razstavah in so pospravljene v depojih. Obiskala sem: Lutkovni muzej Ljubljana, Slovenski šolski muzej, Muzej novejšje zgodovine Ljubljana, Slovenski etnografski muzej v Ljubljani, Zasavski muzej Trbovlje (Muzej Hrastnik), Muzej narodne osvoboditve Maribor in Lutkovni muzej Maribor. Da bi pridobila širši pogled na razvoj svetovnega in evropskega lutkarstva, sem si ogledala tudi dva pomembna muzeja v tujini, in sicer Gledališki muzej na Dunaju (nem. Theatermuseum Wien) v Avstriji in Muzej lutk v Chrudimu (češ. Muzeum loutek Chrudim) na Češkem, ki hrani lutke s celega sveta. Upala sem, da ta dva muzeja v svojih zbirkah morda hranita kakšno Jezovškovo lutko.

Z metodo dela na terenu sem sestavila tudi popis ohranjenih Jezovškovih lutk, gledaliških listov ter fotografij in razglednic, na katerih so njegove lutke. Največ časa sem prebila v Lutkovnem gledališču Maribor in Lutkovnem muzeju Maribor, kjer so mi omogočili dostop do Jezovškovih lutk. Lutke sem fotografirala, jih izmerila in opisala. Večkrat sem tudi obiskala Muzej narodne osvoboditve Maribor, kjer so mi dali dostop do profesionalno fotografiranih Jezovškovih lutk, starih fotografij in gledaliških listov lutkovnih predstav, v katerih so nastopale njegove lutke. Na podlagi fotografij sem te lutke tudi opisala. Prav tako sem si natančno ogledala razstavo Jezovškovih lutk v Muzeju Hrastnik, jih fotografirala in opravila intervju s kustosinjo muzeja in lutkarico Društva Marionetno gledališče Jurček.

V sklopu raziskovalnega dela sem obiskala Univerzitetno knjižnico Maribor in se vanjo uspešno vpisala. Ogledala sem si nekaj gradiva v povezavi z lutkami. Na oddelku za drobne tiske so mi pokazali zbirko osemnajstih razglednic, na katerih so Jezovškove lutke, in jo primerjala z enako zbirko v zasebni lasti. Obiskala sem tudi Pokrajinski arhiv Maribor, kjer so mi prijazno pripravili nekaj gradiva in fotografij o Jezovšku in sokolskem lutkarstvu.

Zelo pomembna metoda dela je bila tudi primerjava zbranega gradiva, tako lutk med seboj kot tudi lutk, starih fotografij, razglednic in pisnih virov. S pomočjo te metode mi je uspelo identificirati pet Jezovškovih lutk, za katere v muzeju, ki jih hrani, niso imeli podatka, kdo je njihov avtor.

Slika 1: Moški lik in ježek, lutki Antona Jezovška iz posesti družine Varl
(vir: lastna fotografija, 2023)

4 KRATKA SVETOVNA ZGODOVINA LUTKARSTVA

Edi Majaron (r. 1940), eden najpomembnejših slovenskih lutkovnih režiserjev, raziskovalec lutkarstva, glasbenik in profesor (Majaron, 2023), je zapisal, da je »lutkarstvo gledališka zvrst, pri kateri predmet (lutka) postane scensko bitje, ki ga oživlja igralec lutkar. Po načinu animacije oziroma oživljanja se lutkovne tehnike delijo na marionete, ročne lutke, senčne lutke, lutke javanke, mimične lutke ... Lutkarstvo je ena najstarejših oblik človekovega izražanja. Poznajo ga vse kulture od pradavnine.« (Majaron, 1992, str. 340)

Kdaj se je začela zgodovina lutkarstva, nam ni popolnoma znano. Najverjetneje se je lutkovna kultura začela razvijati v Aziji. (Currell, 1999, str. 7) Azijske lutke naj bi temeljile na klasičnih mitih in legendah. Prvotne lutke v Aziji so bile senčne. (Lazić, 1988, str. 60) Nekateri menijo, da so lutke obstajale v Indiji pred 4000 leti, in to še preden se je razvilo dramsko gledališče. (Currell, 1999, str. 7) Lazić piše, da se je staro indijsko lutkarstvo začelo v 4. stoletju in je prikazovalo mite in legende, pomembno vlogo pa je imela glasbena spremljava. S pomočjo lutk so pokazali človeške slabosti. Indijsko lutkarstvo se je skozi čas zaradi različnih vplivov spreminjalo. (Lazić, 1989, str. 46) V 11. stoletju pr. n. št. je lutkarstvo izpričano v Indoneziji. (Majaron, 1992, str. 340) Tudi indonezijsko lutkarstvo je motive črpalo iz duhovnih legend, prevzetih iz indijske tradicije. Tukaj se je razvil sistem senčnih lutk »vajang«.¹ Njihove predstave so se odvijale ob spremljavi glasbe in recitacije. Trajale so od osmih zvečer do zgodnjih jutranjih ur. Ploščate lutke so bile narejene iz strojenega usnja, imenovanega »kulit«, zato jih imenujemo tudi »vajang kulit«. (Lazić, 1989, str. 46)

Slike 2, 3, 4: Indijske lutke, indonezijska senčna lutka in lutka na palici, začetek 20. stol., Muzej lutk Chrudim, Češka (vir: lastne fotografije, 2023)

¹ Glej poglavje 14.1.

Lutkovna kultura se je razvila tudi na Kitajskem. Tam so najprej poznali senčne lutke, v 8. stoletju n. št. pa so začeli uporabljati tudi marionete. (Currell, 1999, str. 7) Uporabljali so tudi lutke na palicah in ročne lutke. (Lazić, 1988, str. 60)

Sliki 5, 6: Japonske in kitajske lutke, marionete, Muzej lutk Chrudim, Češka, 2023
(vir: lastna fotografija, 2023; Matula, 2022, str. 271)

Na Japonskem so že v 8. stoletju pr. n. št. poznali marionete in naglavne lutke. Tudi v Mjanmaru se je razvila oblika lutk na nitkah in to lutkovno gledališče je imelo močan vpliv na razvoj plesnega gledališča. (Currell, 1999, str. 7) V Turčiji so lutkovne predstave uprizarjali s senčnim gledališčem. Najverjetneje so to kulturo prevzeli od Kitajcev. (Lazić, 1988, str. 60)

Slika 7: Lutke iz gline s premičnimi sklepi, Korint, 4. stol. pr. n. št., Arheološki muzej Atene
(vir: https://www.marionette.gr/en_history.php)

V 4. stoletju pr. n. št. zasledimo lutke tudi v stari Grčiji in kasneje v Rimu. (Currell, 1999, str. 8) Med izkopaninami so v Grčiji našli tudi figurice iz gline, pri katerih je bilo mogoče premikati sklepe, zato jih lahko razumemo kot predhodnice današnjih marionet. (Kuret, 1942, str. 59)

V srednjem veku zasledimo začetke lutkarstva tudi v drugih delih Evrope. Lutke so uporabljali za prikazovanje nabožnih prizorov v cerkvah. (Kuret, 1942, str. 59) Na primer, na oltar so postavili lutko Jezusa, ki je lahko odpiral in zapiral oči, nato pa je nagnil glavo in iz njegovih ran je pritekla kri. (Kuret, 1942, str. 156) V Španiji so se lutke pojavile v 13. in 14. stoletju. Kasneje so jih preko Katalonije in Provanse prenesli v Francijo. (Kuret, 1942, str. 59) V drugi polovici 16. stoletja so se v Franciji pojavile lutke na nitkah – marionete (fr. *marionnette*). V Franciji so uprizarjali tudi marionetne opere. Te so postale tako priljubljene, da so jih

predstavniki »žive opere« po letu 1720 poskušali omejiti. V Franciji so prav tako prirejali predstave s senčnimi lutkami (Currell, 1999, str. 8), pa tudi z ročnimi lutkami. Glavni med njimi je bil italijanski glumaški junak Pulchinelle (Pullichinelle, Polichinelle). (Kuret, 1942, str. 460) Pulchinelle je bil francoska verzija junaka italijanske comedie dell'arte. Skozi čas se je uveljavil v veliko evropskih državah in v vsaki ima svojo različico imena. (Currell, 1999, str. 8) V Italiji so že od nekdaj spoštovali lutkovno kulturo. V 16. stoletju so imeli na trgih prenosne lutkovne odrčke (imenovane *castalletti* oziroma *casotti*) za ročne lutke, igrali pa so tudi z marionetami (imenovanimi *fantoccino*). Namenjene so bile višjim slojem prebivalcev. Lutke so v Italiji uporabljale tudi velike opere z baletom in bogato dekoracijo. (Kuret, 1942, str. 295, 296) V Angliji so lutke poznali zagotovo že od 14. stoletja. Vsem poznani burkež »Mr. Punch« je izviral iz Italije in se je v originalu tudi imenoval Pulcinelle (ročna lutka). V 18. stoletju so bile angleške marionete priznane kot najboljše. Z njimi so obkrožili svet. (Currell, 1999, str. 8)

Slike 8, 9, 10: Pulchinelle, Punch in Judy (15. stol.), predstava s Punchem (19. stol.)
(vir: V&A Museum, London, <https://www.vam.ac.uk/>)

V 19. stoletju so lutke s priseljenci iz Evrope prišle tudi v Ameriko. Vzhodna Evropa je prav tako začela s tradicijo potujočega lutkovnega gledališča, ki je trajala do 20. stoletja. V 20. stoletju so nastala stalna lutkovna gledališča, kjer so se začeli uveljavljati novi materiali in tehnike. Lutke so se začele pojavljati tudi na televiziji. (Currell, 1999, str. 9)

Slika 11: Jim Henson in žabec Kermit, Muppet Show, 1988

(vir: <https://www.britannica.com/topic/The-Muppet-Show>, 6. 1. 2024)

Slika 12: Zverinice iz Rezije, RTV Slovenija, 1976

(vir: <https://www.delo.si/magazin/zanimivosti/prav-taksne-kot-ljudje/>, 6. 1. 2024)

5 ZAČETKI LUTKARSTVA V MARIBORU IN SLOVENIJI

5.1 Prve sledi lutkarstva na Slovenskem

V Sloveniji se prve lutkovne predstave omenjajo v pisnih virih že v 18. stoletju, ko so v naših krajih igrali potujoči italijanski in nemški lutkarji. (Majaron, 1992, str. 340) Na sejme in proščenja so prihajali z »gašperlteatri« in se z njimi selili iz kraja v kraj. (Kuret, 1969, str. 611)

5.2 Ljudsko lutkarstvo na Slovenskem

Dolgo so mislili, da pred Milanom Klemenčičem (1875–1957), ki ga štejemo za prvega slovenskega lutkarja, o lutkah na Slovenskem ni bilo sledu. (Verdel, 1987, str. 9) To teorijo je leta 1942 ovrgel slovenski etnolog, muzealec in literarni teoretik Boris Orel (Orel, Boris 1903–1962, 2023; Verdel, 1987, str. 9) Leta 1941 je na Dravskem polju med ženitovanjskimi običaji zasledil šaljivi lutkovni prizor *Pravda za mejo*. Kakor je ta prizor opisal Boris Orel, je bil tak: »V hišo pride »sodnik«, takoj za njim prineseta dva fanta kmečko klop, ki je ovita s plahto. Pod klopjo in v plahti skrit leži neki moški: njegova desna roka je našemljena v prvo lutko, leva v drugo lutko. Prva lutka predstavlja kmeta Ploha, druga pa kmeta Janžekoviča. Oba se pravdata za mejo, ki naj bo nekje na klopi. Sodnik razsojuje, posreduje, pomirjuje, a vse nič ne pomaga. Kmeta se ne moreta zediniti za mejo, še celo stepeta se zanjo prav pošteno. To je nekako ljudsko lutkovno gledališče z ročnimi lutkami. Stari ljudje so mi pravili, da je to silno star »špas« na svatbah.« (Orel, 1942, str. 105)

Za Orlom je to temo leta 1954 raziskoval tudi etnolog Niko Kuret (1906–1999). Primere ljudskega lutkarstva je našel v Bukovcih pri Markovcih v ptujski okolici, na Ilovcu pri Mekinjah in na Plešivcu pri Škalah v Šaleški dolini. Ta območja ne mejijo druga na drugo, a so imela vseeno vsa enak tip lutke, ki se je uporabljala samo v slovenskem ljudskem lutkarstvu. Edino podobnost je Kuret našel med lutkami na Dravskem polju in na Hrvaškem,² sicer pa takih lutk ne najdemo nikjer drugje po svetu. (Kuret, 1954, str. 113)

V takšnih igrah so uprizarjali prizore iz vsakdanjega življenja, kot so pravdanje za meje, obdavčitve ... Igrali so večinoma ob različnih praznovanjih. (Verdel, 1987, str. 9) Lutke, ki so

² Članek o ljudskem lutkarstvu na Hrvaškem z naslovom *Šante i Pante* je napisal Nikola Bonifačić Rožin leta 1962.

jih takrat uporabljali za take predstave, so se imenovale »lileki« ali »dečki«. Poznamo tri vrste lilekov. Vsaka vrsta je značilna za svoje območje.

1. Bukovci pri Markovcih v ptujski okolici

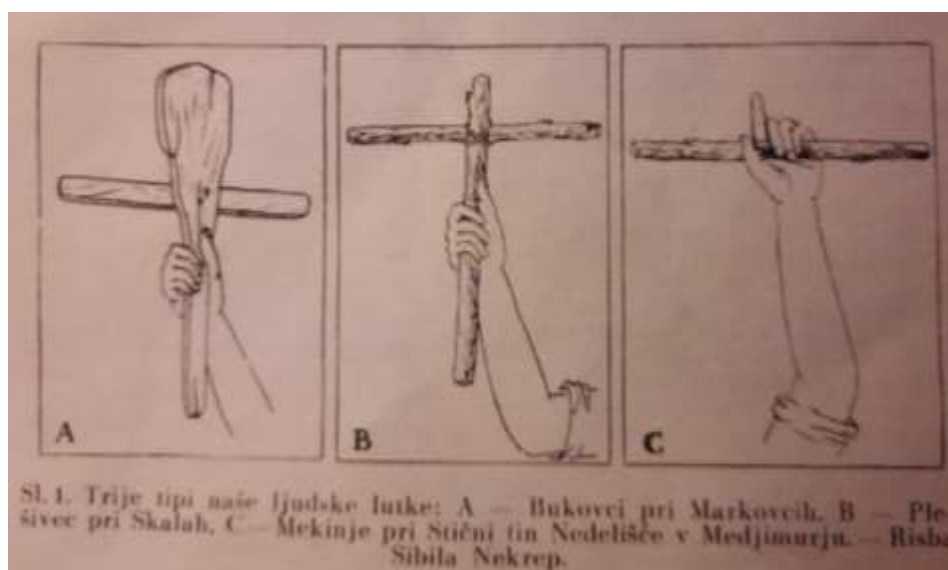
V Bukovcih so ogrodje lutke naredili tako, da so obtesali 50 cm dolgo desko, da je na enem koncu nastal krog. Palico enake dolžine in širine so pribili pravokotno na navpični del, da je nastal križ. Na vrh so dali klobuk, ki je ponazarjal glavo. Na vodoravno palico so prišili deški suknjič ali »janko«. V zgodbi so nastopali dva kmeta, ki sta se prepirala za mejo na zemljišču, in sodnik. (Kuret, 1954, str. 114, 115)

2. Plešivec pri Škalah v Šaleški dolini

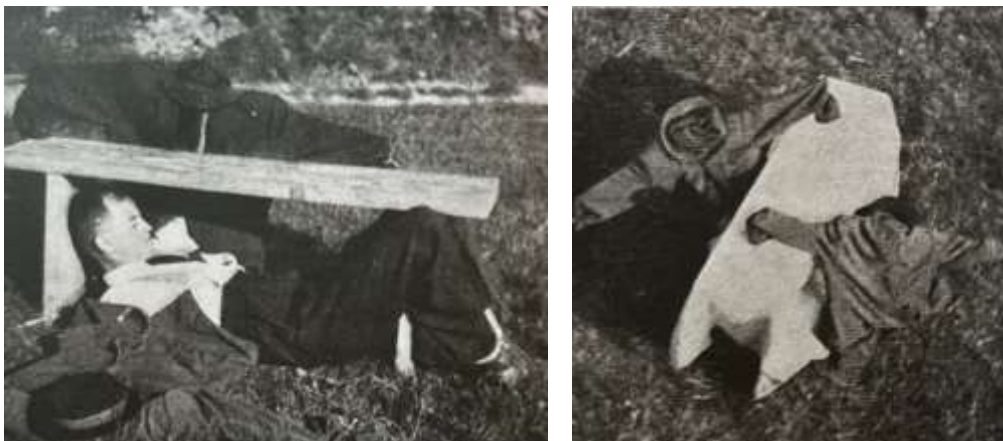
Tukaj so bile lutke narejene iz dveh palic, ki sta bili skupaj povezani v križ, preko tega pa je bil razpet suknjič. Na vrhu križa je imela lutka pritrjen klobuk, da je izgledala kot mož. Igra se je dogajala nemo, brez besedila. Lutki sta si kimali, se rokovali in topli. Publika je bila ves čas aktivna. Gledalci so v njih videli svoje sosede, kmete, ki so jih nagovarjali in spodbujali ves čas igre. (Kuret, 1954, str. 119)

3. Ilovec pri Mekinjah v stiški okolici

Lutka ima tukaj namesto križa samo prečnik (navadno palico). To je lutkar potegnil skozi rokava starega suknjiča in jo prijel na sredini. S tremi ali dvema prstoma je prijel klobuk oziroma drugo pokrivalo. V tej predstavi so ponavadi nastopali mešetar, mlatiča in starešina. Predstave so v večini igrali na ohceti (porokah). (Kuret, 1954, str. 116, 117)

Slika 13: Trije tipi naše ljudske lutke (vir: Kuret, 1954, str. 115)

Sliki 14, 15: Pintarjev Tone, pripravljen za predstavo in med predstavo, Mekinje pri Stični
(vir: Kuret, 1962, priloga k članku, b. p.)

Kuret ugotavlja, da je povsod šlo za ročno lutko, vidno do pasu, in za predstave, ki imajo značilnosti gledališča ročnih lutk. (Kuret, 1954, str. 120) Oder, ki so ga uporabljali na vseh območjih, je bila klop, pod katero je zlezel lutkar. Nato so klop pokrili z odejo ali rjuho. Lutkar je potem na vsako stran klopi ven pomolil enega lileka. (Kuret, 1954, str. 114) Vsebina predstav je bila kratka, enostavna in duhovita. Zanimivo pa je, da pri nas nimamo osrednjega lika burkeža kot drugi narodi, imamo pa najznačilnejši pripomoček vseh šaljevih likov – pretep, ki je prisoten v vsaki lutkovni igri. Posebnost pri teh slovenskih ljudskih lutkovnih igrah je bila, da je včasih v igri nastopal tudi živi igralec, in to kot sodnik, gospodar, mešetar ali starešina, pa tudi kot natakaraica. (Kuret, 1954, str. 120, 121)

Oblika križa za lutkino telo v zahodni Evropi ni znana. Kuret je sklepal, da oblika »lutke s križem in ležečim lutkarjem« izvira iz Azije in je na Balkan prišla s Turki v času turških vpadov. (Kuret, 1962, str. 64) Opisani način ljudskega lutkarstva ni vplival na poznejše oblike lutkarstva na Slovenskem in njihov razvoj. (Verdel, 1987, str. 11)

Zanimiv se mi je zdel tudi podatek, ki ga je zapisal Branko Rudolf (1904–1987) v članku *Spomini na lutkarstvo v Mariboru tik po osvoboditvi*. (Rudolf, 1968, str. 4–6) Avtor pravi, da si je med vojno, ko je živel v Prekmurju, glavice ročnih lutk izdeloval iz repe. (Rudolf, 1968, str. 4) Niko Kuret je v svoji knjigi *Pavliha* opisal tudi »krompirjevsko gledališče«, ki sodi h gledališču z ročnimi lutkami, in kot je napisal, je drugod zelo razširjeno. Glavice teh lutk so iz krompirja, pese, korenja, repe, čebule ... Po predstavi jih lahko uporabimo v kuhinji. (Kuret, 1942, str. 129)

5.3 Marionetno gledališče Milana Klemenčiča v Šturjah in Ljubljani

Začetnik lutkovnega gledališča na Slovenskem je bil Milan Klemenčič (1875–1957), ki je bil po izobrazbi akademski slikar. (Loboda, 2011, str. 12) Ustanovil je prvo marionetno gledališče v Sloveniji (Malo marionetno gledališče), in to po vzoru gostujočega marionetnega gledališča iz Hrvaške. Sam je dolge ure preživel v svoji delavnici in rezljal lutke in oder, prav tako je sam prevedel potrebna besedila za predstave. Prva uprizoritev je bila 22. decembra 1910 na njegovem domu v Šturjah pri Ajdovščini. Igrali so *Mrtveca v rdečem plašču*. (Loboda, 2011, str. 21) Med prvo svetovno vojno je bil med prvimi vpoklican v vojsko, a na svojo ljubezen do marionet ni pozabil. Še naprej je imel predstave, a so bile v nemščini in so bile namenjene ženam častnikov. (Loboda, 2011, str. 30) Po vojni je leta 1920 v Ljubljani ustanovil Slovensko marionetno gledališče, a je delovalo le štiri leta. Klemenčičevo delo je do leta 1927 nadaljevalo društvo Atena. (Majaron, 1992, str. 340)

Slika 16: Gledališki list Malega marionetnega gledališča in skice lutk Milana Klemenčiča (vir: Loboda, 2011, str. 22)

5.4 Sokolska marionetna gledališča

V Sloveniji je pred drugo svetovno vojno živelo veliko Čehov. Po češkem vzoru so takrat pri nas ustanavljali ljubiteljska sokolska športna društva, ki so spodbujala tudi kulturno delo. Takrat je bilo na Češkoslovaškem zelo razširjeno lutkarstvo. Tako so Čehi, ki so živeli v Sloveniji, začeli v svojih društvih postavljati marionetne odre in igrati predstave. (Verdel, 1987, str. 51) Prvo češko marionetno društvo je nastalo leta 1921 v Mariboru (Oder mestnega Češkega kluba v Narodnem domu). Tamkajšnje društvo Sokol je kmalu izrazilo željo, da bi se igrale tudi slovenske predstave in bi bile namenjene otrokom. S pomočjo češke lutkovne skupine, ki je slovenskemu društvu posodila oder, so prve slovenske predstave začeli uprizarjati leta 1922. Takrat je ta oder vodil Ivan Lavrenčič. Sklepamo lahko, da je bil Lavrenčič v stiku s

Klemenčičem, saj je igral enake predstave kot Klemenčič: *Sneguljčica, Faust, Gašperček kot kraljevič* ... (Verdel, 1987, str. 51) Leta 1923 so igrali predstavo *Začarani princ* in v enem od mestnih časopisov so zapisali, da je bila igra dobro naštudirana in spretno odigrana, kostumi lutk so bili besedilu primerni, njihovo vodenje pa spretno. (Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/zgodovina/>) Ta oder je po letu 1924 iz neznanih razlogov prenehal delovati. (Verdel, 1987, str. 51)

Od leta 1930 do leta 1941 je v Narodnem domu v Mariboru delovalo marionetno lutkovno gledališče Sokol matica, ki ga je vodil Vojeslav Ipavec. V njem so sodelovali učitelji in umetniki, nabavili pa so tudi sodobnejše lutke in razsvetljavo. Meščanom so leta 1935 ponudili tudi predstave za odrasle. (Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/zgodovina/>) Marionetni oder je imelo še sokolsko društvo Sokol na Studencih, ki ga je ob ustanovitvi leta 1931 vodil Ernest Vranc, nato pa do okupacije Ciril Hočevnar. Marionete so prinesli s Češke, kasneje pa jih je zanje izdeloval tudi Anton Jezovšek. (Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/zgodovina/>) Marionetni oder je imelo tudi društvo Sokol I v mariborski kadetnici, omenja pa se tudi lutkovna skupina na Pobrežju v Mariboru. (Vranc, 1999, str. 7)

Leta 1939 je Emil Smasek ustanovil Gledališče mladega rodu, ki je v Narodnem domu imelo lutkovni oder z ročnimi lutkami. Zaradi priročnosti so z njim veliko hodili na gostovanja. (Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/zgodovina/>)

V Pokrajinskem arhivu Maribor sem našla dva dokumenta, ki sta povezana z zgodovino sokolskega lutkarstva v Mariboru. V enem je bilo opisano odprtje enega izmed Sokolskih odrov, drugi dokument pa je bilo povabilo na ogled sokolskih predstav.³

Slika 17: Lutkovna skupina Sokol I, Maribor, 1932 (vir: MNOM)

Slika 18: Sokolske lutke, Marionetni oder Sokola I Tabor, Ljubljana, okoli leta 1930, Lutkovni muzej Ljubljana (vir: lastna fotografija, 2023)

³ Glej prilogo 1.

Večina odrov je na začetku igrala le z marionetami serijske izdelave, saj so bile lažje vodljive. (Verdel, 1987, str. 53) Prej ko slej pa so posamezni odri začeli lutke naročati, da so bile izdelane točno za njihove predstave. Včasih je bil kdo v skupini nadarjen za to delo in je lutke izdeloval sam, včasih so jih naročali pri rezbarju ali pa so del naredili sami, glavo in ude pa rezbar. Ko so imeli svoje lutke, so jih velikokrat preoblačili za različne predstave. V močnejših skupinah so imeli tudi ločene vloge, kar pomeni, da je eden lutka animiral, drugi pa je le govoril. (Verdel, 1987, str. 53)

V celotni nekdanji državi Jugoslaviji je bilo leta 1933 51 marionetnih odrov, od tega je bilo 22 čeških. Štiri leta kasneje je bilo samo v Sloveniji kar 47 ljubiteljskih marionetnih odrov. (Verdel, 1987, str. 53) V skupinah so lahko igrali vsi, ki so hoteli. Vsak si je pri tem našel vlogo, ki mu je ustrezala: lahko je bil mizar, krojač, pisec vlog, igralec, režiser, animator, elektrikar, rezbar ... (Verdel, 1987, str. 56)

Slovenci smo v svoje predstave počasi uvedli novega glavnega junaka Jurčka. Izoblikovali so ga po vzoru češkega Gašperčka, ki je imel vlogo državotvornega vzgojitelja. Nekatere skupine so kljub na novo ustvarjenemu Jurčku še vedno uporabljale kot glavnega junaka Gašperčka. (Verdel, 1987, str. 57) S predstavami v slovenščini so lutkarji ljudem dokazovali, da je tudi slovenščina kulturni jezik, vreden ohranitve. (Verdel, 1987, str. 58) Najpomembnejša stvar sokolskih lutkovnih iger je bila krepitev narodne zavesti. V knjigi *Zgodovina lutkarstva* piše: »Naj je Jurček ne vem kaj preučeval in se učil, je bilo najpomembnejše, da je spoznal, kako lepa je njegova domovina in se z vso upravičenostjo ponašal s tem, da pripada jugoslovanski državi.« (Verdel, 1987, str. 64)

V Ljubljani so bili zelo dejavni sokolski odri Sokol Tabor (vodil ga je J. Zidarič), Sokol Narodni dom (vodil ga je V. Kovač) in Sokol Vič (vodil ga je M. Paternoster). (Majaron, 1992, str. 341) Do danes se je večina lutk marionet, ki so se uporabljale takrat, izgubila. Med vojno je bilo veliko gledališč uničenih, prav tako njihov inventar. (Verdel, 1987, str. 59)

Nekaj sokolskih lutk je razstavljenih v Lutkovnem muzeju v Ljubljani. Dve glavi marionet iz časa okoli leta 1938, ki so ju uporabljali v sokolski skupini v Žalcu, sta se ohranili tudi v Zasavskem muzeju Trbovlje, v Muzeju Hrastnik. V času mojega raziskovanja sta bili obe na restavriranju v Lutkovnem gledališču Ljubljana. Gospa Zala Kalan mi jih je ob mojem obisku v delavnici gledališča 30. avgusta 2023 tudi pokazala.

Slike 19, 20, 21, 22, 23: Marionetni glavici, sokolska lutkovna skupina Žalec, okoli leta 1938, Muzej Hrastnik (vir: lastne fotografije, 2023)

5.5 Niko Kuret vpelje ročne lutke

Zaradi češkega vpliva se je v slovenskem ljubiteljskem lutkarstvu najprej igralo večinoma z marionetami. Z ročnimi lutkami se je v Sloveniji prvi resno začel ukvarjati Niko Kuret. V prosvetnem društvu v Kranju je leta 1934 ustanovil oder za ročne lutke, sam je napravil osnutke za glave lutk in jih nato dal izdelati rezbarju. (Verdel, 1987, str. 67)

V slovenskih ljubiteljskih lutkovnih skupinah je pred drugo svetovno vojno vedno nastopala osrednja oseba, prenesena v domače okolje. Pri Klemenčiču je iz nemškega Kasperla nastal slovenski Gašperček, kasneje pri Sokolih pa Jurček. Slednjega se je Kuret izogibal, češ da je bil preveč otročji. Obudil je Gašperčka, mu vrnil njegovo hudobno jezikavost in mu nadel novo ime Pavliha. Pavliha je bil junak nekaterih ljudskih pravljic. (Verdel, 1987, str. 71) Kmalu se je pokazalo, da Pavliha potrebuje pajdaša. Ustvarili so Kljukca. Po drugi svetovni vojni sta Kljukec in Pavliha začela redno nastopati skupaj. (Verdel, 1987, str. 72)

Leta 1939 se je Niko Kuret preselil v Ljubljano, njegova lutkovna skupina pa se je preimenovala v Pavlihovo družčino. Kuret je začel intenzivno sodelovati pri radiu, kjer so oddajali lutkovne igre iz Pavlihove družčine. Na začetku so igralci lutkovna besedila na radiu brali, od 13. aprila 1940 dalje pa so imeli v radijskem studiu oder za ročne lutke, kamor so vabili otroke iz otroških vrtcev. (Verdel, 1987, str. 67)

Leta 1942 je Kuret izdal zelo pomembno knjigo z naslovom *Pavliha, knjiga o ročnih lutkah*. (Kuret, 1942) V njej je predstavil zgodovino ročnih lutk, napisal navodila za izdelavo lutk in

odra in objavil štiri lutkovna besedila. Na začetku je zapisal tudi Pavlihov pozdrav Frana Levstika.⁴ Kuretovo delo je presekala druga svetovna vojna. (Verdel, 1987, str. 73)

Sliki 24, 25: Niko Kuret (levo) in lutka Pavlihe oblikovalca Slavka Hočevarja (desno), Lutkovni muzej Ljubljana (vir: lastni fotografiji, 2023 in <http://lutkovnimuzej.si/>, 21. 12. 2023)

5.6 Partizansko lutkovno gledališče

Leta 1944 je na osvobojenem ozemlju v Črmošnjicah nastalo partizansko lutkovno gledališče. Kot je zapisal Ignac Gregorač, je bilo to »politično bojovito lutkovno gledališče, lutkovno gledališče Osvobodilne fronte. In bilo je veselo, norčljivo in posmehljivo. Njegove lutke so bili glumači in burkeži in to v najhujšem času narodove zgodovine. Obstajalo je na tedanjem še majhnem, toda že osvobojenem ozemlju ... Kakor nekdanj sejmarska lutkovna gledališča, tako je bilo tudi naše partizansko lutkovno gledališče potujoče in je prenašalo iz kraja v kraj bučen smeh in prezir in sproščeno veselje.« (Gerlovič, 1979, str. 9, 10) Lutke za partizansko lutkovno gledališče je rezbaril Lojze Lavrič (1914–1950). Z lutkami se je ukvarjal že pred vojno. Delal je v Tiskarni Triglav in je lutke različnih motivov sprva izdeloval za razvedrilo. (Verdel, 1987, str. 88) Lavrič je izdelal nekaj lutk po lastni zamisli, lutke za nekatere like pa po osnutkih Nikolaja Pirnata (1903–1948); to so bili na primer esesovec, italijanski fašist, belogardist, Hitler in Pavliha. (Gerlovič, 1979, str. 20, 23, 29, 30) Prva predstava partizanskega lutkovnega gledališča je bila 31. decembra 1944, nato so sledile še druge. Glavna junaka predstav sta bila Pavliha in Jurček. (Gerlovič, 1979, str. 32, 53)

Slika 26: Lutke partizanskega lutkovnega gledališča, Lutkovni muzej Ljubljana (vir: lastna fotografija, 2023)

⁴ Glej prilogo 2.

Po vojni je gledališče prevzela Zveza mladine Slovenije. Zasedba lutkarjev se je ves čas menjavala. Oder je bil leta 1945 predan Lojzetu Kovačiču, ki je v Narodnem domu (TVD Partizan) v Ljubljani organiziral nov oder. (Gerlovič, 1979, str. 93, 94) Nekaj partizanskih lutk je danes na razstavi v Lutkovnem muzeju v Ljubljani, hranijo pa jih v Muzeju novejšje zgodovine Ljubljana. Lavričeve kopije partizanskih lutk hranijo v Koroškem pokrajinskem muzeju v Slovenj Gradcu.

5.7 Ljubiteljski lutkovni odri v Mariboru po drugi svetovni vojni

Po vojni ni bilo možnosti, da bi se vsa kulturno-umetniška in športna društva obnovila. Večina lutkovnih odrov izpred vojne je bila uničenih in igralci so se razšli. Prav tako so izgubili matično društvo v organizaciji Sokol. (Verdel, 1987, str. 129). Kasneje so bili na novo ustanovljeni večinoma odri z ročnimi lutkami. Odri z marionetami so bili ponekod prenovljeni iz predvojnih odrov. Ciril Hočevnar je na primer eden redkih predvojnih lutkarjev, ki je v Mariboru tudi po vojni igral z marionetami. Obudili so tudi nekatere predvojne igre in igre sokolskih društev. V vseh teh je bil glavna oseba Jurček, Gašperček pa je bil skoraj dokončno izrinjen. (Verdel, 1987, str. 132, 133)

Po drugi svetovni vojni so se ljubiteljska lutkovna gledališča razvila pri Svobodah in ostalih prosvetnih društvih, na šolah in v otroških vrtcih. (Kadiš, 1955, str. 24) V Mariboru so pri Svetu Svobod in prosvetnih društev okraja Maribor ustanovili Sosvet za lutkarstvo. Njegov predsednik je bil od leta 1949 do leta 1958 Janez Kadiš. Izdajali so glasilo *Lutkar*, v katerem so objavljali napotke za lutkarje in lutkovna besedila. (Vranc, 1999, str. 18, 22)

Sliki 27, 28: Janez Kadiš igra lutke na prostem in v dvorani, 50. leta 20. stoletja
(vir: MNOM)

Leta 1955 je bilo na širšem območju Maribora, vse do Slovenj Gradca, Lenarta in Hoč, 27 lutkovnih odrov, od katerih jih je večina igrala z ročnimi lutkami, 6 pa z marionetami. Najbolj

dejavni ljubiteljski lutkovni odri med letoma 1945 in 1955 v Mariboru so bili KUD Jože Hermanko, DPD (delavsko prosvetno društvo) Svoboda Tabor, DPD Svoboda Tezno in DPD Svoboda Studenci. V okolici Maribora so bile močne lutkovne skupine KUD Marice Kerenčič v Pesnici in KUD Radko Smiljan v Lenartu. Ljubiteljske lutkovne skupine so imeli tudi skoraj vsi takratni otroški vrtci, kjer so pripravljali preproste predstave. (Kadiš, 1955, str. 25)

Najbolje opremljen lutkovni oder za ročne lutke v Mariboru je bil v Centralnem lutkovnem gledališču na Partizanski cesti 6, kjer je delovala lutkovna skupina KUD Jože Hermanko. Postavitev tega odra sta financirali Zveza prijateljev mladine Maribor in Zveza ljudskoprosvetnih društev okraja Maribor. (Kadiš, 1955, str. 25) Leta 1960 je bilo v Mariboru in okolici aktivnih 40 odrov. (Verdel, 1987, str. 138). Leta 1958 so organizirali prvo srečanje lutkovnih odrov, da bi utrdili stik med skupinami. Srečanje lutkovnih skupin so organizirali tudi v letih 1961 in 1962. Leta 1966 so začeli izdajati revijo *Lutka*. (Verdel, 1987, str. 139, 140)

Slika 29: Lutkovna skupina KUD Angel Besednjak, Maribor, okoli 1955 (vir: MNOM)

Slika 30: Lutkovni oder KUD Jože Hermanko na 17. Mariborskem tednu (vir: PAM, SI_PAM/1702/001/003/004_00063)

Mariborske ljubiteljske lutkovne skupine so do konca 60. let 20. stoletja večinoma uporabljale lutke mojstra Antona Jezovška. (Verdel, 1987, str. 138) Njegovemu delu se bomo natančneje posvetili v naslednjih poglavjih. Najkasneje v 60. letih pa so v Mariboru večino marionetnih odrov zaprli iz različnih razlogov. Zaradi razvoja novih lutkovnih tehnik je bilo zanimanje za marionete in klasični način igranja vedno manjše. Tudi ljubiteljski lutkovni odri in gledališča so počasi začeli izgubljati pomen. (Verdel, 1987, str. 137)

5.8 Prvo poklicno lutkovno gledališče

Slovenija je prvo poklicno lutkovno gledališče dobila leta 1948 v Ljubljani. Najprej so igrali predstave zgolj z marionetami, od leta 1951 pa tudi z ročnimi lutkami. Drugo poklicno lutkovno gledališče je nastalo leta 1973 v Mariboru. (Majaron, 1992, str. 341)

6 ANTON JEZOVŠEK, MARIBORSKI KIPAR IN REZBAR

O rezbarju Antonu Jezovšku je napisano zelo malo. Ko sem v spletni iskalnik vtipkala geslo Anton Jezovšek, sem dobila le tri zadetke, kratke prispevke o njegovem delu. Tudi v Cobiss sem vpisala geslo Anton Jezovšek in dobila en za mene zanimiv zadetek. Bil je članek iz revije *Tovariš* z naslovom *V ateljeju lutk* iz leta 1959. Članek ni podpisan, najverjetneje pa ga je napisal nekdo, ki je Jezovška dobro poznal, saj je opisana njegova življenjska pot, deloma pa tudi njegova rezbarska delavnica. V pisnih omembah Jezovška včasih imenujejo kipar, včasih pa rezbar.

Anton Jezovšek se je rodil 7. junija 1905 v Ljubičnem pri Poljčanah in umrl 8. februarja 1992 v Mariboru. Njegov oče je bil Anton Jezovšek, tovarniški delavec, mama pa Neža, rojena Jug. Poročil se je leta 1935 z Ano Dretnik.⁵ (Matricula Online, Krstna knjiga, Poljčane, 1898–1911, str. 149) Po poklicu je bil kipar in rezbar, izdeloval pa je tudi rezljane lutke. (Anton Jezovšek, 2008) Med drugim je izdeloval tudi proteze za vojne invalide, modele železniških vozil, okvirje za slike, reliefe, nabožne in druge kipce, rezbarije na pohištvu, orgelskih prospektih in vinskih sodih. (Anton Jezovšek, 1999)

Slika 31: Anton Jezovšek pri delu (*V ateljeju lutk*, *Tovariš*, 21. junij 1959, str. 724.)

Anton Jezovšek oziroma Tonček, kakor so ga klicali, je ljubezen do izdelovanja lutk začel kazati z izdelavo preprostih izdelkov iz lesa in oblikovanjem gline. Delo z lesom je bilo pri Jezovškovih v družini, saj je bil Antonov dedek, rojen leta 1838, mizar, kolar, krojač in

⁵ Priimek je v matični knjigi težko berljiv, zato ni nujno, da je pravilno napisan.

muzikant. Tonček je že od malega oboževal dedkovo rezbarsko orodje, s katerim si je včasih tudi sam naredil lesene igračke. Njegov talent je prepoznal tudi kaplan in ga želel vpisati v šolo, vendar je prej umrl. (V ateljeju lutk, 1959, str. 724) S pomočjo neke Mariborčanke, ki je imela posestvo blizu Jezovškovih, je Anton odšel v Maribor v uk h kiparju in mizarju Antonu Rathu. Tam je ostal sedemnajst let in je izdeloval rezbarjeno okrasje za pohištvo, hkrati pa se je iz knjig učil anatomijo. Šolanje je sicer želel nadaljevati na akademiji na Dunaju ali v Pragi, a za to ni bilo sredstev. (V ateljeju lutk, 1959, str. 724)

Čeprav Anton Jezovšek ni bil akademski kipar, je bil član Kluba upodablajočih umetnikov Maribor, saj ga najdemo na njihovi skupinski fotografiji iz leta 1950, ki jo hranijo v Pokrajinskem arhivu Maribor.

Slika 32: Člani Kluba upodablajočih umetnikov Maribor, 1950, Jezovšek stoji prvi z desne
(vir: Pokrajinski arhiv Maribor, SI_PAM/1693/011/002_00011)

Jezovškova pot na področju izdelovanja lutke se je začela že med obema vojnama, ko je med letoma 1934 in 1941 oblikoval marionete za sokolske lutkovne odre. Nadaljevala se je tudi po drugi svetovni vojni, ko ga je obiskal šolski nadzornik in ga prosil, da bi mu izdelal lutke za obnavljajoče se lutkovno gledališče Pavliha. Želel si je lutko dobrodušnega šaljivca in Jezovšek jo je res izdelal. Jezovška je obiskal tudi takratni referent za lutkarstvo iz Ljubljane, gospod Smasek, ki je bil navdušen nad njegovim delom. Prinašal mu je tudi revije z upodobitvami lutk. Jezovšek je tako vedno pogosteje izdeloval lutke za različne lutkovne predstave. Izdelal je dedka in babico, žogico Nogico, Rdečo kapico, čarovnika, lisico, volka ... Obraze lutk je izdeloval po obrazih resničnih ljudi, ki jih je opazoval, in tako v les prenesel značaj dobrote ali zlobe, preprostosti, zvitosti ... (V ateljeju lutk, 1959, str. 724) Po drugi svetovni vojni je

Jezovšek zraven marionet izdeloval tudi ročne lutke. Leta 1959 je izdelal tudi prve slovenske javanke. (Anton Jezovšek, 2008)

Jezovšek je glavice lutk ter dlani in čevlje rezbaril iz lesa. Rezbarstvo je stara obrt obdelovanja lesa s plitvim ali globokim rezom (Javornik, 1987, str. 189). Rezbarji so v preteklosti izdelovali rezljane dele pohištva, notranjo opremo, rezljane svečnike, oltarje, okvirje in druge predmete. (Berk, Bogataj, Pukšič, 1993, str. 148). Rezbarili so iz različnih vrst lesa in uporabljali različne tehnike. Rezbarjevo osnovno orodje so dleta najrazličnejših velikosti in oblik, namenjena izdelavi določenega zavoja ali ploskve. (Markovčič, 1998, str. 139). Kako naj bi izgledala rezbarska delavnica za izdelavo lutk, je lepo prikazano v Muzeju lutk v Chrudimu na Češkem.

Slika 33: Ponazoritev rezbarske delavnice za izdelavo lutk, Muzej lutk Chrudim, 2023
(vir: lastna fotografija, 2023)

Opreme Jezovškove rezbarske delavnice sicer ne poznamo, sklepamo pa lahko, da je v njej imel vse potrebno rezbarsko orodje, kose lesa, lepilo, brusni papir, blago za izdelavo oblek in las lutk. Kakšen je bil Jezovškov atelje, ki ga je imel doma na današnjem Slomškovem trgu, lahko deloma vidimo na fotografiji iz okoli leta 1959, na kateri je prikazan Jezovšek pri delu. Na mizi ima polno še nedokončanih lutk, v lončku so čopiči različnih debelin. Prikazan je pri barvanju ene izmed lesenih glavic za lutko. Spredaj na mizi vidimo dva ženska lika, zadaj pa glavico ježka, ki je bil najverjetneje narejen za predstavo *Ježonovi*. Na stenah visijo drugi njegovi izdelki.

Mojster si je junaka najprej skiciral na papir, nato pa ga modeliral v glini. Šele nato je začel rezbariti. Ko je bila lutka dokončno izrezljana, je žena Antona Jezovška poskrbela za primerna oblačila. (Bilo je nekoč ..., 2021)

Slika 34: Anton Jezovšek v svojem ateljeju, okoli leta 1983
(vir: UKM, Zbirka drobnih tiskov)

V intervjuju v časopisu Večer je Jezovšek povedal: »Veliko resnega urjenja je potrebno, preden spoznaš strukturo lesa in skrivnosti dleta, da ustrezno »leži« v roki.« Na vprašanje, ali je dleto tako rekoč podaljšek žive roke, pa je odgovoril: »Tako je. S pravim prijemom mora oživeti. Kiparil sem iz vseh vrst lesa, samo iz smrekovine ne, ker ima smreka takšno strukturo, ki se lomi. Lutke pa sem izdeloval iz lipovine. Za lutko je najpomembnejše, da zaživi, takoj ko se pojavi pred občinstvom, četudi od blizu gledano ni ne vem kako »fino« izrezljana.« (Oživljanje lutk iz lesa, 1983, str. 5)

Kot je zapisal pisec v reviji Tovariš, je Anton Jezovšek izdeloval lutke za naročnike iz celotne Slovenije, pa tudi za druge iz bolj oddaljenih krajev, kot so Novi Sad, Sombor, Beograd, Pančevo, Kruševac, Priština ... Njegove lutke si je prišlo ogledovat mnogo vzgojiteljic in učiteljic iz cele Slovenije in celo z Danske. Vsaka je domov odnesla eno lutko za spomin. (V ateljeju lutk, 1959, str. 725) V času ustvarjanja je Jezovšek izdelal več kot 5000 lutk za poklicna in amaterska lutkovna gledališča v Jugoslaviji, pa tudi v Nemčiji, Avstriji, na Danskem in v Kanadi. (Anton Jezovšek, 2008) Lutke so tako Antonu Jezovšku zlezele v srce. (V ateljeju lutk, 1959, str. 725) V intervjuju za časopis Večer je dejal: »Včasih mi ni uspelo realizirati vseh naročil. Iz Prištine so nekoč naročili na primer kar 300 lutk. Seveda vseh nisem mogel narediti. Po sedemdesetem letu se je začel lutkovni stil spreminjati. Lutke izdelujejo danes iz različnih mehkih materialov, pene, stiropora itd. Jaz sem začel po letu 1939 s stilom čeških lutk, ročnih in visečih. Sicer pa sem kasneje izdeloval različne tipe lutk, marionete in ročne. Leta 1959 sem

napravil prvi ›Wayang‹ sistem za lutkovno predstavo *Baš Čelik* v Hermankovem lutkovnem gledališču v Mariboru.« (Oživljanje lutk iz lesa, 1983, str. 5)

Slika 35: Rezljane glave lutk Antona Jezovška (vir: V ateljeju lutk, Tovariš, 21. 6. 1959, str. 725)

Žena Antona Jezovška je umrla leta 1990, Anton Jezovšek pa leta 1992 v Mariboru. (Matricula Online, Krstna knjiga, Poljčane, 1898–1911, str. 149) Pokopan je na mariborskem poboškem pokopališču.

7 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA V USTNEM IZROČILU

Da bi zbrala čim več podatkov o Antonu Jezovšku, sem opravila tudi pet intervjujev. Intervjuje sem opravila s starejšimi mariborskimi lutkarji, ki so ali poznali Antona Jezovška ali pa so igrali z njegovimi lutkami. Ker so se mi pridobljeni podatki zdeli zelo zanimivi, jih navajam v celoti.

7.1 Ustni vir: Tine Varl (r. 1940), Maribor

10. avgusta 2023 sem opravila intervju s Tinetom Varlom. Tine Varl je znan mariborski lutkar in režiser. Z lutkarstvom se je začel ukvarjati pri petih letih, nato pa je vodil več ljubiteljskih lutkovnih skupin in bil med letoma 1991 in 1998 tudi direktor Lutkovnega gledališča Maribor.

Kakor mi je povedal Tine Varl, je Anton Jezovšek delal lutke za lutkovna gledališča po vsej Jugoslaviji. Imel je delavnico na Slomškovem trgu, v hiši ob pošti, nasproti Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Tam je sedel od jutra do večera in rezbaril. Rezbaril je večinoma lutke, izdeloval pa je še druge rezbarije. Večinoma je izdeloval marionete, ročne lutke in javanke. Pri delu mu je pomagala žena. Šivala je vse obleke za lutke, mu kuhala in ga podpirala. Jezovšek je delal glave za ročne lutke, ki so v celoti merile od 30 do 50 cm. Izdeloval je tudi marionete, izdelane v celoti iz lesa, ki so bile velike od 30 do 50 cm (ne majhne, kot so Klemenčičeve), in lutke vajang, ki so bile v osnovi tudi lesene.

Tine Varl se spominja, da je Anton Jezovšek delal lutke tudi za gledališče na današnji Prvi gimnaziji, kjer je bil vodja lutkovne skupine Sergej Vrišer (1920–2004), ki se je tam šolal. Vrišer je postal umetnostni zgodovinar in je bil pozneje ravnatelj Pokrajinskega muzeja Maribor. Jezovšek je nekaj časa izdeloval lutke tudi za Lutkovno gledališče Ljubljana, preden je postalo prvo profesionalno gledališče v Sloveniji. Sicer pa je Jezovšek izdeloval lutke za večino ljubiteljskih lutkovnih skupin v Mariboru.

Tudi Tine Varl je veliko sodeloval z Jezovškom. Ko je pripravljал predstave z ljubiteljskim Lutkovnim gledališčem Svoboda Tabor Maribor, ki je delovalo na današnji OŠ Franceta Prešerna, je naročal lutke pri njem. Takrat je Tine Varl prvič srečal Antona Jezovška, saj je lutkovna skupina že pred tem naročala lutke pri njem. Jezovšku je povedal, kateri liki nastopajo v predstavi, in Jezovšek si jih je večinoma sam zamislil in izdelal. Tudi ko je Tine Varl delal lutkovne predstave v ljubiteljskem lutkovnem gledališču na Pobrežju, so igrali z Jezovškovimi

lutkami. Jezovšek je za eno naročilo potreboval okoli en mesec, odvisno od tega, koliko preostalega dela je imel. Prav zaradi tega so lutke za predstave, ki so jih igrali pozimi (na primer *Dedek Mraz prihaja*), naročili že poleti in obratno. Vse lutke so kupili po primerni ceni, ki je bila odvisna od lutke.

Po besedah Tineta Varla je mojster Jezovšek delal tudi krasne lesoreze, okvirje z lesorezi, v katere se je vstavilo slike. Najprej je delal okvirje, nato pa lutke. Tine Varl ima v lasti tudi dve Jezovškovi sovi, ki držita knjige, in dva reliefa znamenj horoskopa (bika in kozoroga). Jezovšek naj bi naredil okoli 5000 lutk, ki jih je prodajal po celi Jugoslaviji in po svetu. Delal je zelo lepe lutke in lepe obraze. Kasneje je začel izdelovati bolj karakterne obraze, predvsem pri javankah. Jezovšek je vse delal zelo natančno; nagnjen je bil k lepoti, pravi Tine Varl.

Gospod Varl mi je prav tako povedal, da so na Zvezi kulturnih organizacij Maribor, kjer je bil zaposlen do leta 1991, imeli okoli 100 Jezovškovih lutk, ki so jih posojali šolam in društvom. Lutke je zveza dobila od raznih propadlih društev. Ko jih niso več potrebovali, so jih predali Zvezi kulturnih organizacij Maribor. Veliko se jih je izgubilo, pokradlo, tudi v antikvariatu so se prodajale. Jezovškove lutke so tudi podarjali kot nagrado za dosežke lutkovnim skupinam. Seveda pa so želeli čim več Jezovškovih lutk ohraniti. Nekatere, ki so bile malo poškodovane, so popravili. Da bi se ohranile kot del naše kulturne dediščine, so bile vse zbrane lutke kasneje predane Muzeju narodne osvoboditve Maribor, kjer so shranjene še danes.

Sliki 36, 37: Izdelki Antona Jezovška, last družine Varl (vir: lastni fotografiji, 2023)

7.2 Ustni vir: Oton Pastirk (r. 1941), Maribor

Anton Jezovšek je na območju Maribora izdeloval rezljane lesene lutke že pred drugo vojno, in sicer predvsem za sokolska društva. Njegovo delovanje se po vojni ni končalo. Takrat je bil

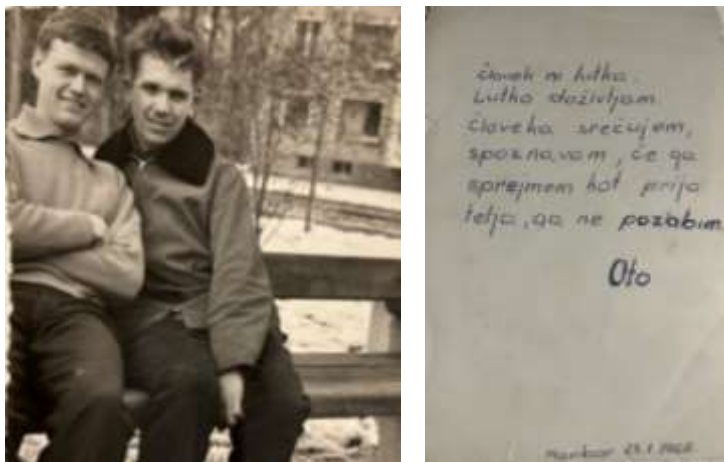
edini, ki se je ukvarjal z izdelavo lutk, tako da je njegove lutke uporabljala večina ljubiteljskih lutkovnih skupin. V nekaterih od njih je igral tudi Oton Pastirk iz Maribora.

21. decembra 2023 sem opravila intervju z Otonom Pastirkom. Gospod Pastirk je bil član dveh lutkovnih skupin, za kateri je Anton Jezovšek izdeloval lutke. Najprej je igral v skupini Mariborske tekstilne tovarne, ki jo je takrat vodil Tine Varl. Slednji je v svojih predstavah zelo dolgo uporabljal Jezovškove lutke. Gospod Pastirk se spominja, da je Tine Varl k Jezovšku šel z besedili za predstave, ki jih je režiral. Pogovorila sta se o tem, kakšno karakteristiko naj ima katera lutka. Jezovšek si je vse zapisal, nato pa skiciral lutke in jih začel izdelovati v lesu. Enkrat je šel s Tinetom Varlom k Antonu Jezovšku v delavnico tudi gospod Oton. Spominja se, da je imel Jezovšek majhen atelje, poln lutk, drugih rezbarij in rezbarskih pripomočkov. Vse vrste lutk je izdeloval iz lipovega lesa: marionete, ki so imele zaradi lažjega vodenja stopala obtežena s svinčnimi vložki, ročne lutke, ki so jim s kazalcem vodili glavo, s palcem in sredincem pa roke (če so bile lutke večje, pa tudi s palcem in mezincem), in javanke, ki so imele poseben mehanizem. Za animiranje javank sta bili potrebni dve osebi: ena je držala in upravljala mehanizem, druga pa je imela pod nadzorom roke, je še povedal gospod Pastirk.

Kasneje je Oton Pastirk začel igrati v lutkovnih predstavah tudi pri KUD Jože Hermanko, ki ga je takrat vodil Danilo Vranc. Režiral je tudi večino predstav. Tudi za to lutkovno skupino je lutke izdeloval Anton Jezovšek. Z njegovimi lutkami so vsako leto gostovali po veliko šolah in vrtcih v Mariboru in okolici. Gospod Pastirk se je spomnil nekaterih predstav, ki so jih igrali z Jezovškovimi lutkami, to so bile *Baš Čelik*, *Žogica Nogica* in *Ježonovi*. Anton Jezovšek in njegova žena sta prišla na premiere vseh predstav, ki so bile igrane z njegovimi lutkami. Kakor mi je povedal informator, je bila žena nekoliko višja od njega, on pa je bil kar majhen, a sta izgledala zelo prikupno. Vse Jezovškove lutke so bile narejene zelo kakovostno, nobenih pomanjkljivosti niso imele. Svojih lutk Jezovšek ni nikoli popravljal. Včasih so se uničile obleke, te pa so z lahkoto zamenjali in na novo sešili. Za nekatere lutke je obleke izdelala Jezovškova žena. Kadar je predstavo režiral Tine Varl, je obleke naredila njegova mama. Če je predstavo režiral Danilo Vranc, pa je obleke sešila Vrančeva žena, ki je bila po izobrazbi likovnica tako kot Danilo Vranc.

Kot človek se je Jezovšek zdel gospodu Pastirku zelo prijeten. Kakor je povedal, je imel Jezovšek poseben slog, ki ga je enostavno prepoznati. Do njega ima še sedaj ogromno spoštovanje. Tudi Oton Pastirk v svojem arhivu hrani tri stare slike, ki so povezane z

Jezovškom. Na dveh je sam in v roki drži Jezovškove lutke: hudobnega graščaka, kuharčka Žličko in Pavliho. Na tretji sliki pa zraven njega sedi režiser in lutkar Tine Varl.

Slika 38: Oton Pastirk in Tine Varl, 1966 (vir: last Otona Pastirka)

7.3 Ustni vir: Nada Vauda Prijatelj (r. 1943), Maribor

27. decembra 2023 sem opravila intervju z Nado Vauda Prijatelj iz Maribora, ki je bila v otroštvu soseda Jezovškove družine. Povedala mi je nekaj osebnih spominov na to družino.

Nada Vauda Prijatelj je Jezovškove spoznala, ko so se pri njenih 13 letih preselili na Slomškov trg. Blizu njih so živeli Jezovškovi, s katerimi so se hitro spoprijateljili. Gospa Nada je velikokrat šla k njim na obisk in se družila z njihovim mlajšim sinom, ki je takrat imel 10 ali 11 let. Anton Jezovšek je gospo Nado in svojega sina učil, kako izdelovati skulpture iz gline. K dletom za rezbarjenje ju ni spustil. Tako sta otroka veliko časa presedela pri glini, medtem ko je Jezovšek izdeloval raznorazne izdelke, predvsem izrezljane iz lesa.

Nada Vauda Prijatelj se spominja, da je Anton Jezovšek cele dneve preživel v ozkem kabinetu, napolnjenem z rezbarijami in nešteto skicami za svoje izdelke. Redkokdaj je zapustil svoj kabinet, saj je tam najbolj užival, tudi ven ni veliko hodil. Gospa Prijatelj se Antona Jezovška spominja kot zelo mirnega gospoda, ki je oboževal svoje delo in svoje znanje z veseljem delil z mlajšimi. Ko mu je leta 1990 umrla žena, pa je postal nekoliko izgubljen. Gospa Prijatelj ga je ves čas zelo cenila. Njegovo delo ji je bilo zelo všeč, saj je bilo zelo izrazno in ne kičasto. Prav tako je imel vsak izdelan kos svoj pomen. Tudi sama ima doma tri njegove izdelke. To so izrezljani Kristus, vodnar (ker je ona po horoskopu vodnar) in bik (ker je bila njena mama po horoskopu bik).

Slike 39, 40, 41: Rezbarski izdelki Antona Jezovška, last Nade V. Prijatelj (vir: lastne fotografije)

7.4 Ustni vir: Tomislav Skelin (r. 1950), Maribor

13. julija 2023 sem opravila intervju s Tomislavom Skelinom iz Maribora, čigar prijatelj je imel doma nekaj Jezovškovih lutk. Gospod Skelin mi je povedal, da so na dvorišču na Maistrovi ulici 21 imeli majhno lutkovno skupino. V njej so nastopali otroci iz te ulice. To so bili Daša Kosi, Borut Leber in Tomislav Skelin. Gospa Nina Leber, mama Boruta Lebra (rojenega leta 1947), je poznala izdelovalca lutk Antona Jezovška, pri katerem je naročila lutke za sina. To so bile ročne lutke za predstavo Rdeča kapica. Otroci so se to predstavo naučili zaigrati in so nastopali za svoje prijatelje. Igrali so v baraki na hišnem dvorišču. Baraka je bila ob gradnji bloka namenjena druženju otrok.

7.5 Ustni vir: Manica Skelin (r. 1955), Maribor

13. julija 2023 sem intervjuvala tudi Manico Skelin iz Maribora. Gospa Skelin mi je povedala, da je imela vzgojiteljica v Otroškem vrtcu Kamnica, Jožica Roš, v 60. letih 20. stoletja svojo lutkovno skupino. V njej so sodelovale vzgojiteljice iz vrtca. Pripravljale so predstave in jih igrale tudi za otroke v vrtcu. Kasneje je gospa Roš ustanovila prvo lutkovno skupino v okviru KUD Kobanci Kamnica, ki se ji je lahko priključil vsak, kdor si je to želel. Čez nekaj časa se je celotna družina Roš preselila v Prekmurje. Tam je Jožica Roš ustanovila še eno lutkovno skupino, pri kateri je igral tudi njen sin Milivoj Miki Roš, ki je kasneje skupino tudi prevzel. S skupino je veliko nastopala in se udeleževala srečanj amaterskih lutkovnih skupin.

Ko se je Manica Skelin leta 1974 zaposlila kot vzgojiteljica v Otroškem vrtcu Kamnica, so vrtec obnavljali. Takrat sta bili dve lutki, ki so ju uporabljali v lutkovni skupini gospe Roš, odloženi na odpad. To sta bili dve javanki (zamorčka), ki ju je izdelal mojster Anton Jezovšek, od katerega je gospa Roš redno naročala lutke za svoje predstave. Lutki je gospa Manica

prepoznala in ju shranila. Sklepala je, da je vrtec lutke dobil od Zveze kulturnih organizacij, ki je lutkovnim skupinam posojala lutke. Te lutke so ponekod posojali še naprej in so se tako tudi izgubile. To pojasni, zakaj sta v vrtcu ostala le dva zamorčka, ko pa jih v zgodbi nastopa mnogo več.

Sliki 42, 43: Tomislav in Manica Skelin, člana ljubiteljske lutkovne skupine KUD Kobanci Kamnica, 80. leta 20. stol. (vir: last družine Skelin)

8 LUTKE ANTONA JEZOVSKA V PISNIH OMEMBAH

Kipar, rezbar in izdelovalec lutk Anton Jezovšek je izdeloval lutke za mnogo različnih kulturno-umetniških društev (KUD) v Mariboru in okolici, ki so imela lutkovne odre. Eno najpomembnejših društev v Mariboru je bilo KUD Jože Hermanko.⁶ Društvo je imelo tudi lutkovno gledališče, ki ga je 10. aprila 1948 ustanovil in nato vodil mariborski učiteljskičnik Janez Kadiš. 7. julija 1949 se je lutkovno gledališče vključilo v KUD Jože Hermanko. (20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor, 1968, str. 6) Ob 20. obletnici lutkovnega gledališča je KUD Jože Hermanko izdal knjižico z naslovom *20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko* (20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor, 1968), v kateri so dragocene omembe Antona Jezovška. Večina navedene knjižice je bila ponovno objavljena v knjigi Danila Vranca *Lutkovno gledališče KUD Jože Hermanko Maribor, 1949–1974, Predhodnik poklicnega Lutkovnega gledališča Maribor*. (Vranc, 1999) V tej knjigi so objavljeni tudi gledališki listi lutkovne skupine KUD Jože Hermanko, ki sem jih kasneje zasledila v Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Podatke o gledaliških listih samih sem vnesla v tabelo in dodala še glavne podatke, ki jih razberemo iz njih. Gledališki listi so v tabeli označeni s številkami od 1 do 9.⁷ Na gledaliških listih so podatki o animatorjih lutk, govoricah, režiserjih, scenaristih ter o izdelovalcih lutk in njihovih kostumov. Iz gledaliških listov lahko razberemo, da pri nekaterih predstavah Jezovšek ni bil edini, ki je izdeloval lutke.

Slika 44: Gledališki list Lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko, predstava Hudobni graščak, 1961, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

⁶ Društvo je bilo ustanovljeno leta 1948. Ime je dobilo po političnem delavcu in narodnem heroju Jožetu Hermanku. Do leta 1955 so odigrali 320 predstav, te pa si je ogledalo več kot 35 tisoč otrok in odraslih.

⁷ Glej prilogo 3.

Janez Kadiš je v članku z naslovom *Lutkarstvo* leta 1955 zapisal: »Dokaj kvalitetne glave za ročne lutke in cele marionete izdeluje za lutkovna gledališča Anton Jezovšek. Mnogo naročil sprejema iz vse Slovenije pa tudi iz vseh republik FLRJ,⁸ njegovo delo bo treba vsekakor podpreti, da bo lahko še v nadalje izdeloval lutke, ki za finančno zelo šibke lutkovne odre niti niso predrage.« (Kadiš, 1955, str. 25) Poročal je tudi, da je bilo takrat na območju Maribora in okolice 21 lutkovnih odrov za ročne lutke in 6 marionetnih lutkovnih gledališč. (Kadiš, 1955, str. 25)

Milena Godina je v članku *Spomini igralke Milene Godinove* leta 1968 zapisala, da je v sezoni 1955/56 sodelovala pri lutkovni predstavi *Rdeča kapica*. Omenja tudi, da je lutke izdelal »Anton Jezovšek, ki je z velikim posluhom in zanimanjem oblikoval mlade junake. Vsi ti so bili ljudje, ki niso nikoli vpraševali, kaj bodo dobili za ves trud.« (Godina, 1968, str. 9)

Danilo Vranc je v članku *Spomini Danila Vranca* zapisal, da je Anton Jezovšek izdelal lutke za predstavo *Baš Čelik*. To je bila prva predstava v Sloveniji, v kateri so uporabili lutke sistema vajang. »Lutke, delo kiparja Antona Jezovška, so velike, vodijo jih od spodaj, besedilo igre pa posnamejo igralci na magnetofonski trak.« (Vranc, 1999, str. 24)

Danilo Vranc je v isti knjigi objavil prispevek z naslovom *Spomin na kiparja Antona Jezovška*, v katerem poroča, da je prvih petnajst let po vojni Jezovšek edini izdeloval lutke za lutkovne odre na mariborskem območju. Zapisal je, da je Jezovšek veliko ustvarjal za KUD Jože Hermanko. Njegove lutke, izdelane iz lipovine, so bile za takšno umetniško delo, kot meni Vranc, zelo poceni. Jezovšek je lutke izdeloval po češkem vzoru. Pri izdelavi lutk za KUD Jože Hermanko je upošteval tudi njihovo željo po izdelovanju večjih lutk, javank. Pri tem se je potrudil, da je glave lutk izdolbel tudi v notranjosti, da ne bi bile tako težke. Ko pa je stiropor počasi začel izpodrivati les, je Jezovšek vedno manj delal za KUD. Izdelavo lutk so takrat prevzeli drugi avtorji, med njimi najpogosteje Danilo Vranc. Jezovšek se je po letu 1963 vedno manj ukvarjal z lutkami in se vedno bolj posvečal splošni kiparski umetnosti. Vranc je zapisal tudi, da so nekatere lutke ohranjene v Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Nekatere Jezovškove lutke so bile razstavljene tudi na lutkovnih festivalih. (Vranc, 1999, str. 84, 85)

⁸ FLRJ – Federativna ljudska republika Jugoslavija (slovarski portal Fran, Slovenski pravopis, <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=flrj>).

Danilo Vranc je na koncu prispevka napisal: »Med lutkarji, ki smo ga poznali, bo ostal v spominu kot simbol nekega lepega ljubiteljskega lutkarskega obdobja, ki mu je dal svoj neizbrisen pečat.« (Vranc, 1999, str. 84)

Iz podatkov lahko sestavimo vsaj delni seznam lutkovnih predstav, za katere je lutke zagotovo izdelal Anton Jezovšek:

- Predstava *Rdeča kapica*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, sezona 1955/56. (Godina, 1968, str. 9)
- Predstava *Zlatorog*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, kostumi Anica Jezovšek, 1957/58. (Vranc, 1999, str. 16, 17).
- Predstava *Baš Čelik*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1959. (Vranc, 1999, str. 24) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Ježonovi*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek in Adalbert Švagan, 1960. (Vranc, 1999, str. 35) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Težave Peteršiljkove mame*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1960. (Vranc, 1999, str. 37) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Baterija inženirja Mundusa*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1960. (Vranc, 1999, str. 42) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Pavliha mešetar*, Potujoče lutkovno gledališče Janeza Kadiša v okviru KUD Jože Hermanko, 1960. (Karlin, 1968, str. 21)
- Predstava *Hudobni graščak*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1961. (Vranc, 1999, str. 43) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Žogica Nogica*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1961. (Vranc, 1999, str. 45) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.

- Predstava *Prigode malega Kaima*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1962. (Vranc, 1999, str. 48) V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Janko, Metka in Pavliha*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1962. (Vranc, 1999, str. 46)
- Predstava *Lenuh Poležuh*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1963. V Muzeju narodne osvoboditve Maribor se je ohranil gledališki list predstave.
- Predstava *Kekec*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1963. (Vranc, 1999, str. 52)
- Predstava »Grand« *variete*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1963. (Vranc, 1999, str. 67)
- Predstava *Zmešnjava*, KUD Jože Hermanko, izdelovalec lutk Anton Jezovšek, 1965. (Vranc, 1999, str. 63)

Danilo Vranc je sestavil tudi seznam lutkovnih predstav, ki so jih v KUD Jože Hermanko igrali v letih od 1948 do 1958, vendar zanje ni natančnih podatkov. (Vranc, 1999, str. 16) Zapisal je tudi, da so v tem času »režirali Janez Kadiš, Vinko Podgoršek in Milena Godina; oblikovalec lutk je bil Anton Jezovšek; sceno so ustvarjali likovniki Jože Vokač, Zvonko Jezovšek in Bojan Golija; kostume je izdelovala kiparjeva žena Anica Jezovšek ...« (Vranc, 1999, str. 17, 18) Sklepamo lahko, da je tudi za te predstave lutke izdelal Anton Jezovšek, saj je večkrat omenjeno, da je bil edini izdelovalec lutk po drugi svetovni vojni v Mariboru. Kljub temu, da nimamo natančnejših pisnih virov, prilagam tudi ta seznam:

- Niko Kuret: *Pavliha mešetar ali Pavliha v stiski*
- Vilhelm Karsch: *Peteršiljkovo mamo rubijo*
- Fran Milčinski: *Čarovna skrinja*
- Niko Kuret: *Jurček gre na potovanje*
- Ana Vojkujkova: *Kako je dedek Mraz ozdravil kužka*
- Ana Vojkujkova: *Cicibanov rojstni dan*
- Horak, Bartenjev: *Komedije o Tinčku in Tončku*
- Branko Čopić: *Ježeva hiša*
- Hans Sachs: *Lahkoverni ljudje*
- Kamil Horak: *Cinca marinca ima smolo*

- Libuša Tittelbach: *Debela repa*
- Vojmil Rabadan: *Medvedja hišica*
- Jan Malik: *Žogica marogica* (1953 na Koroški c. 1)
- Ivan Minatti: *Slamnati voliček*
- N. N.: *Tat*
- Pavel Golja: *Jurček in muzikantje*
- Josip Ribičič: *Mucolin in volk*
- Janez Kadiš: *Pavlihove zvijače*
- Janez Kadiš: *Čarovni vodnjak*
- Janez Kadiš: *Dedek Mraz prihaja*
- Janez Kadiš: *Pavliha in Sneguljčica* (Vranc, 1999, str. 16)

Anton Jezovšek je izdelal veliko lutk tudi za Lutkovno skupino Svoboda I v Hrastniku. Za njih je lutke izdeloval od leta 1956 do leta 1967, vendar gledaliških listov teh predstav ni bilo ali pa se niso ohranili. O hrastniškem gledališču bomo več napisali v 10. poglavju.

Anton Jezovšek pa ni delal le za gledališča v Sloveniji, temveč je lutke izdeloval tudi za Slovence v Italiji. Ena izmed teh skupin je bilo društvo Valentina Vodnika. Izdelal jim je lutke za predstavo *Hudobni graščak* (1966). (Verdel, 1987, str. 230) Kaj več podatkov o tem društvu ali gledališkega lista te predstave nisem našla.

Slika 45: Gledališki list Lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko, predstava *Žogica Nogica*, 1961/62, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

9 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA NA STARIH FOTOGRAFIJAH IN RAZGLEDNICAH

9.1 Lutke Antona Jezovška na starih fotografijah

Da bi zbrala čim več informacij o Jezovškovih lutkah, sem med raziskovanjem poskušala poiskati čim več starih fotografij, na katerih so vidne Jezovškove lutke. Zaradi lažje preglednosti sem fotografije in podatke o njih vnesla v tabelo ter upodobljene lutke opisala. V tabelo sem vnesla samo podatke o fotografijah, za katere je znano, kje se nahajajo, tistih v raznih publikacijah pa ne. Vse fotografije, ne glede na lastnika, so navedene v eni tabeli in so oštevilčene od 1 do 58.⁹

Največ starih fotografij, na katerih so lutke Antona Jezovška, hranijo v Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Večinoma so nastale od leta 1959 do leta 1963. V večini so bile posnete med predstavami KUD Jože Hermanko. Lutke na fotografijah so iz veliko različnih predstav: *Baš Čelik*, *Baterija inženirja Mundusa*, *Hudobni graščak*, *Žogica Nogica*, *Ježonovi*, *Peteršiljkova mama*. Na fotografijah lahko vidimo sceno, ki so jo takrat uporabljali pri predstavah. Na nekaterih fotografijah so tudi animatorji lutk.

Slike 46, 47, 48: Lutke Antona Jezovška na fotografijah, Muzej narodne osvoboditve Maribor, 1961/1963 (vir: MNOM)

Nekaj povečav starih fotografij, na katerih so lutke Antona Jezovška, je razstavljenih tudi v Muzeju Hrastnik, vendar njihovi lastniki niso znani. Prikazujejo Jezovškove marionete, izdelane za Lutkovno skupino Svoboda I Hrastnik. Lutke na fotografijah so iz predstave *Obuti maček*.

⁹ Glej prilogo 4.

Sliki 49, 50: Lutke iz predstave *Obuti maček*, Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik, 1962
(vir: Muzej Hrastnik)

Lutke Antona Jezovška se najdejo tudi na fotografijah, ki so v družinski zbirki družine Kert. Gospod Jože Kert je bil režiser lutkovne skupine KUD Angel Besednjak. Na teh fotografijah so rezljane lutke velike do 50 cm. Vse lutke so marionete. Na hrbtni strani fotografij so napisane osebe, ki so nastopale v predstavah, ter naslovi predstav, v katere sodijo lutke, in letnica. Večina fotografij je bila posneta v 50. letih 20. stoletja. Lutke na fotografijah so iz predstav *Sneguljčica*, *Žogica Nogica* in *Rdeča kapica*.

Slika 51: Lutke iz predstave *Rdeča kapica*, KUD Angel Besednjak, 1956 (vir: last družine Kert)
Slika 52: Oton Pastirk in lutke iz predstave *Hudobni graščak*, KUD Jože Hermanko, 1966
(vir: last družine Pastirk)

Ko sem opravljala intervju z lutkarjem Otonom Pastirkom, mi je pokazal tudi tri fotografije. Na njih so lutke iz predstave *Hudobni graščak* lutkovne skupine KUD Jože Hermanko. Ko so bile fotografije posnete, sta Oton Pastirk in Tine Varl oba sodelovala pri predstavah, ki jih je režiral Danilo Vranc. Kakor mi je povedal gospod Oton, je Vranc takrat imel vajence, ki so animirali lutke. Oton je animiral Hudobnega graščaka, Tine pa Pavliho.

9.2 Lutke Antona Jezovška na razglednicah

Tine Varl mi je med intervjujem pokazal tudi zbirko razglednic, na katerih so lutke Antona Jezovška. Družina Varl je razglednice kupila pred nekaj leti na spletnem portalu Bolha. V

njihovi seriji je 16 barvnih razglednic z Jezovškovimi lutkami, ki jih je izdala Založba Obzorja Maribor, verjetno pred letom 1970.

Med raziskovanjem sem ugotovila, da imajo zbirko razglednic, na katerih so lutke Antona Jezovška, tudi v Univerzitetni knjižnici Maribor. V tej knjižnici sem se obrnila na gospo Gabrijelo Kolbič, ki je odgovorna za zbirko drobnih tiskov. Gospa Kolbič mi je omogočila ogled in fotografiranje teh razglednic. Ugotovila sem, da gre za isto zbirko razglednic, kot jo ima družina Varl, le da je v zbirki v Univerzitetni knjižnici Maribor 18 razglednic. Ne vemo pa, ali so to vse razglednice, ki so bile izdane v tej seriji. Podatke o razglednicah sem vstavila v tabelo in opisala lutke, ki so na njih upodobljene. Razglednice so v tabeli označene s številkami od 1 do 18.¹⁰

Kakor sem lahko razbrala iz fotografij lutk na teh razglednicah, menim, so na razglednicah liki iz predstave *Ježonovi*. Iz ohranjenega gledališkega lista vemo, da je v predstavi nastopalo več ježkov. Zanimivo pa je, da so bile lutke iz predstave Ježonovi ročne lutke. Na razglednicah imajo lutke noge. Kot mi je povedal Tine Varl, takim lutkam rečemo manekeni.

Slike 53, 54, 55: Razglednice s fotografijami lutk Antona Jezovška, Založba Obzorja Maribor, pred 1970 (vir: lastne fotografije, 2023)

¹⁰ Glej prilogo 5.

10 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA, OHRANJENE V SLOVENSKIH MUZEJIH

V okviru raziskovalne naloge sem stopila v stik s 33 slovenskimi muzeji. Zastavila sem jim vprašanja, ali v njihovih muzejih hranijo lutke, kakšne vrste lutke so to (ročne, marionete, javanke ...), iz katerega časa so, iz katerega materiala so izdelane in ali so znani njihovi izdelovalci in uporabniki. Prav tako me je zanimalo, ali v njihovi okolici še danes kdo izdeluje lesene rezljane lutke. Na mojo elektronsko pošto so se odzvali prav vsi muzeji. 22 muzejev je odgovorilo, da v muzeju hranijo predmete oziroma gradivo v povezavi z lutkarstvom, 11 muzejev pa je odgovorilo, da gradiva o lutkarstvu ne hranijo. Muzeji, ki v svojih zbirkah ne hranijo gradiva, povezanega z lutkarstvom, so: Narodni muzej Slovenije, Javni zavod za kulturo Litija, Belokranjski muzej Metlika, Mestni muzej Krško, Pokrajinski muzej Koper, Notranjski muzej Postojna, Gorenjski pokrajinski muzej Kranj, Medobčinski muzej Kamnik, Mestni muzej Idrija, Pokrajinski muzej Murska Sobota in Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož.

Odgovore muzejev, ki hranijo premično dediščino, povezano z lutkarstvom, bom predstavila v tem poglavju, pa tudi v poglavju o Jezovškovih sodobnikih (poglavje 15). Sprva je kazalo, da lutke Antona Jezovška hranijo le trije muzeji, in sicer Muzej narodne osvoboditve Maribor, Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, in Lutkovni muzej Maribor. Čisto na koncu raziskovanja pa sem postala pozorna tudi na nekaj lutk iz Muzeja novejšje zgodovine Celje, katerih avtor ni znan. Na podlagi primerjave z lutkami Antona Jezovška, ki sem jih zbrala že prej, sklepam, da je tudi te lutke izdelal mariborski rezbar Anton Jezovšek. Podatke o vseh lutkah sem navedla v tabeli,¹¹ prav tako pa bom zbirke natančneje predstavila.

10.1 Muzej narodne osvoboditve Maribor

Med raziskovanjem sem ugotovila, da imajo veliko zbirko rezljanih lutk Anton Jezovška v Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Sodelovala sem z muzejsko direktorico Simono Tripkovič. Gospa Tripkovič mi je posredovala profesionalne fotografije lutk Antona Jezovška, pa tudi podatke o večini lutk, ki so vpisane v bazo podatkov Galis. Muzej narodne osvoboditve Maribor sem večkrat obiskala. Fotografije lutk sem vnesla v tabelo, dodala podatke in lutke tudi opisala. V tabeli so označene s številkami od 1 do 107.¹²

¹¹ Glej prilogo 6.

¹² Glej prilogo 6.

Jezovškove lutke v Muzeju narodne osvoboditve Maribor so marionete, ročne lutke in javanke. V uporabi so bile v KUD Jože Hermanko in KUD Angel Besednjak, morda pa še v kateri drugi ljubiteljski lutkovni skupini, saj so si lutke med seboj izposojali. Lutke iz muzeja so nastopale v različnih predstavah, in sicer v predstavah *Baš Čelik*, *Ježonovi*, *Baterija inženirja Mundusa*, *Hudobni graščak*, *Žogica Nogica*, *Prigode malega Kaima*, *Lenuh Poležuh* in »Grand« Variete ter drugih.

Slike 56, 57, 58, 59: Lutke Antona Jezovška: Pavliha, klovn, Marjanca, mati Šekele, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

Nekatere lutke KUD Jože Hermanko je leta 1994 restavriral Danilo Vranc in jih predal Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Za opravljeno arhivsko delo in skrb za lutke je leta 1995 prejel odličje Glasbene matice Maribor (zlato harfo). (Danilo Vranc, Locutio) Po podatkih muzeja je leta 1999 za Lutkovno gledališče Maribor Jezovškove lutke predal tudi Tine Varl. Danilo Vranc in Tine Varl sta prav tako identificirala večino lutk, katere like predstavljajo in iz katerih predstav so.

Sedaj so lutke varno shranjene v depozu Muzeja narodne osvoboditve Maribor. Vse lutke so tudi popisane in fotografirane. Leta 2007 so bile razstavljene na občasni razstavi, ki je predstavila mariborsko lutkarstvo v 20. stoletju.

Slika 60: Lutka opremljena s številko, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

10.2 Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik

21. avgusta 2023 sem se odpravila v muzej v Hrastniku. Tam sta me zelo prijazno sprejeli kustodinja Nevenka Hacin in gospa Špela Ulaga, ki je velika poznavalka marionet in ročnih lutk ter jih tudi sama izdeluje, raziskuje in igra v marionetni skupini Jurček v Hrastniku. Gospe sta me popeljali po njihovi stalni razstavi o Hrastniku. V muzej hodijo upokojenci, šole, družine, včasih pa tudi večje skupine.

Na podstrešju muzeja imajo urejeno razstavo lutk. Prostor je zasnovan tako, da vstopiš v prostor na sredini, in če pogledaš na desno, vidiš marionetni oder, če pa pogledaš na levo, vidiš oder za ročne lutke. Med odroma so ob stenah vitrine, v katerih so razstavljene lutke, ki so večinoma izdelki lutkarskih mojstrov Antona Jezovška in Lojzeta Lavriča. Lutke so ročne, javanke in marionete.

Sliki 61, 62: Marionetni oder in oder za ročne lutke, Muzej Hrastnik (vir: lastni fotografiji, 2023)

Zgodovina lutkarstva v Hrastniku

Kako so se rezljane lesene lutke mariborskega rezbarja Antona Jezovška znašle v Hrastniku, sta mi povedali gospa Hacin in gospa Ulaga. O zgodovini lutkarstva, lutkarjih in lutkah so v muzeju izdali tudi dve knjigi avtorice Jane Mlakar Adamič, in sicer *Lutke in lutkarji* (Mlakar Adamič, 1996) ter *Lutkarji in lutke* (Mlakar Adamič, 2010).

V Hrastniku se je z lutkami prvi začel ukvarjati Silvo Košutnik iz Žalca, ki je bil kot učitelj zaposlen v obrtni šoli. Bil je predvojni sokolski lutkar in v Žalcu je že leta 1938 imel svoje lutkovno gledališče. Od tam je v Hrastnik prinesel dve marionetni glavi. V Hrastniku je želel organizirati lutkovno skupino, a mu to najprej ni uspelo. Ko je to slišal Vili Kohne, strojni ključavničar, zaposlen v rudniku, se je domislil, da bi lahko on in njegov modelarski krožek z izdelovanjem in igranjem lutk zaslužila denar, s katerim bi lahko financirali aeroklub, v katerem so bili modelarji. Skupaj so načrtovali, da bodo pozimi igrali v lutkovnih predstavah, s tem

zaslužili, poleti pa leteli. (Mlakar Adamič, 2010, str. 17) In res so tako modelarji s Silvom Košutnikom in Vilijem Kohnetom na čelu leta 1947 ustanovili novo marionetno gledališče. V njem so igrali rudarji, kleparji, mizarji ..., ki še nikoli v življenju niso videli lutkovne predstave. (Mlakar Adamič, 2010, str. 17, 19)

Sliki 63, 64: Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik leta 1958 in 1962, Muzej Hrastnik
(vir: lastni fotografiji, 2023)

Lutkarji v Hrastniku so telesa lutk, dlani in čeveljčke izdelovali sami. Silvo Košutnik jim je prinesel nekaj primerov lutk, da so lahko videli njihovo anatomijo. Mehek lipov les, ki so ga potrebovali za izdelavo, so dobili v rudniku. Mizarji so jim nato les na krožni žagi narezali na kvadre različnih velikosti, potem pa se je začelo ročno delo. Z nožički, ki so si jih sami skovali, so rezljali trupe, noge s prepogibom v kolenih, roke s komolci in dlanmi ... Ker so lutke izdelovali vsi, so se na pogled razlikovale. Dobri kostumi so marsikdaj zakrili pomanjkljivosti, zato so potrebovali dobre šivilje. V Hrastniku je bila kmalu po drugi svetovni vojni ustanovljena ljudska oblačilnica. Tam so naročali obleke tudi lutkarji za svoje lutke in jih plačevali s sekanimi drvami in premogom. (Mlakar Adamič, 2010, str. 19, 21) Kmalu so ugotovili, da bi vseeno potrebovali nekoga, ki jim bi izdeloval glave lutk, ker je bilo to zelo zahtevno delo. Najprej je bil to akademski kipar specialist Lojze Lavrič (1914–1954),¹³ od leta 1954 pa je lutke za njih izdeloval mariborski kipar in rezbar Anton Jezovšek. (Mlakar Adamič, 2010, str. 25, 27)

Lutkarji so igrali vedno manj predstav: leta 1957 le pet, leta 1958 le tri, denarja pa tudi niso imeli. Njihov delovni prostor v baraki, kjer so vadili, je razpadal ... Igrali so stare predstave, ki so jih že znali. Svoje prostore so sami podrli, kasneje pa začeli igrati na odru v delavskem domu (Konzum). V naslednjih treh letih so se naučili nekaj novih predstav, ki so pritegnile zelo veliko publike. (Mlakar Adamič, 2010, str. 35) V 60. letih je vodja Vili Kohne razmišljal o prehodu na ročne lutke, vendar lutkarji te ideje niso dobro sprejeli. Ob 20. obletnici delovanja, leta 1963,

¹³ Glej poglavje 15.

so le pripravili drugačno predstavo, in sicer en prizor iz igre *Zgodba o kalifu Štrku* z javankami, ki jih je izdelal Anton Jezovšek. Leta 1975 so pripravili prvo predstavo z ročnimi lutkami, ki so si jih izposodili v Lutkovnem gledališču Maribor, izdelala pa sta jih Majda Podvršič in Zdenko Majaron. (Mlakar Adamič, 2010, str. 37–43) Lutkovni oder Hrastnik je leta 1977 po 30 letih nehal delovati. Lutkarji se niso več sestajali, lutke pa so ostale pospravljene v Konzumu. (Mlakar Adamič, 2010, str. 45)

Jezovškove lutke v hrastniškem lutkovnem gledališču

Kot smo že omenili, je Anton Jezovšek masovno izdeloval lesene rezljane lutke za amaterske lutkovne skupine širom po Sloveniji. (Mlakar Adamič, 2010, str. 32) Za hrastniško lutkovno gledališče je izdelal marionete za predstave *Avtomobilska princesa* (1956), *Zlata ribica* (1959), *Povodni mož* (1959), *Obuti maček* (1962), *Princ razbojnik* (1962), *Zlata skrinjica* (1963) in *Ptiček z dvema kljunčkoma* (1967). Istega leta je na željo vodstva lutkovnega gledališča prvič izdelal tudi javanke za predstavo *Zgodba o kalifu Štrku* (1967). (Mlakar Adamič, str. 55, 65–101)

Slika 65: Vili Kohne (desno) z Jezovškovimi lutkami, Muzej Hrastnik
(vir: Muzej Hrastnik)

Hrastniški lutkarji so z Jezovškovimi lutkami igrali še v začetku 70. let, ko so v drugih lutkovnih gledališčih že uporabljali druge, modernejšje materiale. Februarja 1973 je v Mariboru potekalo tretje srečanje lutkovnih skupin in udeležila se ga je tudi hrastniška marionetna skupina. Takrat so zapisali: »Marionetno gledališče DPD Svoboda Hrastnik je v režiji Vilija Kohneta prikazala lutkovno igro Nika Kureta *Obuti maček* v stari likovni zasnovi. Realistične in tehnično zahtevne lutke, vodene z nitkami od zgoraj je izdelal kipar Anton Jezovšek 15 let prej! Predstava je bila zgodovinsko zanimiva.« (Mlakar Adamič, 2010, str. 41)

Jezovškove lutke v Muzeju Hrastnik

Ko je lutkovna skupina v Hrastniku prenehala delovati, je za njo ostala bogata materialna zapuščina lutk in lutkovne opreme. Leta 1987 je bil nad Konzum, kjer so bile vse te stvari shranjene, poslan buldožer, ki je uničil vse pod sabo. Rešili so lahko le četrtno vsega, kar so imeli. Vili Kohne se je tega dogodka spominjal: »Prišel je buldožer in barbarsko porušil naše štiridesetletno delo. Lutke, pet odrov, kulise ... vse je ostalo pod ruševinami ali so ljudje raznesli na vse konce. Šel sem po tistem na sprehod po koloniji in videl pri eni od hiš naslonjeno našo največjo kuliso. Sam sem nanjo namalal veliko drevo, med njegovimi vejami pa skrito veverico. Kaj mislite, kako mi je bilo? Vse se je podrlo v meni.« (Mlakar Adamič, 2010, str. 45) Tudi Darko Majcen se je spominjal bolečega dogodka: »... lutkarji so jokali, ko so videli ročno izdelane, skrbno čuvane marionete ležati v blatu. ... Na grmadi teh lutk in vsega tega sem zagledal Jurčka v mlakuži, brez noge, kar visela mu je stran, ves umazan, pa to. Mi ni bilo vseeno.« (Mlakar Adamič, 2010, str. 45).

Kar je bilo po tej katastrofi rešeno, so pospravili na podstrešje hrastniškega muzeja, kjer so lutke ostale pozabljene vse do leta 1993, ko so jih ponovno odkrili in prenesli v Revirski muzej Trbovlje. Jezovškove lutke, ki so jih lahko v tej katastrofi rešili, so bile hudo poškodovane. Tiste, ki so nekoč imele lase, so bile plešaste, barva je zbledela, bile so okrušene, na oblačilih so bile poškodbe od rje, odpadali so okraski. Ker pa so bili šivi zelo dobri in močni, oblačila niso bila razparana. Lutke so bile potrebne temeljitega čiščenja in prenove. (Mlakar Adamič, 2010, str. 47)

Sliki 66, 67: Lutke Antona Jezovška iz predstave Obuti maček in iz različnih drugih predstav, Muzej Hrastnik (vir: lastni fotografiji, 2023)

Jezovškove lutke je restavriral Miran Prodnik, originalne kostume pa je priredila Mojca Starman. Prvič so bile razstavljene kot muzejski eksponati v Cankarjevem domu leta 1994. Tudi v Hrastniku so pripravili razstavo. Vse obnovljene eksponate so razstavili v poslovni stavbi v Hrastniku leta 1996. Kasneje istega leta so lutke prestavili v Zasavski muzej v Trbovlje, kjer so

bile na ogled do sredine leta 1997. (Mlakar Adamič, 2010, str. 47) Lutke so bile razstavljene še po mnogih drugih muzejih. V Hrastnik so se vrnile leta 2002, in sicer na podstrešje, kjer so bile najdene. Tam so jim uredili primerno razstavišče. O lutkah in njihovih lutkarjih je bil posnet dokumentarni film, ki vključuje tudi dragoceno ustno izročilo nekdanjih lutkarjev. Razstavo so prenovili še leta 2005. (Mlakar Adamič, 2010, str. 49)

Slike 68, 69, 70, 71, 72: Lutke Antona Jezovška: Pepelka, kralj, kočijaž, grajski odposlanec, srnica, Muzej Hrastnik (vir: lastne fotografije, 2023)

V muzeju je 52 Jezovškovih lutk. Kljub temu, da so zelo lepe fotografije objavljene v publikaciji *Lutkarji in lutke*, sem lutke fotografirala tudi sama in podatke o njih vnesla v tabelo.¹⁴ Podatke o likih in predstavah sem povzela po muzejskem katalogu in podatkih, ki so mi jih posredovali iz muzeja. Lutke sem tudi opisala. V tabeli so vnesene pod številkami od 108 do 159.

Lepo obnovljene in razstavljene lutke so spodbudile stare hrastniške lutkarje, da so leta 2006 z njimi oživili predstavo *Rdeča kapica* in jo do sredine leta 2007 odigrali 14-krat. (Mlakar Adamič, 2010, str. 53) Hrastniški lutkarji tradicijo marionetnega lutkovnega gledališča ohranjajo do danes. Za ohranitev gledališča si še posebej prizadeva gospa Špela Ulaga.

Slike 73, 74, 75: Društvo marionetno gledališče Jurček, Hrastnik, 2023 (vir: objave na FB strani društva)

¹⁴ Glej prilogo 6.

10.3 Muzej novejše zgodovine Celje

Po elektronski pošti sem z Muzejem novejše zgodovine Celje komunicirala z gospo Jožico Trateški. Gospa Trateški mi je povedala, da v njihovem muzeju hranijo nekaj lutk, ki so jih našli na podstrešju osnovne šole v Vojniku. Pripadale naj bi takratnemu ravnatelju, ki je imel na šoli lutkovno skupino. Avtor lutk ni znan. Gospa Jožica mi je prav tako posredovala katalog, v katerem so te lutke objavljene. V oči sta mi padli dve lutki, zamorček in kobilica. Sklepala sem, da bi morda to lahko bilo delo Antona Jezovška. Gospa Trateški sem prosila še za dodatne fotografije in mi jih je tudi prijazno poslala. Dobila sem fotografije petih lutk, ki so jih našli na podstrešju šole v Vojniku: zamorčka, kobilico, sovo, dečka in žogico Nogico. Glede na izrazite in hitro prepoznavne značilnosti lutk Antona Jezovška lahko rečem, da so lutke skoraj zagotovo delo mariborskega rezbarja Antona Jezovška.

Slike 76, 77, 78: Lutke Antona Jezovška: žogica Nogica, črnček, sova, Muzej novejše zgodovine Celje (vir: foto Edi Einspieler, MNZGC)

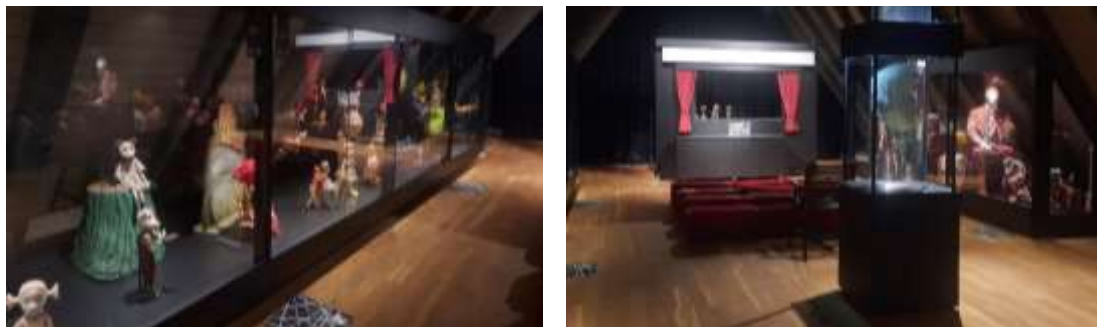
Jezovškove lutke iz Muzeja novejše zgodovine Celje so v tabeli s podatki o lutkah navedene od številke 160 do številke 164.¹⁵

10.4 Lutkovni muzej Maribor

Lutkovni muzej Maribor spada k Lutkovnemu gledališču Maribor. Odprt je bil leta 2022 in se nahaja na Vojašniškem trgu 3, na podstrešju stavbe, ki stoji ob Lutkovnem gledališču Maribor. Na razstavi je predstavljena zgodovina delovanja Lutkovnega gledališča Maribor. V razstavo so vključene izbrane lutke, kostumi in scenski elementi različnih avtorjev. Muzej je namenjen starim in mladim, posameznikom, organiziranim skupinam iz vzgojno-izobraževalnih zavodov in tujim obiskovalcem. Muzej je obogaten z razširjeno resničnostjo,

¹⁵ Glej prilogo 6.

ima pa tudi lutkovni oder. Poleg muzeja je tudi prostor (Ustvarjalnica) za delo in učenje ob igri. (Lutkovni muzej Maribor, <https://muzej.lg-mb.si/>)

Sliki 79, 80: Lutkovni muzej Maribor, 2024 (vir: lastni fotografiji, 2024)

V Lutkovnem muzeju Maribor je razstavljenih 12 Jezovškovih lutk, ki jim je namenjena ena muzejska vitrina. Navedene so v tabeli s podatki o lutkah od številke 165 do številke 176.¹⁶ Od tega so tri le glavice marionet in tri glavice ročnih lutk. Na prvi polici sta dve ročni lutki, na drugi polici vidimo sestavne dele marionete in križ, na katerega so navezane nitke. Na tretji polici sta zadaj še dve marioneti, spredaj pa samo glavice. Na spodnji polici je razstavljen osliček, rezbarjevo delo pa ponazarja rezbarsko orodje – oblič. V vitrini je tudi besedilo o Antonu Jezovšku.

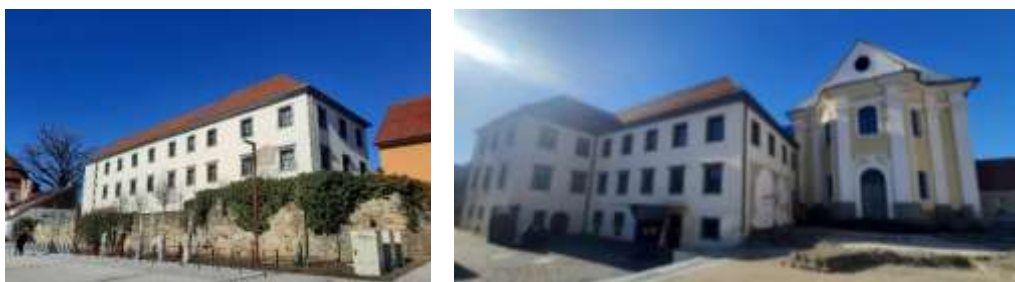
Sliki 81, 82: Jezovškove lutke v Lutkovnem muzeju Maribor, 2024 (vir: lastni fotografiji, 2024)

¹⁶ Glej prilogo 6.

11 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA, OHRANJENE V SLOVENSKIH LUTKOVNIH GLEDALIŠČIH

11.1 Lutkovno gledališče Maribor

Pri raziskovanju sem ugotovila, da imajo lutke Antona Jezovška ne samo v Lutkovnem muzeju Maribor, ampak tudi v Lutkovnem gledališču Maribor. Direktorica gledališča gospa Katarina Klančnik Kocutar mi je omogočila dostop do teh lutk, ki so sicer pospravljene in niso na ogled. Med poletnimi počitnicami sem z lutkami preživela veliko časa.

Sliki 83, 84: Lutkovno gledališče Maribor, 2024 (vir: lastni fotografiji, 2024)

Lutkovno gledališče Maribor deluje v stavbi nekdanjega minoritskega samostana na mariborskem Lentu, kamor se je po prenovi gledališče preselilo leta 2010. Ustanovljeno je bilo leta 1973 kot drugo poklicno lutkovno gledališče v Sloveniji, z združitvijo dveh ljubiteljskih lutkovnih gledališč v mestu, Lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor in Malega gledališča lutk DPD Svoboda Pobrežje. Svoje prostore in dvorano je imelo v prvem nadstropju zgradbe Mariborske knjižnice na Rotovškem trgu, kamor so lutkovni oder KUD Jože Hermanko, ki je bil prej na Partizanski cesti, preselili leta 1968. Takrat novo dvorano na Rotovškem trgu so slovesno odprli 8. februarja 1968 z uprizoritvijo *Žogice Nogice*. (Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/o-gledaliscu/>)

Sklepamo lahko, da so tako na Rotovski trg prišle tudi stare lutke, med njimi tudi Jezovškove. Po besedah Tineta Varla, nekdanjega direktorja Lutkovnega gledališča Maribor (1991–1998), so bile stare lutke pospravljene na podstrešju v Lutkovnem gledališču Maribor, od tam pa so jih nekaj predali v Muzej narodne osvoboditve. Kot se spominja Breda Varl, oblikovalka lutk in direktorica Lutkovnega gledališča Maribor (2005–2009), so bile na Rotovškem trgu pospravljene javanke iz predstav KUD Jože Hermanko, ki jih je očistil in prenovil Danilo Vranc, nato pa so bile predane Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Breda Varl se tudi spominja, da je nekaj marionet Lutkovnemu gledališču Maribor predala takratna osnovna šola

Veljka Vlahoviča. Ko se je lutkovno gledališče Maribor preselilo v prenovljeno stavbo na Lentu, so lutke odnesli s seboj

Lutke so danes v Lutkovnem gledališču Maribor pospravljene v škatlah. V okviru raziskovalnega dela sem lutke najprej zložila iz škatel, jih pregledala in sortirala. Vse pospravljene stare lutke v Lutkovnem gledališču Maribor niso Jezovškove lutke. Po moji oceni jih Jezovšku lahko pripišemo 20. Jezovškove lutke sem nato fotografirala, izmerila in jih opisala. Navedene so v tabeli s podatki o lutkah od številke 177 do številke 196.¹⁷ Od tega je 9 samo glavic, 4 so ročne lutke in 7 marionet. Jezovškove lutke so različno dobro ohranjene. Pri nekaterih glavicah je oluščena barva ali malce razparana obleka. Nekaterim lutkam manjkajo lasje, kakšna okončina ali pa imajo odrezan sprednji del čevljev (marionete). Oblačila so videti originalna. Ob pomoči Tineta Varla in Otona Pastirka sem poskušala tudi ugotoviti, za katere like iz katerih predstav gre. Svoje domneve sem zapisala v tabelo s podatki o lutkah.

Sliki 85, 86: Pospravljene stare lutke v Lutkovnem gledališču Maribor (vir: lastni fotografiji, 2023)

Poleg Jezovškovih lutk v Lutkovnem muzeju Maribor in pospravljenih lutk imajo v Lutkovnem gledališču Maribor še nekaj lutk Antona Jezovška za predstavo *Žogica Marogica*, s katerimi pa še zmeraj igrajo. Navedene so v tabeli s podatki o lutkah od številke 197 do številke 201.¹⁸ *Žogica Marogica* je ena najbolj priljubljenih predstav Lutkovnega gledališča Maribor, saj je bila od prve ponovne uprizoritve leta 1985 izvedena že več kot 550-krat. (Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/predstave/zogica-marogica/>)

Slike 87, 88, 89: Jezovškove lutke v predstavi *Žogica Marogica*, Lutkovno gledališče Maribor (vir: <https://www.lg-mb.si/predstave/zogica-marogica/>, 3. 2. 2024)

¹⁷ Glej prilogo 6.

¹⁸ Glej prilogo 6. Glej tudi poglavje 17.

11.2 Lutkovno gledališče Ljubljana

Lutkovno gledališče Ljubljana sem obiskala 30. avgusta 2023. Prijazno me je sprejela restavratorka Zala Kalan. Povedala mi je, da imajo le eno lutko avtorja Antona Jezovška. To lutko je Lutkovnemu gledališču Ljubljana podarilo Lutkovno gledališče Maribor v 70. letih 20. stoletja. Lutka je ročna in predstavlja kralja. Na notranji strani oblačila je ohranjen tudi prišit kos blaga, na katerem je napis SSPD / Št. / 75 / Maribor / Kralj. Lutka je v dobrem stanju in ima originalno obleko, na kateri so dobro vidni ročno šivani šivi. Lutka je pospravljena v delavnici Lutkovnega gledališča Ljubljana. Navedena je v tabeli s podatki o lutkah pod številko 202.

Sliki 90, 91: Lutka Antona Jezovška (kralj); napis na notranji strani obleke, Lutkovno gledališče Ljubljana (vir: lastni fotografiji, 2023)

12 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA, OHRANJENE V ZASEBNI LASTI

V okviru raziskovalnega dela mi je uspelo popisati tudi nekaj Jezovškovih lutk, ki so v zasebni lasti. Verjetno se nahajajo še marsikje, vendar mi niso znane.

Družina Cvetko

6. septembra 2023 sem na prireditvi Klemenčičevi dnevi v Lutkovnem gledališču Maribor spoznala Igorja in Jeleno Cvetko, ki v Ljubljani vodita svoje družinsko lutkovno gledališče Zapik. Povedala sta mi, da tudi sama hranita nekaj lutk, ki jih je izdelal rezbar Anton Jezovšek. Gospod Cvetko mi je po elektronski pošti posredoval fotografije glavic za ročne lutke. Povedal mi je tudi, da sta glavice naročila pri mojstru Jezovšku za predstavo *Butalci* v 80. letih 20. stoletja, a predstava nikoli ni bila postavljena na oder. Kasneje sta glavice želela uporabiti za drugo predstavo, in sicer za predstavo *Trentarski študent*, a tudi ta ni bila nikoli postavljena na oder. Gospod Cvetko mi je dejal: »Očitno lutkam ni bilo namenjeno, da nastopijo na odru. Tudi to se zgodi ...«

V zbirki je enajst glavic za ročne lutke. Navedene so v tabeli s podatki o lutkah od številke 203 do 213.¹⁹ Vse so visoke 12 do 13 cm. Le dve glavici sta pobarvani, vse preostale so le izrezljane iz lesa. Vse imajo zanimive nečloveške izraze na obrazih, velike nosove, odprta usta in zanimive oči.

Slike 92, 93, 94: Jezovškove lesene glavice za ročne lutke, zasebna last, Lutkovno gledališče Zapik, 1988/89 (vir: foto Igor Cvetko, 2023)

Družina Varl

V stik sem stopila tudi z znanima mariborskima lutkarjema Tinetom in Bredo Varl. Zakonca Varl doma hranita dve ročni lutki Antona Jezovška. Kakor sta mi povedala, sta ju našla in kupila na spletnem portalu Bolha leta 2022. Imata tudi eno Jezovškovo glavico ročne lutke. Verjetno gre za lisico. Vse tri so navedene v tabeli s podatki o lutkah od številke 214 do 216.²⁰

¹⁹ Glej prilogo 6.

²⁰ Glej prilogo 6.

Slika 95: Breda in Tine Varl (vir: foto Tadej Regent, 2021, delo.si)

Obe ročni lutki sta zelo dobro ohranjeni, imata kratke lase in originalna oblačila. Ena ima dlani iz blaga, druga pa iz usnja. Po njunem mnenju ena lutka prikazuje enega izmed ježkov iz predstave *Ježonovi* (lutka št. 214).²¹ Glede na to, da izgleda kot majhen ježek, bi lahko bil lik sina Bodička iz te predstave. Ugotovila sem, da podobno glavico hranijo tudi v Muzeju narodne osvoboditve Maribor (lutka št. 84). Glavica je podobna tudi dvema glavicama v Lutkovnem gledališču Maribor (lutki št. 180, 183). Prav tako so zelo podobni tudi liki ježkov na razglednicah, ki jih imata v lasti Breda in Tine Varl, in tistih, ki jih imajo v mariborski univerzitetni knjižnici.²² Druga lutka je moški lik s kratkimi lasmi in kozjo bradico, vendar ni znano, iz katere predstave je (lutka št. 215). Lutka je podobna trem lutkam iz Muzeja narodne osvoboditve Maribor, ki so navedene v tabeli s podatki o lutkah. To so Janko (lutka št. 1) iz predstava *Janko, Metka in Pavliha*, glavica dečka (lutka št. 6) in dreser Kroko (lutka št. 87) iz predstave *Grand Variete*.

Slike 96, 97, 98, 99: Lutke Antona Jezovška, glej tabelo s podatki o lutkah št. 214, 84, 180, 183 (vir: lastna fotografija, 2024 in MNOM)

²¹ Glej prilogo 6.

²² Glej prilogo 5.

Slike 100, 101, 102, 103: Lutke Antona Jezovška, glej tabelo s podatki o lutkah št. 215, 1, 6, 87.
(vir: lastna fotografija, 2024 in MNOM)

Družina Skelin

Obrnila sem se tudi na nekdanja ljubiteljska lutkarja iz lutkovne skupine KUD Kobanci Kamnica, Tomislava in Manico Skelin iz Maribora. Gospa in gospod Skelin imata doma dve veliki lutki javanki. Navedeni sta v tabeli s podatki o lutkah s številkami 217 in 218.²³ Po mojem mnenju sta obe lutki najverjetneje nastopali v predstavi *Prigode malega Kaima*. Obe lutki sta temneje pobarvani, saj v predstavi nastopajo temnopolti junaki, po obrazu in telesu imata barvne poslikave, okoli pasu in zapestij pa imata oblačila iz slame. Obe lutki sta zelo dobro ohranjeni. Ena izmed lutk se po videzu ujema z lutko na fotografiji iz Muzeja narodne osvoboditve Maribor. Sklepam, da gre za isto lutko. V tem primeru bi šlo za lik Vrača.

Slika 104, 105: Lutka in fotografija Vrača (vir: lastna fotografija, 2023 in MNOM)

²³ Glej prilogo 6.

13 LUTKE ANTONA JEZOVŠKA V TUJINI

Ker je Anton Jezovšek izdeloval lutke za celotno nekdanjo Jugoslavijo, sem vprašanja o njegovih lutkah poslala tudi v tujino. Različnim etnografskim in gledališkim muzejem sem zastavila vprašanja, ali v njihovih muzejih hranijo lutke, kakšne vrste lutke so to (ročne, marionete, javanke ...), iz katerega časa so in ali je katera izmed njih delo Antona Jezovška. Elektronska sporočila sem pošiljala decembra 2023, odgovore pa sem dobila decembra 2023 in januarja 2024. Vprašanja sem poslala v 21 muzejev iz 11 nam bližnjih držav in držav, za katerih gledališča naj bi po podatkih iz literature Jezovšek delal lutke. Odgovore sem dobila iz 12 muzejev iz 7 držav. 7 muzejev je odgovorilo, da v muzeju hranijo predmete oziroma gradivo v povezavi z lutkarstvom, 5 muzejev pa je odgovorilo, da gradiva o lutkarstvu ne hranijo. Od teh imajo trije v zbirkah punčke, ki pa niso lutke, zato jih nisem upoštevala.

Muzeji, ki v svojih zbirkah ne hranijo gradiva, povezanega z mojo temo, so Etnografski muzej Narodnega muzeja v Pragi na Češkem, Bavarski narodni muzej München v Nemčiji, Etnografski muzej Zagreb in Mestni muzej Varaždin na Hrvaškem ter Narodni muzej Kruševac v Srbiji. Nekateri muzeji hranijo lutke iz svoje okolice oziroma iz svoje države. To so:

Muzej lutk Chrudim, Češka

Lutkovni muzej Chrudim na Češkem so odprli 2. julija 1972. Leta 1929 so češki lutkarji organizirali srečanje z lutkarji iz drugih držav in ustanovili mednarodno organizacijo UNIMA (Union Internationale de la Marionnette), katere članica je tudi Slovenija. Kmalu zatem se je pojavila ideja o ustanovitvi mednarodnega muzeja lutkovne umetnosti, vendar je bilo do uresničitve te ideje potrebnih 43 let. Prvotna ideja je bila, da bi muzej postavili v Pragi, kasneje pa so se odločili za mesto v vzhodnem delu Češke, ki ima bogato lutkarsko tradicijo. (<https://www.puppets.cz/en/museum/history>)

Osnova vseh zbirk, ki so sedaj v Muzeju lutk Chrudim, je bila zasebna zbirka profesorja dr. Jana Malíka (1904–1980). Dr. Malík je bil zgodovinar, zbiratelj, učitelj in lutkovni poznavalec. Lutke so muzeju donirali iz Belgije, Bolgarije, s Finske, iz Francije, Italije, z Madžarske, iz Vzhodne in Zahodne Nemčije, s Poljske, iz Avstrije, Romunije, Rusije, Švedske in Velike Britanije. Muzej svoje zbirke še vedno redno dopolnjuje. Danes ima v svojih zbirkah več kot 50.000 predmetov, in sicer lutke, scene, makete, likovna dela z lutkovno tematiko, plakate,

programe, fotografije, zvočne in video posnetke, rokopise in druge arhivske dokumente. (<https://www.puppets.cz/en/museum/mlks-collections>)

Muzej sem obiskala 28. oktobra 2023. Muzej je sestavljen iz treh nadstropij in pritličja, kjer je bila samo občasna razstava. V prvem nadstropju je v štirih prostorih razstava tradicionalnih čeških lutk. V enem od prostorov je rekonstruirana delavnica za izdelavo lutk. Nekatere lutke so razstavljene v vitrinah, druge pa na odrih. Tudi v drugem nadstropju so razstavljene češke lutke. V najvišjem nadstropju so razstavljene lutke od drugod, ki so bile značilne za tamkajšnje okolje. Na ogled so lutke s Kitajske, Japonske in iz Indonezije, pa tudi iz drugih držav.

Slike 106, 107, 108: Mesto in Muzej lutk Chrudim, 2023 (vir: lastne fotografije, 2023)

Kljub temu, da imajo v Muzeju lutk v Chrudimu veliko zbirko lutk s celega sveta, pa žal nimajo nobene Jezovškove lutke, pa tudi ne nobene druge lutke iz Slovenije. Imajo pa v eni izmed sob velik zemljevid sveta, na katerem je predstavljenih mnogo različnih držav in njihove lutke. Ena teh držav je tudi Slovenija. Tam predvajajo kratek promocijski film o Lutkovnem muzeju Ljubljana. Preden sem muzej obiskala, sem po elektronski pošti komunicirala z gospo Geanny Garcia Delgado, ki mi je tudi sporočila, da nimajo slovenskih lutk.

Moravski narodni muzej Brno, Češka

V muzeju hranijo veliko zbirko lutk, narejenih po sistemu vajang (javank), pa tudi veliko prenosnih papirnatih lutkovnih gledališč, ki so bila v uporabi na Češkem. Lutk Antona Jezovška nimajo, mi je sporočil gospod Jan Obrovsky.

Madžarski narodni etnografski muzej Budimpešta

V Etnografskem muzeju Budimpešta imajo zelo obširno zbirko, v kateri so zajete lutke, scenografije in skice lutk, fotografije, scenariji, rokopisi in plakati. Zbirka obsega kar 25.000 predmetov. Med lutkami lahko zasledimo veliko različnih tehnik izdelovanja. Jezovškovih lutk žal nimajo, mi je sporočil Lovas Lilla.

Madžarski gledališki inštitut in muzej, Budimpešta, Madžarska

V muzeju hranijo nekaj lutk neznanih lokalnih avtorjev, mi je napisala gospa Anna Tichanyi. Lutke so narejene iz lesa ali papirja. V muzeju imajo tudi zbirko azijskih lutk. V okviru te zbirke hranijo nekaj lutk, narejenih po sistemu vajang sistema (javanke).

Furlanski etnografski muzej Videm (it. Udine), Italija

Iz muzeja se mi je oglasila gospa Pamela Pielich, ki mi je sporočila, da v muzeju imajo ohranjene lesene ročne lutke in marionete, vendar niso delo Antona Jezovška.

Etnografski muzej Dunaj, Avstrija

Gospa Elisabeth Egger mi je odgovorila, da v muzeju hranijo nekaj marionet. Nobena izmed njih ni iz Slovenije.

Gledališki muzej Dunaj, Avstrija

Gledališki muzej Dunaj ima v svoji zbirki marionete, ročne lutke in javanke, posebej znan pa je po posebnem zrcalnem odru Richarda Teschnerja (1879–1948). Kot je napisala gospa Karin Neuwirth, Jezovškovih lutk žal nimajo. Gledališki muzej na Dunaju sem obiskala 27. oktobra 2023, vendar Teschnerjevega odra žal nisem mogla videti, ker so ga ravno restavrirali.

Slike 109, 110, 111: Gledališki muzej Dunaj, 2023 (vir: <https://www.theatermuseum.at/>)

Moja najpomembnejša ugotovitev je bila, da v muzejih, iz katerih so mi odgovorili, da hranijo lutke, ne hranijo lutk Antona Jezovška. Tako v tujini zaenkrat nisem našla niti ene lutke Antona Jezovška.

14 ZNAČILNOSTI LUTK ANTONA JEZOVŠKA

V okviru raziskovanja sem želela zbrati čim več ohranjenih lutk Antona Jezovška. Iz zbranih lutk bi lahko razbrala lastnosti Jezovškovih lutk in načine njegovega izdelovanja. Vse skupaj sem zbrala podatke o 218 lutkah. Lutke se sedaj nahajajo v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, Zasavskem muzeju Trbovlje z izpostavo v Hrastniku, Muzeju novejšje zgodovine Celje, Lutkovnem gledališču in Lutkovnem muzeju Maribor, Lutkovnem gledališču Ljubljana ter v zasebni lasti. Na podlagi zbranih, fotografiranih in popisanih lutk, starih fotografij in razglednic, na katerih so prikazane Jezovškove lutke, ter ustnega izročila sem poskušala ugotoviti glavne značilnosti lutk Antona Jezovška, ki jih bom v nadaljevanju predstavila.

14.1 Tipi lutk Antona Jezovška

Ugotovila sem, da je Anton Jezovšek svoje lutke izdeloval na tri različne načine, izdelal je torej tri različne tipe lutk. To so marionete, ročne lutke in javanke. Na kratko bom predstavila njihove značilnosti.

Marionete

Marionete ali lutke na nitkah so tehnično najzahtevnejše lutke. Sestavljene so kot človeško ali živalsko telo – imajo vse okončine in sklepe, ki so gibljivi. Marionetne lutke imajo zmožnost hoje, plesanja, skakanja ... Lutka na nitkah posnema človeško telo. (Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 4, 7) Najpogosteje so marionete narejene iz izrezljanega lesa. Pred začetkom izdelovanja marionete si naredimo skico oziroma likovni osnutek. Najprej izrežljamo glavo. Uporabimo kocko lesa ali že oblikovano kroglo, na katero pribijemo vrat. Na les nato skiciramo obraz in začnemo izrezovati. Ko je glava v grobem izrezljana, jo zbrusimo najprej z grobim, potem pa še s finim brusnim papirjem. Trup lahko izrežljamo v enem kosu ali tako, da je pregiben v pasu. Nato dodamo še okončine z vsemi sklepi. Sklepe lahko skupaj pritrdimo z vrvicami ali z vijaki (Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 8, 10–12, 15) Ker so marionete vodene z višine, moramo lutke še navezati, za kar potrebujemo vrvice in križ. Poznamo dva osnovna principa navezave. Vrvico lahko navežemo na križ, ki je v navpični ali vodoravni legi. Na točke, na katere bomo privezali nitke, pribijemo majhne vijake z obročki. (Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 22–24) Nitke navežemo na sklepe, trup in glavo. Glavo običajno navežemo za ušesi in na zadnji strani glave. Telo navežemo na ramenih in na sredini hrbta. Roke navežemo na dlaneh, na palcih ali na sredini dlani, noge pa na kolenih ali na sprednjem delu stopal. Pri navezovanju moramo biti

zelo previdni in natančni, saj je od tega odvisno, kako se bo lutka premikala. (Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 24, 26) Prav tako se marionete v predstavi vidijo v celoti, zato morajo biti izdelane z vsemi malenkostmi in morajo imeti lepo sešite obleke. (Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 13)

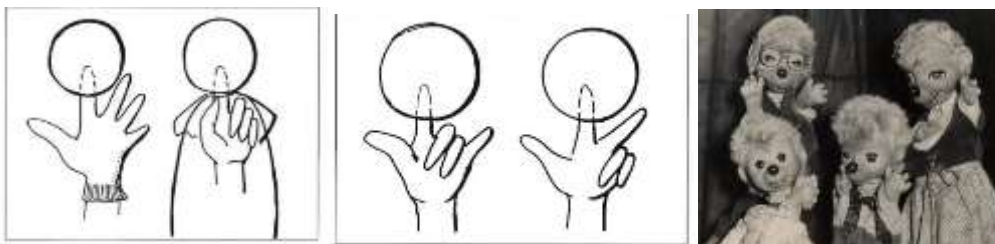

Slika 112: Skice marionet in navezave (vir: Varl, Lutke na nitkah, 1995, str. 4, 23)
Sliki 113, 114: Marioneta in vodilo, Muzej lutk Chrudim (vir: lastni fotografiji, 2023)

Od vseh 218 Jezovškovih lutk, ki sem jih popisala, je bilo 80 marionet. Od tega jih je 19 v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, 41 v Zasavskem muzeju Trbovlje (v Muzeju Hrastnik), 15 v Lutkovnem gledališču in Lutkovnem muzeju Maribor ter 5 v Muzeju novejšje zgodovine Celje. Prav tako sem popisala 8 Jezovškovih glavic za marionete, ki so vse v Lutkovnem gledališču in Lutkovnem muzeju Maribor.

Ročne lutke

Anton Jezovške je izdeloval tudi ročne lutke. Ročna lutka je lutka, ki jo animiramo s tremi prsti. Kazalec damo v glavo, ki ima v vratu luknjo za prst, palec in sredinec pa damo vsakega v svoj rokav lutke in z njima animiramo lutkine roke. Ročne lutke so veliko bolj preproste kot marionete, saj so bolj obvladljive in enostavneje narejene. (Varl, Ročne lutke, 1997, str. 13) Glavice so lahko različnih oblik: kroglaste, jajčaste, valjaste in hruškaste. Imajo vrat, nos, ušesa ... Običajno so bile izdelane iz lipovine ali javorovine. Glavice lahko poslikamo kar z vodnimi barvicami, saj celoten smisel ročne lutke teži k preprostosti. (Kuret, 1942, str. 36, 37) Ročne lutke imajo zelo preproste obleke, saj so vidne le do pasu. Pri oblekah na ženskih lutkah so običajno haljo okoli pasu nekoliko nabrali. Večina ima prav tako predpasnik. Moške lutke so običajno imele suknjič, srajco z ovratnikom in kravato ter hlače. Ročne lutke imajo lahko tudi razna pokrivala. (Kuret, 1942, str. 40, 45) Nekatero ročne lutke nimajo rok ali prstov na rokah. Zelo dober učinek dosežejo z improvizacijo zlasti v pretepaških prizorih. (Varl, Ročne lutke, 1997, str. 13, 14)

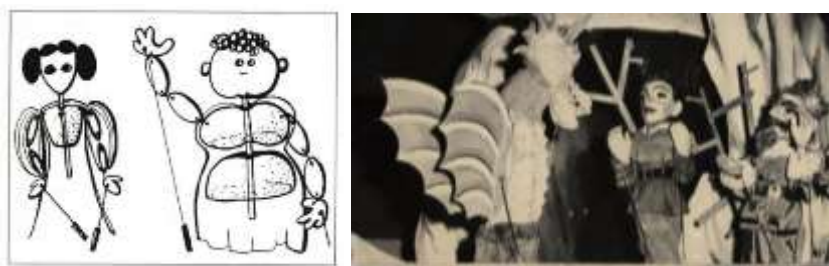
Sliki 115, 116: Skice ročnih lutk (vir: Varl, Ročne lutke, 1997, str. 6)

Slika 117: Ročne lutke Antona Jezovška, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

Od vseh 218 Jezovškovih lutk v tabeli je 62 ročnih lutk. 54 jih hranijo v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, 6 jih je v Lutkovnem gledališču in Lutkovnem muzeju Maribor, 2 pa v zasebni lasti. Popisala sem tudi 31 Jezovškovih glavic za ročne lutke, od tega jih je 11 v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, 8 v Lutkovnem gledališču in Lutkovnem muzeju Maribor in 12 v zasebni lasti.

Javanke

Anton Jezovšek je bil pri nas prvi, ki je poleg ročnih lutk in marionet izdeloval tudi javanke. To so lutke na palici oziroma lutke, narejene po sistemu »vajang«. Javanke so tehnološko zahtevne lutke z gibljivo glavo, trodimenzionalnim trupom, z rokami z vsemi sklepi in so anatomsko grajene tako kot človek. (Varl, Lutke na palici, 1995, str. 28) Glava lutke je pritrjena na vodilo, ki gre skozi trup. Na koncu vodila je mehanizem, ki omogoča premikanje glave. Če je javanka v celoti iz lesa, je zelo težka in težje vodljiva, zato so v novjšem času les nadomestili s stiroporom. Neodvisno od materiala pa morajo biti javanke gibljive v sklepih. Da so roke gibljive, so na dlani pritrjene žice, ki omogočajo gibanje rok. Večina javank nima nog. (Varl, Lutke na palici, 1995, str. 29, 31)

Slika 118: Skici javank (vir: Varl, Lutke na palici, 1995, str. 28)

Slika 119: Javanke Antona Jezovška, Muzeju narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

Od 218 Jezovškovih lutk, ki sem jih popisala, je 35 javank. 22 jih hrani Muzej narodne osvoboditve Maribor, 11 Zasavski muzej Trbovlje (Muzej Hrastnik), 2 pa sta v zasebni lasti. Iz ohranjenih podatkov lahko ugotovimo, da so iz predstav *Prigode malega Kaima*, *Baš Čelik* in *Zgodba o kalifu Štrku*.

14.2 Materiali in tehnologija izdelave lutk Antona Jezovška

Rezbarjeni deli lutk

Kot smo že večkrat poudarili, gre pri lutkah Antona Jezovška za rezbarska oziroma kiparska dela v lesu, ki so jim dodana oblačila iz blaga in drugih materialov, lasje ter mehanizmi posameznih tipov lutk.

Rezbarjeni deli lutk se razlikujejo glede na tip lutk. Jezovškove marionete so v celoti lesene, vendar so deli, ki jih zakrivajo oblačila, le grobo izrezljani. Zelo natančno so izdelane glave, dlani in roke do komolcev ter čevlji in noge do kolen. Ti deli so tudi pobrušeni in pobarvani. Marionete so ponavadi obute v velike črne čevlje. Opažam pa, da veliko marionetam manjka sprednji del čevlja. Izgleda, kot da bi bil odrezan ali odlomljen. Razloga za to žal ne poznam.

Slike 120, 121, 122: Deli marionet, Lutkovni muzej Maribor (vir: lastne fotografije, 2023)

Pri ročnih lutkah so iz lesa izrezljane le glavice. Mojster Jezovšek si je verjetno najprej naredil skico glavice, še preden je začel rezljati. Tudi sama sem po njegovih dveh lutkah narisala skici glavic v pogledih od spredaj in od strani v merilu 1 : 1, torej takšne velikosti, kot sta.²⁴ Glavice Jezovškovih ročnih lutk so na sprednji strani zelo natančno izdelane, pobrušene in pobarvane, na hrbtni strani pa ne, saj jih pokrivajo lasje ali pokrivala. Glavice in vratovi so tudi izdolbeni, da so lutke lažje, kar se vidi na hrbtni strani. V vrat je lutkar dal kazalec. Na spodnjem delu imajo vratovi širši rob, da se nanj pritrdijo oblačila in ne zdrsnejo z lutke, pri nekaterih lutkah so okoli vratu na tem mestu ovite tanke žičke, da so še dodatno držale oblačilo.

Slike 123, 124, 125, 126: Glavice ročnih lutk, Muzej narodne osvoboditve Maribor in Lutkovno gledališče Maribor (vir: MNOM in lastna fotografija, 2023)

²⁴ Glej prilogo 7. Nalogi sem priložila pomanjšane skice.

Jezovškove javanke so prav tako večinoma izdelane iz lesa, le da nimajo lesenih nog oziroma čevljev, saj je v spodnjem delu samo blago, ki zakriva vodilo glave, ki lutko drži pokonci. Najbolj natančno so izrezljane glave in dlani, ki so zelo velike. Kadar je lutka gola, kot v primeru lutk zamorčkov, je tudi trup natančno izrezljan in pobarvan. Izdelava takšne lutke je bila gotovo dolgotrajna.

Slike 127, 128, 129, 130: Jezovškove javanke, Muzej Hrasnik in Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: lastna fotografija, 2023 in MNOM)

Pri nekaterih Jezovškovih marionetah in ročnih lutkah so izrezljani tudi lasje, brki in brada. V tem primeru so povezani z glavo in ne segajo dlje kot do roba ušes. Pri liku kralja je izrezljana in z glavo povezana tudi krona. Lasje so pobarvani, v veliki večini z rjavo barvo.

Slike 131, 132, 133, 134, 135: Jezovškove glavice ročnih lutk in marionet z izrezljanimi lasmi (vir: MNOM in lastna fotografija, 2023)

Nosovi Jezovškovih lutk so glede na velikost obrazov večji od človeških. Nekateri so obrnjeni navzgor, drugi navzdol, nekateri pa so nekako stisnjeni. Z nosom je prav tako dobro ponazorjen značaj lutke. Ušesa ročnih lutk so ovalna in ne vzbujajo veliko pozornosti. So enake barve kot obraz. Pri nekaterih živalskih ušesih so notranji deli uhljev pogosto svetlejše ali svetlo roza barve. Oči lutk so narejene na dva načina. Najpogosteje so oči le velike, črne kroglice, ki so izrezljane v istem kosu lesa, kot je izrezljana glava. Oči sedijo v nekoliko poglobljenih jamicah

zato tudi bolj izstopajo. Takšne oči imajo Jezovškove marionete in ročne lutke. Drugi tip oči se najpogosteje pojavlja pri marionetah in javankah, manj pa pri ročnih lutkah. Te oči so natančno naslikane, imajo črne zenice, bele beločnice in barvne šarenice, ki so običajno rjave, modre ali rumene. So zelo velike in podolgovate.

Slike 136, 137, 138, 139: Glavice ročnih lutk z okroglimi očmi, izrazitimi nosovi, lici in usti, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

Do največjega izraza pridejo lica, ki so zelo izrazito izrezljana. Ta so pobarvana odtenek temneje kot celoten obraz. Izrazitost lic prav tako izraža razpoloženje lutke. Usta na lutkah so v veliki večini velika in ozka. Pri nekaterih lutkah so odprta. Pobarvana so rdečkasto. Če gre za ženski lik, je odtenek rdeče barve intenzivnejši. Tudi usta izražajo razpoloženje lutke. Večina obrvi na lutkah je naslikanih. Lutke, ki prikazujejo starejše osebe, imajo obrvi pogosto iz istega materiala kot brado, brke in lase.

Slike 140, 141, 142, 143: Glavice marionet in ročnih lutk z velikimi, naslikanimi očmi, izrazitimi nosovi, lici in usti, Muzej narodne osvoboditve Maribor (vir: MNOM)

Kot je Anton Jezovšek povedal v intervjuju,²⁵ je za lesene dele lutk uporabljal lipov les. Žal ne vemo točno, kakšno orodje in stroje je uporabljal, vsekakor pa je uporabljal rezbarsko orodje, žage, dleta, brusni papir, kladivo in žeblje ter lepilo in barve. Ali je imel tudi kakšne stroje, žal ne vemo.

²⁵ Glej poglavje 6. Nalogi sem priložila pomanjšane skice krojev.

Sliki 144, 145: Rezbarsko orodje, ki ga rezbarji uporabljajo danes (vir: lastni fotografiji, 2024);
Slika 146: Jezovškovi čopiči v njegovem ateljeju (vir: UKM, Zbirka drobnih tiskov)

Deli lutk iz blaga in drugih materialov

Velik sestavni del lutk so tudi obleke, ki so izdelane iz blaga, usnja, krzna in umetnega krzna, pa tudi iz slame. Ker so ti materiali zelo občutljivi, se hitro uničijo, razparajo, lahko pa jih pojejo tudi molji. Zato imajo danes le nekatere Jezovškove lutke še originalna oblačila, veliko pa je novih, saj so bile restavrirane. Kot smo že omenili, je oblačila za Jezovškove lutke večinoma šivala njegova žena. Predvidevam, da je imela osnovne kroje za razne tipe oblek. Tudi sama sem z dveh Jezovškovih ročnih lutk vzela kroje in priložila njihove skice.²⁶ Pri lutkah z originalnimi oblačili lahko vidimo, da so bile delno sešite ročno in delno strojno. Pri preostalih je v večini vse šivano strojno, malenkosti pa so sešite tudi z roko. Ročne lutke imajo preproste obleke in so podobne starejšim oblačilom iz vsakdanjega življenja. Lutke, ki predstavljajo moške like, imajo v veliki večini oblečeno srajco in brezrokavnik z gumbom ali dvema. Na spodnjem delu imajo cevasto oblikovano blago, kamor dá lutkar roko, da jo lahko vodi. Ženski liki pa imajo oblečeno obleko ali srajco in krilo. Obleke pri javankah so narejene približno na enak način, a so veliko večje. Obleke pri marionetah so veliko bolj zakomplicirane in natančno sešite. Vse lutke, ki jih hranijo v muzejih, so dobro ohranjene. Nekatere obleke so vidno restavrirane. To lahko prepoznamo po bolj živih in pisanih barvah blaga.

Sliki 147, 148: Ročno sešiti deli oblačil Jezovškovih ročnih lutk (vir: MNOM)

²⁶ Glej prilogo 7.

Roke lutk se razlikujejo glede na tip lutk. Ročne lutke imajo v veliki večini poenostavljene rokice s štirimi prsti. Rokice so dveh velikosti, lahko so velike ali majhne. Narejene so iz trdega usnja ali iz blaga, napolnjenega s polnilom iz vate.

Slike 149, 150, 151, 152: Dlani Jezovškovih ročnih lutk iz blaga in usnja
(vir: lastna fotografija, 2023 in MNOM)

V večini imajo lutke lase iz krzna, umetnega krzna ali rafije. Če lutka predstavlja moški lik, ima kratke razmršene črne ali rjave lase. Če gre za ženski lik, pa ima lutka dolge, ponavadi spete lase, ki so rjavi, črni ali rumeni. Na hrbtni strani nekaterih slabše ohranjenih lutk, katerih lasje so se že odlepili, se vidi, da so bili lasje nalepljeni na pribito usnje ali debelejšo blago.

Slike 153, 154, 155: Glavice Jezovškovih lutk z vidno podlago za lase
(vir: MNOM in lastna fotografija, 2023)

Slike 156, 157, 158, 159, 160: Glavice Jezovškovih lutk z lasmi iz rafije in umetnega krzna
(vir: MNOM in lastne fotografije, 2023)

14.3 Velikost lutk Antona Jezovška

Glede na podatke lahko rečemo, da je velikost lutk Antona Jezovška odvisna od vrste lutke. Najmanjše po velikosti so ročne lutke, potem marionete, največje pa so javanke. Lutke iz različnih zbirk, ki so izdelane na enak način, so prav tako približno enako velike.

Ročne lutke iz zbirke Muzeja narodne osvoboditve Maribor so v večini velike od 56 do 59 cm. Izstopa lutka koze, ki v višino meri 72 cm, saj ima velike rogove. Glavice ročnih lutk, ohranjenih v muzeju, merijo od 15 do 17 cm. Javanke so velike od 63 do 72 cm. V Zasavskem muzeju Trbovlje, Muzeju Hrastnik, imajo tako človeške kot tudi živalske Jezovškove lutke. Človeške lutke marionete v višino merijo od 53 do 60 cm, živalske pa od 21 do 40 cm. Človeške lutke javanke v višino merijo od 40 do 47 cm, razpon rok pa imajo vse do 70 cm. Živalske lutke javanke vse v višino merijo 75 cm, z izjemo sove, ki meri le 30 cm. Javanka zamorčka v Muzeju novejšje zgodovine Celje meri 53 cm. V Lutkovnem gledališču in Lutkovnem muzeju Maribor hranijo ročne lutke in glavice ročnih lutk ter marionete in glavice marionet. Ročne lutke v višino merijo od 36 do 55 cm, glavice ročnih lutk pa od 8 do 12 cm. Marionete segajo v višino od 35 do 50 cm. Marionetne glavice so velike od 11 do 13 cm. V vsaki od zasebnih zbirk hranijo svojo vrsto lutk. Ročni lutki sta veliki 53 in 54 cm, njuni glavici pa 12 in 13 cm. Tudi glavice ročnih lutk v zasebni zbirki merijo od 11 do 12 cm. Javanki v zasebni lasti sta približno enako veliki in merita 75 in 78 cm.

Ugotovimo lahko, da so Jezovškove ročne lutke velike od 36 do 59 cm, njihove glavice pa od 8 do 17 cm. Človeške marionete merijo približno od 53 do 60 cm, živalske marionete od 21 do 40 cm, javanke pa od 40 do 72 cm.

14.4 Najznačilnejši liki Jezovškovih lutk

Anton Jezovšek je lutke izdelal za mnogo različnih predstav. Predstave temeljijo na kratkih, zanimivih in humornih zgodbah z veliko različnimi, izmišljenimi liki. Lutke, ki sem jih zbrala v katalogu in imamo o njih podatke, so iz 29 različnih predstav.

Lutke iz Muzeja narodne osvoboditve, ki so prej pripadale društvu KUD Jože Hermanko, so iz 11 različnih predstav. Devet predstav je bilo odigranih z ročnimi lutkami, dve pa z javankami. Predstave, igrane z ročnimi lutkami, so: *Janko*, *Metka in Pavliha* (1 lutka), *Kekec* (1 lutka),

Lenuh Poležuh (6 lutk), *Baterija inženirja Mundusa* (3 lutke), *Zajčkova pot k sončku* (2 lutki), *Grand Variete* (12 lutk, mogoče tudi 4 ročne), *Hudobni graščak* (2 lutki), *Težave Peteršiljkove mame* (1 lutka) in *Ježonovi* (3 lutke). Predstavi, igrani z javankami, pa sta *Prigode malega Kaima* (15 ali 11 lutk) in *Baš Čelik* (11 lutk). Lutke, ki so včasih pripadale KUD Angel Besednjak Maribor, so iz sedmih različnih predstav: *Sneguljčica in sedem palčkov* (3 lutke), *Obuti maček* (2 lutki), *Matevžkov rojstni dan* (1 lutka), *Jurček in trije razbojniki* (2 lutki), *Jurček gre na morje* (1 lutka), *Žogica Nogica* (1 lutka) in *Povodnikova Ivanka* (1 lutka). Za šest lutk ni bilo mogoče ugotoviti, v katerih predstavah so nastopale. Vse lutke iz KUD Angel Besednjak Maribor so marionete. V Muzeju narodne osvoboditve Maribor imajo 33 lutk, za katere ne vedo, katerim lutkovnim skupinam so pripadale. Vemo le, da so 3 ročne lutke nastopale v predstavi *Medveda lovimo*.

Lutke, ki so ohranjene v Zasavskem muzeju Trbovlje, v Muzeju Hrastnik, so iz sedmih različnih predstav. Lutke iz predstav *Obuti maček* (17 lutk), *Zlata skrinjica* (1 lutka), *Ptiček z dvema kljunčkoma* (1 lutka), *Robinson Crusoe* (2 lutki), *Povodni mož* (1 lutka) in *Mojstrov kozel* (1 lutka) so marionete, lutke iz predstave *Zgodba o kalifu Štrku* (11 lutk) pa so javanke. Za 18 lutk ne vemo, iz katere predstave so.

V Muzeju novejšje zgodovine Celje imajo 5 marionet. Sklepamo, da je ena nastopala v predstavi *Prigode malega Kaima*.

Lutkovno gledališče in Lutkovni muzej Maribor za lutke, ki jih hranita, nimata podatkov, iz katerih predstav so. Sklepamo lahko, da so med njimi lutke iz predstav *Sneguljčica in sedem palčkov*, *Ježonovi*, *Hudobni graščak*, *Žogica Marogica* ... Tudi za lik kralja iz Lutkovnega gledališča Ljubljana ne vemo, iz katere predstave je.

Glavice ročnih lutk v zasebni lasti so bile izdelane za predstavo *Butalci*, za preostale pa ne vemo, iz katerih predstav so. Sklepam lahko, da je lutka ježka nekoč nastopala v predstavi *Ježonovi*, lutki javanki pa v lutkovni predstavi *Prigode malega Kaima*.

Med vsemi naštetimi se mi zdijo najbolj prepoznavne lutke lik Pavlihe z izrazitim nosom, liki iz predstave *Žogica Marogica*, ki se še vedno igra in nam je bolj znana, ter liki ježkov iz predstave *Ježonovi*, ki se pojavljajo tako na fotografijah in razglednicah kot tudi v zbirkah.

Slike 161, 162, 163: Najbolj prepoznavni liki lutk Antona Jezovška: Pavliha (vir: MNOM), dedek in babica iz Žogice Marogice (vir: <https://www.lg-mb.si/predstave/zogica-marogica/>) in ježki iz predstave Ježonovi (vir: UKM, Zbirka drobnih tiskov)

14.5 Likovne značilnosti in ohranjenost Jezovškovih lutk

Lutke Antona Jezovška so zelo hitro prepoznavne. Najhitreje jih prepoznamo po glavicah, ki so narejene na podoben način. Vse glavice so na sprednji strani zelo natančno izrezljane in gladko pobrušene. Nimajo ostrih rezov, razen tam, kjer prikazujejo gube na čelu, licih ali ob ustih. Imajo velike oči, ki so pri ročnih lutkah črne in okrogle, pri marionetah in javankah pa podolgovate in natančno poslikane z barvami. Obrazi lutk izražajo različna razpoloženja. Najbolj k temu pripomorejo gor ali dol obrnjena usta za vesele ali jezne in hudobne like, poudarjeni nosovi, ki so prav tako lahko zelo veliki, privihani navzgor za nagajive like, navzdol za hudobne like in krompirjasti za like starčkov, roparjev ... Če gre za človeški lik, je obraz ponavadi kožne ali rozaste barve in ima rdečkasta lica, kar je še poudarjeno pri ženskih likih. Če primerjamo moške glavice med seboj, lahko ugotovimo, da so si nekatere kar podobne, predvsem tisti liki, ki v predstavah nimajo glavnih vlog, kot so recimo muzikanti v predstavi *Grand Variete* ali sluge v *Obutem mačku*. Glavni liki so zmeraj nekaj posebnega in natančno izražajo značaj. Nekateri so tudi šaljivi, kot je kuharček Žlička s štrlečimi ušesi. Živali so zelo ljubke, še posebej ježki, ki imajo sicer roke in noge kot ljudje.

14.6 Uporabniki (naročniki) lutk Antona Jezovška

Lutke Antona Jezovška so naročale ljubiteljske lutkovne skupine raznih društev za svoje lutkovne predstave, naročale pa so jih tudi učiteljice in vzgojiteljice za lutkovne skupine v vrtcih in šolah, kot je povedal Anton Jezovšek v intervjuju.²⁷ Prav tako so lutke pri njem naročali

²⁷ Glej poglavje 4.

zasebniki za svoje otroke, kot je povedal gospod Skelin, in uveljavljeni lutkarji za svoja družinska gledališča, kot je povedal gospod Cvetko iz gledališča Zapik iz Ljubljane.

Iz podatkov v muzejih lahko ugotovimo, da v Muzeju narodne osvoboditve Maribor hranijo lutke, ki so svoj čas pripadale društvu KUD Jože Hermanko (53 lutk) in KUD Angel Besednjak Maribor (16 lutk). Za 38 lutk, ki jih hranijo v tem muzeju, nimamo podatka, kje so jih uporabljali. Vse lutke iz Zasavskega muzeja Trbovlje, z izpostavo v Hrastniku, so bile prej v lasti Lutkovne skupine Svoboda 1 Hrastnik (52 lutk). Lutke v Muzeju novejšje zgodovine Celje (5 lutk) so bile najverjetneje v rabi v osnovni šoli v Vojniku, kjer so jih tudi našli. Prav gotovo pa so bili naročniki še številni drugi, vendar o tem nimamo natančnih podatkov.

15 JEZOVŠKOVI SODOBNIKI – IZDELOVALCI LESENIH REZLJANIH LUTK DRUGOD PO SLOVENIJI

Anton Jezovšek ni bil edini, ki je v drugi tretjini 20. stoletja pa vse tja do konca 80. let izdeloval lesene rezljane lutke za ljubiteljska lutkovna gledališča. S pomočjo literature, obiskov muzejev in komunikacije po elektronski pošti sem ugotovila, da je v tem času v Sloveniji lutke rezbarilo še nekaj mojstrov. Na kratko jih bom predstavila.

15.1 Milan Klemenčič (1875–1957), Šturje, Ljubljana

Kot sem že zapisala v uvodu, velja za prvega pravega slovenskega lutkarja Milan Klemenčič. Rodil se je v Solkanu, gimnazijo je obiskoval v Gorici in Trstu ter nato nadaljeval s študijem slikarstva v Benetkah, Milanu in Münchnu. Z lutkami se je prvič srečal kot otrok, ko je opazoval italijanski potujoči marionetni oder Antonia Reccardinija, ki je prišel v Ajdovščino. (Loboda, 2011, str. 11, 12) Da se je tudi sam zares začel ukvarjati z lutkami, ga je spodbudil obisk marionetnega gledališča s Hrvaške, prav tako pa je večkrat obiskal slavno lutkovno gledališče Künstler-Marionettentheater v Münchnu, kjer je študiral. Tako se je tudi Klemenčič posvetil izdelavi rezljanih lutk, odra in scene. Obleke za lutke mu je sešila žena Pepca. Prva predstava je bila 22. decembra 1910 ob 21.15 doma v dnevni sobi družine Klemenčič. Predstavo Antonia Reccardinija *Mrtvec v rdečem plašču* sta odigrala Klemenčič in žena Pepca. Velikost odra je bila 40 × 32 cm. Glave, roke in čevlje lutk je Klemenčič ročno izrezljal iz lesa, trupi pa so bili iz pločevine. Lutke so merile v višino le 10 cm. (Loboda, 2011, str. 21–24, 47)

Sliki 164, 165: Klemenčičeve lutke iz različnih predstav v Lutkovnem muzeju Ljubljana in fotografija Milana Klemenčiča (vir: Loboda, 2011, str. 51, 129)

Milan Klemenčič je bil leta 1914 vpoklican v vojsko, vendar je svoj marionetni oder vzel s seboj. Lutkovne predstave je uprizarjal za družine vojakov v nemščini. (Loboda, 2011, str. 30, 31) Po vojni je Klemenčič nadaljeval z lutkovnim ustvarjanjem. Najel je prostor in začel ponovno izdelovati lutke. Lutke so bile tokrat večje, visoke so bile do 30 cm, in so imele lesene tudi trupe. V šestih mesecih je pripravil načrte za oder ter skice za scenografijo in lutke. Prav tako je v celoti izdelal 47 marionet. Kostume za marionete je izdelala žena Pepca. (Loboda, 2011, str. 46, 47) Z obuditvijo Klemenčičevega gledališča 20. januarja 1920 s predstavo *Čarobne gosli* je bilo to rojstvo prvega polpoklicnega gledališča v tedanji Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Loboda, 2011, str. 50) Gledališče je delovalo štiri leta, nato pa ga je prevzelo Telesnokulturno društvo Atena. To je še dve leti uprizarjalo stare igre. Lutke so se kasneje porazgubile. (Loboda, 2011, str. 69)

Klemenčič se je med svoje lutke ponovno vrnil leta 1935, ko je v šestih mesecih izdelal 17 drobnih lutk, velikih 10–12 cm, vso scensko opremo in oder za svoje družinsko gledališče, ki se je imenovalo »Miniaturne lutke«. Vsega skupaj je Klemenčič za svoje predstave izdelal najmanj 157 marionet. (Loboda, 2011, str. 31) Nekatere so se ohranile do danes in jih še zmeraj uporabljajo v nekaterih lutkovnih predstavah. V lutkovnem gledališču Ljubljana še zmeraj igrajo predstavo *Doktor Faust*, ki je bila prvič uprizorjena leta 1938 pri Klemenčičevih doma. V lutkovnem gledališču Ljubljana prav tako hranijo 10 lutkovnih glav, zastor Ivana Vavpotiča, skice lutkovnih glav in nekaj scenskih osnutkov. Vsega skupaj je ohranjenih več kot 80 Klemenčičevih lutk, okrog 150 scenskih poslikav ter številni rekviziti in skice (Loboda, 2011, str. 56, 57) Klemenčičeve lutke so razstavljene tudi v Lutkovnem muzeju v Ljubljani. Kot je zapisal Matija Loboda, je Klemenčič »delal za svojo dušo in za lutkovne ljubitelje« (Loboda, 2011, str. 99)

15.2 Lojze Lavrič (1914–1954), izdelovalec partizanskih lutk

Lojze Lavrič se je rodil v Črnem Potoku pri Čabru leta 1914. Rezbariti je začel že kot deček, saj je bil njegov oče kmet, gozdni delavec in mizar samouk. Na predlog soseda Miheliča, ki je bil član Sokola in je poznal sokolske lutke, je Lavrič začel izdelovati marionete. Ustanovili so tudi lutkovno družino, ki je delala od leta 1933 do leta 1936. Leta 1949 je Lavrič dokončal študij in postal kipar specialist. (Gerlovič, 1979, str. 15–19) Med drugo svetovno vojno je bil aktivist Osvobodilne fronte in decembra leta 1943 je pričel izdelovati lutke za partizansko lutkovno gledališče. Izdelal je nekaj lutk po lastni zamisli, za nekatere like pa je lutke izdelal

po osnutkih kiparja, slikarja in ilustratorja Nikolaja Pirnata (1903–1948). Njegovi so osnutki za like esesovca, italijanskega fašista, belogardista, Hitlerja in Pavlihe. (Gerlovič, 1979, str. 20, 23, 29, 30) Prva predstava partizanskega gledališča je bila 31. decembra 1944, nato so sledile še druge. Glavna junaka predstav sta bila Pavliha in Jurček. (Gerlovič, 1979, str. 32, 53) Po drugi svetovni vojni je Lavričeve partizanske lutke podedovala nekdanja sokolska skupina iz Narodnega doma v Ljubljani, oblikovala pa se je tudi lutkovna skupina pod vodstvom Lojzeta Kovačiča. V letih od 1945 do 1950 so odigrali 15 različnih predstav. (Gerlovič, 1979, str. 81, 82)

Leta 1948 so ustanovili organizacijo Ljudska prosveta, pri kateri je postal referent za lutkarstvo Emil Smasek (1910–1980). Da partizanske lutke ne bi propadle, jih je prevzela Ljudska prosveta. Leta 1953 so lutke prišle v Muzej ljudske revolucije v Ljubljani (danes Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije), kjer hranijo 16 lutk, fotografije Lavriča pri delu in fotografije lutkovnih predstav. (Gerlovič, 1979, str. 85, 86) Muzej sem 30. avgusta 2023 tudi obiskala. Tam me je prijazno sprejel in mi Lavričeve lutke pokazal gospod Marko Ličina.

Lavrič je izdelal tudi kopije partizanskih lutk za predstavo »Jurček« po naročilu Hinka Vilfana (1908–1996) iz Ljubljane. Leta 1947 jih je odkupil lutkar in zdravnik dr. Stane Strnad iz Slovenj Gradca. (Gerlovič, 1979, str. 93, 94) Tudi zanj je Lavrič rezbaril glavice za marionete, ogrodja lutk pa so napravili v Slovenj Gradcu. Danes so v Koroškem pokrajinskem muzeju v Slovenj Gradcu. Kot mi je sporočila gospa Brigita Rajšter, so kopije le približen posnetek partizanskih lutk in so nekoliko bolj okorno oblikovane kot prve. Koroški pokrajinski muzej v Slovenj Gradcu hrani 11 Lavričevih lutk.

Slike 166, 167, 168, 169: Partizanske lutke Lojzeta Lavriča v Muzeju novejšje in sodobne zgodovine Slovenije (vir: lastne fotografije, 2023)

Po drugi svetovni vojni je bil Lavrič zaposlen kot profesor na šentviški gimnaziji v Ljubljani. Med letoma 1947 in 1954 je sodeloval tudi z marionetnim gledališčem v Hrastniku. V muzeju v Hrastniku je ohranjenih 28 njegovih lutk, vsaj še enkrat toliko pa je izgubljenih. Za njegove rezljane glavice je značilno, da so izdelane s ploskovitim rezom, izražajo karakter posameznih likov, ironijo in satiro. (Mlakar Adamič, 2010, str. 25) Prva predstava z Lavričevimi glavicami je bil *Začarani gozd* leta 1947. Glavice je Lavriču plačala osnovna šola. Sledile so še druge predstave, kot so *Jurček zdravnik* (1948), *Vragov svak* (1953), *Jurček čarovnik* (1954). Zadnja predstava, za katero je Lavrič delal lutke, je bila predstava *Sovji grad* leta 1955. Ves material za lutke in Lavričeve glave je plačeval sindikat rudarjev. (Mlakar Adamič, 2010, str. 25, 29, 55)

Slike 170, 171, 172, 173: Lavričeve lutke iz predstav *Začarani gozd* (1947), *Vragov svak* (1953) in *Sovji grad* (1955), Muzej Hrastnik (vir: lastne fotografije, 2023)

Lutke Lojzeta Lavriča so v primerjavi z lutkami Antona Jezovška bolj barvite in bolj izrazito izrezljane. Večina Lavričevih lutk je marionet.

15.3 Matija Glad (1912–1995), Kočevje

Matija Glad je bil doma v Banji Loki v bližini Kočevja, z lutkami pa ga je seznanil njegov osnovnošolski učitelj Adolf Prešeren, ki je vodil sokolski oder. Leta 1936 naj bi Matija Glad prvič nastopil z lastnimi lutkami. (Juhart, 2019, str. 17, 18) Po drugi svetovni vojni se je zaposlil kot hišnik v Šeškovem domu v Kočevju. Z igralcem Slavkom Bizjakom sta ustanovila Lutkovno gledališče Kočevje, ki je imelo prvo predstavo leta 1947. Za predstave je Glad lutke marionete rezljal kar sam, obleke za lutke pa mu je šivala sosedka, ki je bila šivilja. Za lutke je uporabljal prave lase, ki jih je dobil od lokalnih frizerjev. (Juhart, 2019, str. 19, 20) V predstavah so nastopali učenci najvišjih razredov osnovne šole ali prvih letnikov srednje šole. Na začetku so za igro uporabljali marionete, nato so nekaj časa uporabljali ročne lutke, na koncu pa še lutke iz poliuretanske pene. (Ogorelec, 2020, str. 190) Rezljane marionete in ročne lutke Matije Glada kažejo njegovo rezbarsko spretnost in izvirnost. V starosti se je Matija Glad posvetil rezbarjenju in kiparjenju. Upodabljal je preproste ljudi iz vsakdanjega življenja. (Juhart, 2019, str. 21)

Slike 174, 175, 176: Matija Glad pri rezbarjenju in lutki Matije Glada
(vir: Ogorelec, 2019, str. 42, 44)

Konec leta 2017 je hčerka Matije Glada Nada Štajduhar Pokrajinskemu muzeju Kočevje podarila 43 Gladovih lutk in drugo lutkovno gradivo. V sodelovanju z Lutkovnim muzejem Ljubljana in Muzejem Ribnica so leta 2019 pripravili občasno razstavo in izdali katalog.²⁸ (Ogorelec, 2020, str. 189)

15.4 Janko Trošt (1894–1975), Ribnica

Janko Trošt se je rodil leta 1894 v Razdrtem pri Postojni. Bil je etnograf, topograf, muzealec in lutkar. Kar se tiče lutkarstva, je bil aktiven večinoma na območju Ribnice. Pod njegovim vodstvom so tam ustanovili lutkovno gledališče. Večino opreme za gledališče je Trošt izdelal s pomočjo svojih učencev pri predmetu ročna dela. Lutke je izdelal Trošt, obleke za lutke pa so sešile učiteljice iz ribniške šole. 22. januarja 1928 je bilo odprto marionetno gledališče, ki je priredilo nekaj dobro uspelih predstav. Predstave je v večini izvajalo učiteljstvo ribniške šole. Lutkovno gledališče je uprizarjalo redni program doma in tudi gostovalo, na primer na Ljubljanskem velesejmu leta 1929, na katerem so se predstavljale meščanske šole iz vse Slovenije. Ob okupaciji Ribnice je bilo gledališče zaplenjeno in odpeljano v Italijo. (Gradišnik, 2011, str. 15)

²⁸ Informacije in spletne povezave na to temo mi je prijazno posredoval gospod Ivan Kordiš iz Pokrajinskega muzeja Kočevje.

15.5 Lutke drugih izdelovalcev v zbirkah slovenskih muzejev

Na kratko bom predstavila lutke drugih izdelovalcev, ki se nahajajo v muzejskih zbirkah. Nekateri avtorji niso znani, v nekaterih primerih pa gre tudi za lutke iz tujine.

Lutkovni muzej Ljubljana

Lutkovni muzej Ljubljana spada k Lutkovnemu gledališču Ljubljana in se nahaja na Ljubljanskem gradu. Hrani, raziskuje in razstavlja slovensko lutkovno dediščino. Odprli so ga konec maja 2015. Muzej hrani zbirko predmetov iz slovenske lutkovne zgodovine, ki poleg lutk vsebuje tudi scenske elemente, tehnične skice in arhivske dokumente (<https://www.lgl.si/si/lutkovni-muzej>). V muzeju je prikazan razvoj lutkarstva na Slovenskem. Razstavljene so marionete Milana Klemenčiča, sokolske lutke, partizanske lutke in številne druge. Lutk Antona Jezovška v muzeju nimajo in jih tudi ni na razstavi. Muzej sem si ogledala 30. avgusta 2023.

Sliki 177, 178: Lutkovni muzej Ljubljana, 2023
(vir: http://www.domavljubljeni.com/BLOG/Lutkovni_muzej_na_Ljubljanskem_gradu)

Slovenski etnografski muzej

V Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani imajo 23 lutk, ki so iz Kasperltheatra, in še tri ročne lutke. Vse lutke so iz Nemčije, kjer so jih tudi uporabljali. V muzeju hranijo nekaj ročnih in senčnih lutk iz Indonezije. Tudi te so dobili iz Nemčije, podatkov o njih pa na žalost nimajo. Slovenski etnografski muzej sem obiskala 31. avgusta 2023. Gospa Nena Židov mi je prijazno pokazala lutke, ki so pospravljene v depou, in mi poslala povezavo do fotografij lutk, ki jih hranijo.

Slike 179, 180, 181, 182: Lutke iz Slovenskega etnografskega muzeja
(vir: <https://www.etno-muzej.si/rocne-lutke>)

Mestni muzej Ljubljana

Kakor mi je odgovoril gospod dr. Blaž Vurnik v elektronski pošti, imajo v Mestnem muzeju Ljubljana tri lutke in nekaj delov lutk. O lutkah in delih lutk nimajo nobenih podatkov.

Sliki 183, 184: Lutki iz Mestnega muzeja Ljubljana (vir: arhiv Mestnega muzeja Ljubljana)

Slovenski šolski muzej

21. avgusta 2023 sem obiskala Slovenski šolski muzej v Ljubljani. Tam me je prijazno sprejela gospa Marjetka Balkovec Debevc. Pokazala mi je njihovo zbirko lutk. V zbirki imajo 12 majhnih lutkovnih glavic za ročne lutke in pet ročnih lutk (zajca, medveda, žabo, volka in gospoda). Hranijo tudi dve stari fotografiji, na katerih so lutkarji z lutkami, ter tri gledališke liste Pavlihovega odra iz leta 1958.

Slika 185: Glavice ročnih lutk, Slovenski šolski muzej (vir: lastna fotografija, 2023)

Muzej Ribnica

Po elektronski pošti sem komunicirala z gospo Marino Gradišnik. V muzeju ne hranijo gradiva, povezanega z lutkarstvom. Gospa Gradišnik mi je povedala, da je v dvajsetih in tridesetih letih

20. stoletja v Ribnici delovalo marionetno gledališče, ki ga je ustanovil Janko Trošt, učitelj in ravnatelj Meščanske šole v Ribnici. Opisala sem ga v poglavju o Jezovškovih sodobnikih.

Dolenjski muzej

Iz muzeja mi je odgovorila gospa Alenka Stražišar Lamovšek. Povedala mi je, da v muzeju hranijo nekaj lutk. Te so marionete in ročne lutke. O lutkarstvu na Dolenjskem je pisala Ivica Križ.

Posavski muzej Brežice

Gospa Stanka Glogovič mi je poslala slike štirih lutk, ki jih hranijo v Posavskem muzeju Brežice.

Slika 186, 187, 188, 189: Lutke iz Posavskega muzeja Brežice (vir: Posavski muzej Brežice)

Gornjesavski muzej Jesenice

Po elektronski pošti mi je odgovorila gospa Špela Smole Milat. V Gornjesavskem muzeju Jesenice sicer ne hranijo predmetov, povezanih z lutkarstvom, mi je pa gospa sporočila, da so v preteklosti na Jesenicah delovala sokolska marionetna društva in lutkovni odri.

Muzej radovljjske občine

V povezavi z Muzejem radovljjske občine mi je prijazno odgovorila gospa Kristina Seljak, ki me je usmerila h gospe Katji Kreutz Praprotnik. Gospa Praprotnik mi je povedala, da imajo v Čebelarstem muzeju nekaj ročnih lutk, namenjenih za animacijo otroških skupin (čebelo delavko, matico in trota). Lutke je za ta namen izdelala likovna pedagoginja Tadeja Rozman. V Mestnem muzeju imajo 18 lutk, ki so pomanjšanje kopije lutk iz predstave *Ta veseli dan* ali *Matiček se ženi*. Originalne lutke so iz Lutkovnega gledališča Ljubljana. Lutk Antona Jezovška ne hranijo.

Slika 190: Razstava lutk v Muzej radovljjske občine (vir: lastna fotografija, 2023)

Loški muzej Škofja Loka

Iz Loškega muzeja Škofja Loka mi je odgovorila gospa Mojca Šifrer. Povedala mi je, da v muzeju hranijo glavice naprstnih lutk iz mavca. Lutke so bile narejene pred drugo svetovno vojno. Izdelal jih je Milan Šifrer (1928–2016), ki je vodil tudi svoje majhno lutkovno gledališče.

Koroški pokrajinski muzej

Kakor mi je povedala gospa Brigita Rajšter, v muzeju hranijo 11 lutk. Vse je izdelal mojster Lojze Lavrič, ki sem ga opisala v poglavju o Jezovškovih sodobnikih.

Pokrajinski muzej Celje

Iz Pokrajinskega muzeja Celje mi je prijazno odgovoril gospod Jože Rataj. V njihovem muzeju ne hranijo lutk. Gospod Rataj me je opozoril na učitelja in lutkarja Silva Košutnika, ki je deloval v prvi polovici in sredi 20. stoletja, in mi poslal članek o njem.

Muzej novejše zgodovine Celje

Iz Muzeja novejše zgodovine Celje mi je odgovoril gospod Sebastjan Weber, ki me je usmeril na gospo Jožico Trateški. Gospa Trateški mi je povedala, da imajo v muzejski zbirki lutke, ki so izdelane iz blaga in lesa, nekatere pa imajo glavo iz gume.. Nekaj jih je domače izdelave, nekatere pa so kupljene. Sodiijo v 60. leta 20. stoletja. Njihov avtor ni znan. Pet lutk je muzeju predal gospod Miro Klančnik, ki je bil ravnatelj OŠ Vojnik. Lutke je našel na podstrešju šole. Te lutke sem prepoznala kot Jezovškove in sem jih obravnavala v poglavju 10.

Pokrajinski muzej Maribor

Gospa Nives Cvikl iz Pokrajinskega muzeja Maribor mi je sporočila, da je edini predmet v etnološki zbirki lesena glavica ročne lutke, in sicer glavica možica z močno poudarjenim orlovskim nosom in rdečo čepico. Lutki manjka oblačilo. Najbolj je podobna angleškemu Punchu. Podatki o izdelovalcu niso znani, verjetno pa gre za serijsko izdelano igračo.

Muzej Velenje

Iz muzeja Velenje mi je prijazno odgovorila gospa Špela Regulj. Lutk Antona Jezovška ne hranijo, imajo pa afriške lutke z območja današnjega Konga, ki jih je v muzej predal gospod František Foit, ki je bil češki akademski kipar, raziskovalec in profesor. S svojega potovanja je poleg mask, obrednih pripomočkov, nakita in inštrumentov prinesel tudi lesene lutke. Lutke so na ogled na stalni razstavi na Velenjskem gradu.

15.6 Pomen Jezovškovih lutk v kontekstu njegovih sodobnikov in ohranjene premične dediščine v Sloveniji

Lutke Antona Jezovška v primerjavi z lutkami njegovih sodobnikov odražajo poseben čar. Njegove lutke so na pogled bolj fino oblikovane in obrušene kot na primer lutke Lojzeta Lavriča in Milana Klemenčiča. Anton Jezovšek je med temi tremi izdelovalci lutk uporabljal najsvetlejše barve in je izraze na obrazih zelo poudaril. Lojze Lavrič je svoje lutke izrezljal bolj grobo, izdelal jim je poudarjene gube in jim obraze tudi polakiral, da so se svetili. Lase je lutkam izrezljal. Lutke Milana Klemenčiča so bolj grobo izrezljane in ne toliko obrušene. Za razliko od Klemenčiča in Lavriča, ki sta izdelovala izključno marionete, je Jezovšek izdeloval tri različne tipe lutk: marionete, ročne lutke in javanke. Vse lutke vseh treh izdelovalcev imajo natančno sešita oblačila, ki spadajo v isto obdobje. Vsak izdelovalec je imel svoj krog naročnikov, za katere je izdeloval lutke. Milan Klemenčič je svoje lutke uporabljal tudi za domače marionetno gledališče, Lojze Lavrič in Anton Jezovšek pa sta lutke izdelovala za različne lutkovne skupine. Čeprav so vsi obravnavani rezbarji delali približno v istem času, je vsak delal na svojem območju. Tako je na območju Maribora in okolice za ljubiteljske lutkovne skupine lutke izdeloval le Anton Jezovšek. Njegov pomen je bil za to okolje zelo velik, saj je izdelal zelo veliko zelo kakovostnih lesenih lutk. V prvi vrsti je bil rezbar in kipar in je lutke izdeloval za druge in se s tem delom tudi preživljal.

Pri raziskovanju sem ugotovila, da je v slovenskih muzejih, lutkovnih gledališčih in zasebni lasti ohranjenih zelo veliko lutk Antona Jezovška. Lahko bi rekli, da je bil po številu izdelanih lutk Anton Jezovšek v svojem času zagotovo najpomembnejši izdelovalec lutk za ljubiteljske odre v Sloveniji. Veliko njegovih lutk se je skozi čas izgubilo, vseeno pa je v slovenskih muzejih v primerjavi z drugimi izdelovalci ohranjenih največ Jezovškovih lutk. Žal so novi, lažji materiali v 70. letih 20. stoletja pri izdelavi lutk izpodrinili les, zato se je Jezovšek od izdelave lutk preusmeril v kiparska dela.

16 UPORABA LESENIH REZLJANIH LUTK DANES

16.1 Uporaba lesenih rezljanih lutk v ljubiteljskih lutkovnih skupinah na območju Maribora danes

Ob koncu raziskovanja sem želela izvedeti, kako se je ljubiteljska lutkovna kultura spremenila do danes. Zanimalo me je, koliko ljubiteljskih lutkovnih skupin je v Mariboru aktivnih še danes, ali so skupine vezane le na šole in vrtce, ali delujejo tudi v okviru društev, ali je znano, da katera od lutkovnih skupin igra z lesenimi lutkami, ali so skupine v večini otroške ali odrasle ter približno koliko ljubiteljskih lutkovnih skupin se udeležuje lutkovnih srečanj. Vprašanja sem poslala na Javni sklad za kulturne dejavnosti Maribor. Odgovoril mi je mag. Matija Varl.

Gospod Varl mi je odgovoril, da na mariborskem področju deluje okoli 10 do 12 ljubiteljskih lutkovnih skupin. Nove skupine nastajajo v vrtcih in šolah, a se ne prijavljajo na lutkovna srečanja. Nekaj skupin deluje v okviru društev, kot so KUD Moment, KUD Studenci, Indijanez, ter Lutkovna skupina na Prvi gimnaziji Maribor, ki deluje v sklopu društva pod okriljem gimnazije. V vrtcih in osnovnih šolah so mentorji in režiserji vzgojitelji ali učitelji, v društvih in na srednji šoli so mentorji lutkarji ali gledališki igralci.

V ljubiteljskih lutkovnih skupinah danes ne igrajo z lesenimi lutkami. Najpogosteje uporabljajo ploske lutke. V večini jih naredijo vzgojitelji, mentorji in animatorji. Lutkovnih srečanj se udeležuje letno 3 do 5 amaterskih lutkovnih skupin. Če pogledamo celotno Slovenijo, se z izdelavo in igro z lesenimi lutkami najbolj aktivno ukvarja ljubiteljska marionetna lutkovna skupina Jurček v Hrastniku.

16.2 Uporaba lesenih rezljanih lutk v poklicnih lutkovnih gledališčih danes

Da bi za primerjavo izvedela, kako je danes z uporabo rezljanih lesenih lutk Antona Jezovška oziroma lesenih rezljanih lutk v obeh poklicnih lutkovnih gledališčih, sem nekaj vprašanj zastavila vodstvu Lutkovnega gledališča Maribor in Lutkovnega gledališča Ljubljana. Zanimalo me je, ali v obeh poklicnih lutkovnih gledališčih morda igrajo s starimi lesenimi lutkami (Jezovšek, Klemenčič ...) in katere predstave so to, ali so danes v obeh lutkovnih gledališčih morda v rabi rezljane lesene lutke in kdo jih izdeluje, zanimalo pa me je tudi, katere predstave so to in ali se lutke danes izdelujejo ročno ali s pomočjo 3D tiskalnika.

Direktorica Lutkovnega gledališča Maribor gospa Katarina Klančnik Kocutar mi je odgovorila, da v gledališču še zmeraj igrajo predstavo *Žogica Marogica*. Vse lutke so stare, originalne lutke Antona Jezovška, le oblačila so očiščena in obnovljena. Lutke Antona Jezovška nastopajo tudi v predstavi *Ostržek*, a so za uprizarjanje naredili kopije s pomočjo 3D tiska in ročne poslikave.

Sliki 191, 192: Replika lutke Antona Jezovška v predstavi *Ostržek* in originalna Jezovškova glavica, Lutkovno gledališče Maribor (vir: https://www.lg-mb.si/predstave/ostrezek_spiazzi/ in lastna fotografija 2023)

Slika 193: Lutki Antona Jezovška iz še zmeraj igrane predstave *Žogica Marogica* (vir: <https://www.lg-mb.si/predstave/zogica-marogica/>)

Gospa Klančnik Kocutar mi je tudi povedala, da za nekatere predstave še vedno uporabljajo lesene lutke ali vsaj dele lesenih lutk. Rezbarjenje je sicer v večini izrinil 3D tisk, ki je cenejši, hitrejši, lutke pa so mnogo lažje. S 3D tiskanjem izdelajo dele lutk, jih nato ročno sestavijo ter dopolnijo z drugimi materiali, kot so blago in različna polnila. Lutke s 3D tiskanjem v gledališču intenzivneje izdelujejo v zadnjih štirih, petih letih, ko se je pri njih zaposlil kipar in lutkovni tehnolog Aleksander Andželović. Gospod Andželović je mojster te tehnologije in je pogosto mentor kolegom iz drugih gledališč.

Slika 194: Lesene lutke iz predstave *Zlatolaska in trije medvedi* (vir: <https://www.lg-mb.si/predstave/zlatolaska-in-trije-medvedi/>)

Kot je povedala gospa Klančnik Kocutar, trenutno igrajo dve predstavi z lesenimi lutkami. Prva je *Želodkova skrivnost*, lutke in sceno zanjo pa sta izdelala Žiga Omerzu in Silvan Omerzu. Druga predstava je *Zlatolaska in trije medvedi*, za katero so lutke in scenske elemente izdelali Silvan Omerzu, Žiga Lebar, Primož Mihevc, Nina Šabeder in Nikolas Erdelji.

Lutkovno gledališče Ljubljana

Na moja vprašanja sta odgovorila gospod dramaturg Benjamin Zajc in vodja delavnic Lutkovnega gledališča Ljubljana gospod Zoran Srdić. Napisala sta: »V Lutkovnem gledališču Ljubljana še vedno živi kar nekaj predstav, ki vključujejo stare lesene lutke - mi jim rečemo lutkotečne predstave (<https://www.lgl.si/si/predstave/lutkoteka>). Ampak igramo jih z replikami lutk, saj so originali večinoma v Lutkovnem muzeju. Gre za uprizoritve *Zvezdica Zaspanka*, *Sapramiška*, *Žogica Marogica*, *Napravite mi zanj krsto* in *Mala čarovnica*. Prav tako smo leta 2017 pripravili uprizoritev *Misterij sove*, ki je nastala po motivih Klemenčičeve uprizoritve *Sovji grad* in v njej uporabljamo replike Klemenčičevih lutk. V naših delavnicah še vedno rezbarijo lutke, v resnici za vse predstave, ki vključujejo lesene lutke, a jih ne rezljamo "iz nule," ampak si najprej pomagamo z mašinerijo, brušenjem itd., nato pa pripravljene osnove rezbarimo. Povečini vse lutke, ki so lesene, izdelamo na tak način. Trenutno pripravljamo uprizoritev *V dobrih rokah*, kjer so naši lutkovni tehnologi na ta način ustvarili lutke po podobi češkega avtorja likovne podobe Jakuba Šulíka. V letošnji sezoni tudi uprizoritev *Šolski zvezek*, ki ga je likovno zasnoval Jure Brglez, lutke pa izdelal Žiga Lebar. Mednje sodi tudi *Desetnica*, v likovni zasnovi in izdelavi Katarine Planinc. Lutke največkrat izdelamo ročno, a včasih tudi 3D tiskamo. Pri lanskoletni uprizoritvi *Bleščivka* smo tiskali krokodila in mali avtomobil, pri uprizoritvi *Severni sij* smo tiskali modro žogo. Lutke uprizoritve *Kako je gospod Feliks tekmoval s kolesom* so 3D natisnjene. V naših delavnicah lutke izdelujejo lutkovni tehnologi Zoran Srdić, Žiga Lebar, Zala Kalan, Polona Černe in Katarina Planinc. Po izobrazbi prihajajo iz vizualnih fakultet, smer slikarstvo, kiparstvo, tudi mizarstvo ... Skoraj vsi imajo vzporedne kariere kot vizualni umetniki.«

Kot sta povedala moja informatorja, tudi v Lutkovnem gledališču Ljubljana še igrajo z lesenimi lutkami. Uporabljajo tudi replike starih lutk in 3D tiskane lutke.

16.3 Postopek izdelave 3D kopij lesenih rezljanih lutk

Ker sem pri raziskovanju ugotovila, da 3D tiskanje izpodriva rezljanje lutk iz lesa, bom postopek izdelave kopij oziroma novih lutk s pomočjo 3D tiskanja na kratko predstavila. Kako postopek poteka, mi je razložil gospod Aleksander Andželović iz Lutkovnega gledališča Maribor.

Lutke, ki nastanejo s pomočjo 3D tiskalnikov, so iz različnih umetnih materialov, kot sta mavec in pena, ter tudi nekaterih naravnih materialov, primernih za 3D tiskanje, kot so koruza, bambus v prahu in les. Preden se izdelek začne tiskati, ga je treba najprej zasnovati, do potankosti načrtovati in modelirati v računalniku. Za tako delo je potrebnega veliko računalniškega znanja. Ko je izdelek zasnovan v računalniku, ga lahko začne 3D tiskalnik tiskati. Tiskalniki za izdelavo enega kosa potrebujejo kar dosti časa. Prav zaradi tega v lutkovnih delavnicah uporabljajo več tiskalnikov hkrati. Ko so deli lutk narejeni, jih je treba sestaviti, pobarvati in izpopolniti. 3D tiskalniki so zelo koristni za izdelavo več popolnoma enakih lutk. Takšen način izdelave lutk se uporablja tudi za izdelovanje čisto enakih replik že obstoječih lutk.

Slike 195, 196, 197: 3D kopirni stroj za izdelavo lutk iz sodobnih materialov in glavice Jezovškovih lutk, izdelane s 3D kopirnim strojem, Lutkovno gledališče Maribor (vir: lastne fotografije, 2022)

17 DRUŽBENA ODGOVORNOST

S svojim delom sem želela opozoriti na ohranjeno dediščino lutk izjemnega mariborskega rezbarja Antona Jezovška, ki je izdelal zelo veliko lutk za številna ljubiteljska lutkovna gledališča. Res je, da lutke sedaj v večini niso več v uporabi, a jih je zelo izurjena roka izdelala zelo natančno in z veliko ljubezni. Zato se mi zdi pomembno, da na njih in na avtorja, ki jih je izdelal, ne pozabimo. Naša družbena odgovornost je, da informacije o kulturni dediščini zberemo, raziščemo, zabeležimo in širimo. Prav tako pomembno in družbeno odgovorno je sodelovanje, ki je bilo v okviru moje naloge vzpostavljeno med muzeji, lutkovnimi gledališči in posamezniki. Pri tem bi poudarila tudi medgeneracijsko sodelovanje, saj nekateri moji informatorji sodijo v starejšo starostno skupino in so svoje spomine z veseljem delili z mano, jaz pa sem jih v svoji nalogi ohranila za prihodnje rodove.

Upam, da bo moje raziskovalno delo pripomoglo k prepoznavnosti ljubiteljske lutkovne dejavnosti na območju Maribora in dela, ki ga je opravil Anton Jezovšek, saj bo s tem tudi moja družbena odgovornost izpolnjena. Zdi se mi pomembno, da se teme, kot so lutke Antona Jezovška, raziskujejo in s tem dopolnijo naše védenje o kulturni dediščini Maribora in Slovenije.

18 RAZPRAVA IN INTERPRETACIJA REZULTATOV

S pomočjo različnih metod dela sem med raziskovanjem odgovorila na vseh pet raziskovalnih vprašanj, ki sem si jih zastavila pred začetkom dela.

Odgovore na prvo raziskovalno vprašanje (*Kaj je ljubiteljsko lutkarstvo in kdaj ter v kakšni obliki se je začelo razvijati v Mariboru in Sloveniji?*) sem poiskala v literaturi. Ugotovila sem, da se je lutkarstvo na Slovenskem začelo razvijati kot ljudsko lutkarstvo. V okviru predstav, ki so jih izvajali na ženitovanjih, so se pojavile prve preproste lutke, ki so se imenovalle lileki. Lileki so imeli unikatno podobo na vsakem območju Slovenije, kjer so jih uporabljali, še posebej značilni pa so bili za Dravsko polje. Med obema svetovnim vojnama so na Slovenskem v okviru društev delovali sokolski odri, ki so se zgledovali po čeških lutkovnih odrih. Predstave so igrali s kupljenimi marionetami. Kasneje so mojstri sami začeli izdelovati lutke. Za prvega pravega slovenskega lutkarja štejemo Milana Klemenčiča, ki je izdeloval lutke za svoje družinsko lutkovno gledališče in odigral prvo predstavo leta 1910, leta 1920 pa je v Ljubljani ustanovil prvo slovensko marionetno gledališče.

V Mariboru je v času med obema vojnama obstajalo veliko ljubiteljskih lutkovnih skupin ali odrov, ki so uprizarjali lutkovne predstave. Zaradi vojne jih je mnogo prenehalo delovati, vendar se je ljubiteljska lutkovna dejavnost po drugi svetovni vojni obnovila in razmahnila. V okviru raziskovanja sem ugotovila, da sta bili v Mariboru zelo pomembni lutkovni skupini, ki sta igrali tudi z Jezovškovimi lutkami, to sta bili skupini KUD Jože Hermanko in KUD Angel Besednjak. Ti dve skupini sta igrali z vsemi tipi lutk, uprizarjali predstave za mlajše in odrasle ter se udeleževali različnih lutkovnih srečanj. Ljubiteljske lutkovne skupine so delovale tudi drugod po Sloveniji.

Odgovore na drugo raziskovalno vprašanje (*Kdo je bil Anton Jezovšek ter kje, kdaj, na kakšen način in za koga je izdeloval lutke?*) sem v večini dobila iz pogovorov z nekdanjimi lutkarji, ki so igrali z njegovimi lutkami ali jih pri njem naročali. Nekaj podatkov sem pridobila tudi iz člankov. Anton Jezovšek je bil rezbar, ki je poleg okrasnih ornamentov rezljal tudi lesene lutke za različne lutkovne skupine v Sloveniji in tujini. Delal je večinoma v drugi tretjini 20. stoletja pa tja do konca 80. let 20. stoletja. Svojo delavnico oziroma atelje je imel v Mariboru na Slomškovem trgu. Veliko lutk je izdelal za ljubiteljski lutkovni skupini KUD Jože Hermanko

in KUD Angel Besednjak Maribor, veliko pa tudi za druge ljubiteljske skupine v Sloveniji in tujini. Izdeloval je tri različne tipe lutk, marionete, ročne lutke in lutke javanke.

S pomočjo javnih ustanov, ki sem jim poslala svoja vprašanja, sem lahko odgovorila na tretje raziskovalno vprašanje (*Ali so se lutke Antona Jezovška ohranile do danes, kje in kdo jih hrani ter v kakšnem stanju in funkciji so?*). Ugotovila sem, da se lutke Antona Jezovška nahajajo v nekaterih slovenskih muzejih, in to v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, Zasavskem muzeju Trbovlje z izpostavo v Hrastniku, v Lutkovnem muzeju Maribor in v Muzeju novejšje zgodovine Celje. Hranijo jih tudi Lutkovno gledališče Maribor, Lutkovno gledališče Ljubljana in nekaj posameznikov. Večina ohranjenih lutk je v zelo dobrem stanju. Nekatere so bile tudi popravljene in obnovljene. V Muzeju Hrastnik in Lutkovnem muzeju Maribor so lutke Antona Jezovška razstavljene na stalni razstavi. V Muzeju narodne osvoboditve Maribor in Muzeju novejšje zgodovine Celje so pospravljene v depoju. Prav tako so pospravljene v Lutkovnem gledališču Maribor in Ljubljana. Izjema je skupina Jezovškovih lutk Lutkovnega gledališča Maribor, ki nastopajo v lutkovni predstavi *Žogica Marogica*. Za predstavo *Ostržek* v istem gledališču je bila po Jezovškovem originalu narejena kopija glavice za lik glavnega junaka.

Na četrto raziskovalno vprašanje (*Kakšne in katere so značilnosti Jezovškovih lutk in ali so rezljane lesene lutke priljubljene in v rabi še danes?*) sem odgovorila s pomočjo terenskega dela. Na podlagi zbranih podatkov sem sestavila popise Jezovškovih lutk, starih fotografij in razglednic na katerih so njegove lutke, pa tudi pisnih omemb njegovih lutk ter jih oblikovala kot priloge k nalogi. Na podlagi zbranega gradiva sem lahko razbrala značilnosti lutk Antona Jezovška. Ugotavljam, da so njegove lutke zelo hitro prepoznavne. Najhitreje jih prepoznamo po izrezljanih glavicah. Te imajo podobne anatomske značilnosti. Večina lesenih glavic ima velika rdečkasta lica, velike, ozke, rdečkasto pobarvane ustnice in velike nečloveške nosove, ki so lahko obrnjeni navzgor ali navzdol. Na lutkah lahko vidimo dve vrsti oči: lahko so velike črne kroglice, lahko pa so narisane in imajo črno zenico in barvno šarenico (rumeno, zeleno, modro ali rjavo). Tudi lasje so lahko narejeni na dva načina. Večina lutk ima lase iz umetnega krzna ali rafije, nekatere – v večini marionete – pa imajo lase izrezljane in pobarvane. Pri ročnih lutkah je glava edini del, ki je izrezljan. Pri javankah so poleg glave izrezljane tudi roke, ki so velike in pobarvane v kožno barvo. Pri marionetah so natančneje izrezljani glava, roke in stopala (čevlji), preostali deli telesa pa so le leseno ogrodje. Vse vrste lutk imajo določeno vrsto oblačila. Moške ročne lutke imajo običajno oblečeno srajco in brezrokavnik, ženske lutke pa obleko ali srajco in krilo. Na spodnjem delu ročnih lutk je blago cevasto oblikovano, saj tja

noter dá lutkar roko, da lahko lutko animira. Javanke imajo oblačila narejena na podoben način kot ročne lutke. Marionete so edine, ki imajo takšna oblačila kot ljudje. Moški liki imajo oblečeno srajco, jakno in hlače, ženski liki pa imajo obleko ali srajco in krilo.

Lesene lutke se dandanes vedno manj uporabljajo. Lutkovne skupine za lutke sedaj uporabljajo novejšje materiale, kot sta stiropor in pena. Te materiale je lažje oblikovati in so tudi lažji za animiranje. Danes je vedno bolj v uporabi 3D izdelava lutk. Gre za lutke, ki so računalniško oblikovane in nato narejene s 3D tiskalnikom. Te lutke so iz različnih umetnih ali naravnih materialov, kot so stiropor, koruza, les ... Lutke so lažje, prav tako pa je lažje in ceneje narediti več čisto enakih lutk. Za tako izdelovanje je potrebnega zelo veliko računalniškega znanja, prav tako pa je treba lutko na koncu sestaviti in dokončati. Kljub temu so lesene lutke občasno v rabi še danes. V Lutkovnem gledališču Maribor sta trenutno na programu dve predstavi z lesenimi lutkami, v Lutkovnem gledališču Ljubljana pa jih je celo več. Ljubiteljske skupine danes ne igrajo več z rezljanimi lesenimi lutkami, izjema je ljubiteljska lutkovna skupina Jurček v Hrastniku, ki še zmeraj igra z Jezovškovimi in Lavričevimi lesenimi lutkami.

Na peto raziskovalno vprašanje (*Kakšen je pomen Jezovškovih lutk v kontekstu njegovih sodobnikov in ohranjene premične dediščine v slovenskih muzejih?*) sem lahko odgovorila z različnimi pristopi raziskovanja. O njegovih sodobnikih sem veliko izvedela iz literature, nekatere muzeje, ki hranijo lutke, sem obiskala in s pridobljenim znanjem primerjala lutke Antona Jezovška z lutkami drugih avtorjev iz tistega časa. Ugotovila sem, da so bili najpomembnejši sodobniki Antona Jezovška Milan Klemenčič, ki je lutke izdeloval za svoje lutkovno gledališče, Lojze Lavrič, ki je svoje lutke – marionete – izdeloval za partizansko lutkovno gledališče in različne lutkovne skupine, in Matija Glad, ki je izdeloval lutke za svojo ljubiteljsko skupino v Kočevju. Med vsemi naštetimi je v slovenskih muzejih ohranjenih največ lutk Antona Jezovška, saj jih je najmanj 218. Največja zbirka je v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, sledijo pa ji zbirke v Zasavskem muzeju Trbovlje, Muzej Hrastnik, v Lutkovnem muzeju in gledališču Maribor in Muzeju novejšje zgodovine v Celju. Lutke njegovih sodobnikov hranijo v Lutkovnem muzeju v Ljubljani, Zasavskem muzeju Trbovlje, Muzej Hrastnik, v Muzeju novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, v Pokrajinskem muzeju Kočevje. V muzejih v tujini Jezovškovih lutk zaenkrat nisem našla. Po elektronski pošti sem komunicirala tudi z drugimi slovenskimi muzeji in ugotovila, da nekateri hranijo lutke raznih znanih in neznanih izdelovalcev, pa tudi lutke iz drugih držav.

Iz navedenega sem lahko razbrala, da je pomen dela Antona Jezovška zelo velik, saj se je v različnih zbirkah ohranilo zelo veliko njegovih lutk. Veliko njegovih lutk pa je tudi izgubljenih, zato si natančne slike ne moremo ustvariti. Ugotavljam, da je bil Anton Jezovšek v drugi tretjini 20. stoletja najpomembnejši izdelovalec lutk za ljubiteljske odre v Mariboru in okolici, pa tudi drugod po Sloveniji. Zato me preseneča, da v Lutkovnem muzeju Ljubljana ni razstavljena niti ena Jezovškova lutka.

19 SKLEP

Povzamem lahko, da se je lutkarstvo na Slovenskem začelo razvijati sprva kot oblika ljudskega lutkarstva s preprostimi lesenimi lutkami. Med svetovnima vojnama so lutkovne predstave igrali v okviru sokolskih odrov, najprej s kupljenimi marionetami, kasneje pa z izdelanimi po naročilu. Za prvega pravega slovenskega lutkarja štejemo Milana Klemenčiča, ki je iz lesa rezljal lutke za svoje družinsko lutkovno gledališče in leta 1910 odigral prvo predstavo, leta 1920 pa v Ljubljani ustanovil prvo slovensko marionetno gledališče. Etnolog Niko Kuret je v 30. letih 20. stoletja vpeljal ročne lutke, ob koncu druge svetovne vojne pa je na osvobojenem ozemlju delovalo partizansko lutkovno gledališče, za katero je lutke izdeloval Lojze Lavrič. Ljubiteljsko lutkarstvo se je razmahnilo po drugi svetovni vojni. V Mariboru sta bili zelo pomembni lutkovni skupini KUD Jože Hermanko in KUD Angel Besednjak, preproste lutkovne odre pa so imeli tudi vrtci in šole. Pri raziskovanju sem ugotovila, da je o ljubiteljski lutkovni kulturi in kulturni dediščini na Slovenskem kar veliko napisano, česar nisem pričakovala, prav tako pa je zelo veliko literature o evropskem in svetovnem lutkarstvu.

Glavni namen moje naloge je bil zbrati čim več podatkov o mariborskemu rezbarju in kiparju Antonu Jezovšku in o njegovih lutkah, kar mi je v okviru raziskovalnega dela tudi uspelo. Anton Jezovšek je živel in delal v Mariboru. Večino lutk za ljubiteljske lutkovne skupine je izdelal v drugi tretjini 20. stoletja, ustvarjal pa je vse do konca 80. let 20. stoletja. Veliko lutk je izdelal za skupini KUD Jože Hermanko in KUD Angel Besednjak v Mariboru, veliko pa tudi za druge skupine v Sloveniji in tujini. Da bi zbrala čim več podatkov, slikovnega gradiva, pisnih virov in lutk Antona Jezovška, sem se obrnila na 33 slovenskih muzejev. Ker je Anton Jezovšek živel in delal v Mariboru, sem predvidevala, da bo glavnina njegovih lutk ohranjena v mariborskem Muzeju narodne osvoboditve. Moja domneva se je med raziskovanjem potrdila, hkrati pa sem ugotovila, da veliko Jezovškovih lutk hranijo tudi v Zasavskem muzeju Trbovlje, Muzeju Hrastnik, kar me je zelo presenetilo. Nadalje sem ugotovila, da lutke Antona Jezovška hranijo

ne samo v Lutkovnem muzeju Maribor, temveč tudi v Lutkovnem gledališču Maribor. Moje največje odkritje pa je pet lutk Antona Jezovška v Muzeju novejšje zgodovine Celje, kjer nimajo podatka o njihovem avtorju. Na podlagi primerjave s preostalimi Jezovškovimi lutkami sklepam, da so njegovo delo. Najdene so bile na podstrešju osnovne šole v Vojniku, kar nakazuje na njihovo uporabo v šolski lutkovni skupini.

Zadala sem si tudi cilj, da bom podatke o zbranem slikovnem gradivu, pisnih virih in lutkah Antona Jezovška navedla v tabelah oziroma lutkovnem katalogu. Vse zbrane lutke, ki so mi bile dostopne, sem fotografirala, dodala podatke, ki so mi jih posredovali muzeji, lutkovni gledališči in zasebni lastniki, ter lutke tudi opisala. Pri ugotavljanju posameznih likov so mi s svojimi spomini pomagali tudi moji informatorji. Pred začetkom raziskovanja si nisem mislila, da bom zbrala toliko lutk Antona Jezovška. Vsega skupaj sem jih nabrala 218, kar se mi zdi zelo veliko. Večina ohranjenih Jezovškovih lutk je v zelo dobrem stanju. Nekatere so bile tudi obnovljene. V Muzeju Hrastnik in Lutkovnem muzeju Maribor so razstavljene na stalni razstavi. V Muzeju narodne osvoboditve Maribor in Muzeju novejšje zgodovine Celje so pospravljene v depozitu. Prav tako pospravljene so v Lutkovnem gledališču Maribor in Lutkovnem gledališču Ljubljana. Zbrala in vstavila v tabele sem tudi 58 starih fotografij, 34 razglednic Jezovškovih lutk in 9 pisnih virov (gledaliških listov).

Ker naj bi Anton Jezovšek izdelal kar 5000 lutk, sem predvidevala, da tudi muzeji v tujini hranijo njegove lutke, vendar tega nisem mogla potrditi. Kontaktirala sem 21 muzejev iz 11 držav, na povpraševanje pa se je odzvalo 12 muzejev iz 7 držav. Žal nobeden izmed njih ne hrani Jezovškovih lutk. Tako moram zaključiti, da mi zaenkrat Jezovškove lutke v tujini niso znane.

Ob koncu raziskovanja tudi ugotavljam, da so lutke Antona Jezovška zelo hitro prepoznavne. Izrezljane, natančno obrušene in poslikane lesene glavice imajo velika rdečkasta lica, velike, ozke, rdečkasto pobarvane ustnice in velike nosove, ki so lahko obrnjeni navzgor ali navzdol. Oči so izdelane na dva načina: lahko so velike črne kroglice, lahko pa so poslikane, imajo črno zenico in barvno šarenico. Večina lutk ima lase iz umetnega krzna ali rafije, nekatere marionete pa imajo lase izrezljane in pobarvane. Pri ročnih lutkah je glava edini del, ki je izrezljan. Pri javankah so izrezljane tudi roke, pri marionetah pa so natančneje izrezljani glava, roke in stopala (čevlji). Preostali deli telesa so le leseno ogrodje. Moške ročne lutke imajo običajno oblečeno srajco in brezrokavnik, ženske lutke pa obleko ali srajco in krilo. Na spodnjem delu

ročnih lutk je blago cevasto oblikovano, da zakrije lutkarjevo roko. Javanke imajo oblačila narejena na podoben način kot ročne lutke. Marionete imajo takšna oblačila kot ljudje. Oblačila za Jezovškove lutke je večinoma sešila njegova žena.

Anton Jezovšek ni bil edini v Sloveniji, ki je izdeloval lesene lutke. Med njegove najpomembnejše sodobnike štejemo Milana Klemenčiča, Matijo Glada in Lojzeta Lavriča. Na podlagi primerjave njihovih lutk ugotavljam, da je vsak izmed njih izdeloval različne lutke na svoj način, zato se lutke po izgledu zelo razlikujejo – pa čeprav gre za enake tipe lutk (marionete, ročne lutke, javanke). Prav tako je vsak izdeloval lutke za svoje skupine na svojem območju.

Domnevo, da danes le malokatera ljubiteljska lutkovna skupina uporablja lesene lutke, sem lahko potrdila. Prevladujejo umetni materiali in druge tehnike izdelovanja lutk, pri skupinah v vrtcih in šolah pa predvsem ploske lutke. Z Jezovškovimi in Lavričevimi lutkami še vedno igrajo v lutkovni skupini Jurček v Hrastniku. V obeh poklicnih lutkovnih gledališčih v Sloveniji so v uporabi lesene lutke današnjih avtorjev, v Lutkovnem gledališču Maribor pa Jezovškove lutke nastopajo v predstavi *Žogica Marogica*. Za predstavo *Ostržek* v istem gledališču je bila po Jezovškovem originalu narejena kopija glavice za lik glavnega junaka s pomočjo 3D tiskanja. Tudi v Lutkovnem gledališču Ljubljana igrajo z replikami starih lutk, izdelujejo pa tudi ročno rezbarjene lesene lutke.

Zaključim lahko, da je bil Anton Jezovšek zelo ustvarjalen, deloven in priljubljen mariborski rezbar in kipar. V drugi tretjini 20. stoletja je bil najpomembnejši izdelovalec lutk za ljubiteljske lutkovne odre v Mariboru in okolici, pa tudi drugod po Sloveniji. Med lutkarji je bil zelo priljubljen in spoštovan. Njegova dediščina se je ohranila v različnih slovenskih muzejih in v lutkovnih gledališčih v Mariboru in Ljubljani, pa tudi pri zasebnikih. Več kot 200 ohranjenih Jezovškovih lutk in glavic je dokaz o njegovem mojstrstvu.

Pri raziskovalnem delu, ki je trajalo osem mesecev, me je najbolj veselilo delo na terenu, saj sem prišla v stik z različnimi strokovnjaki, lutkarji in tudi lutkami. Lutke sem poskušala tudi animirati, narisala sem skice Jezovškovih lutk in z njih vzela kroje za oblačila. V okviru raziskovanja sem si odgovorila na vsa zastavljena vprašanja, moja pričakovanja pa so bila močno presežena, saj si nisem mislila, da bom našla toliko Jezovškovih lutk. Raziskovalno nalogo bi lahko razširila tako, da bi natančneje raziskala KUD Jože Hermanko ali KUD Angel

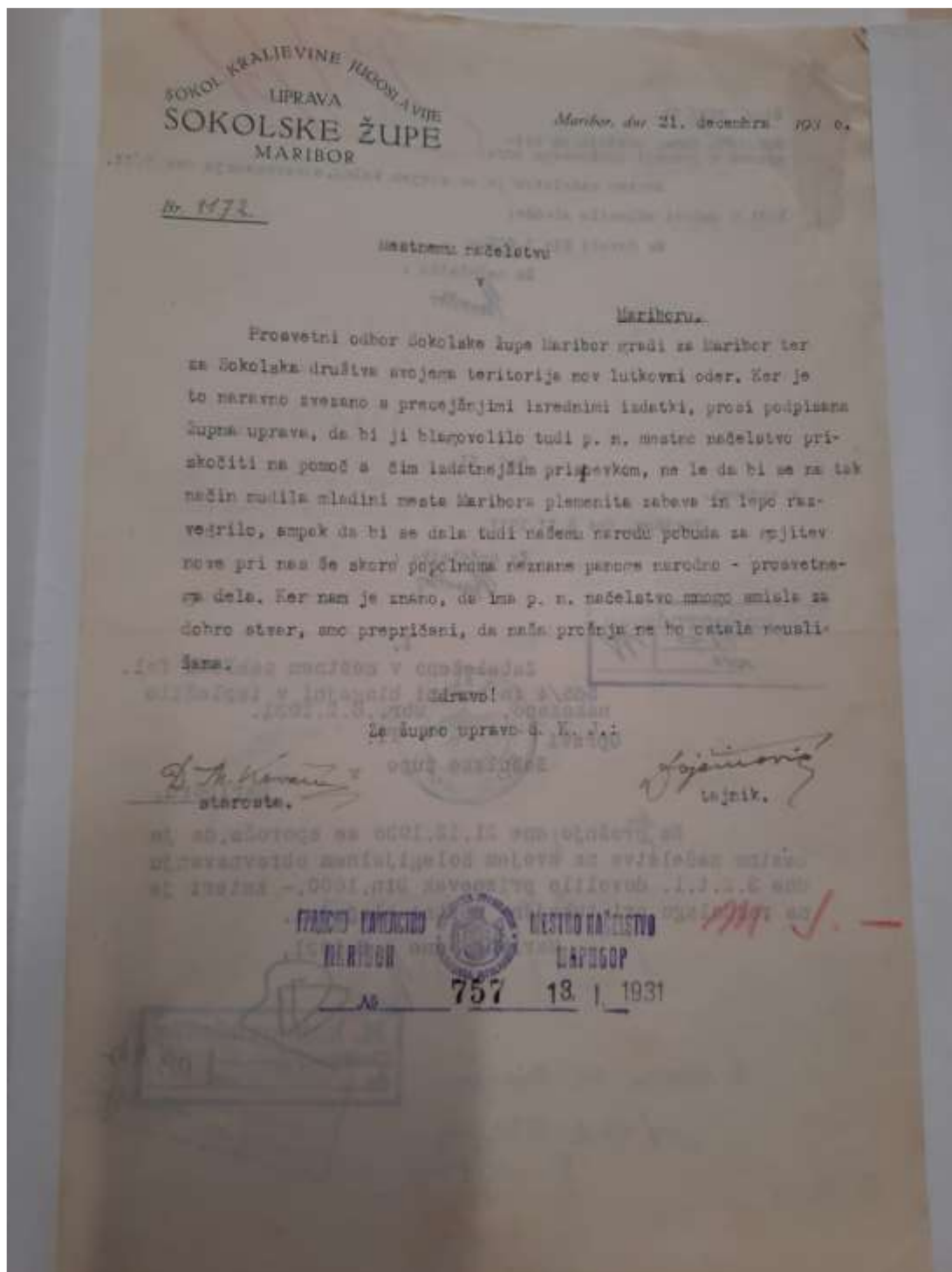
Besednjak. Prav tako bi se lahko še poglobila v delo Jezovškovih sodobnikov in poskusila identificirati še preostale ohranjene stare lutke v Lutkovnem gledališču Maribor, katerih avtor ni znan.

Namen moje raziskovalne naloge bo zares dosežen, če bodo z njeno pomočjo tudi drugi izvedeli, kdo je bil Anton Jezovšek in kako pomemben je bil za slovensko ljubiteljsko lutkarstvo.

20 PRILOGE

PRILOGA 1

Pokrajinski arhiv Maribor, SI_PAM/0005/003/004/157, Spisi po delovodnih številkah od 1 do 1393 za leto 1931, Splošna registratura Mestne občine Maribor 1918/1941, 757: Prispevek Sokolski župni Maribor za nov lutkovni oder.

PRILOGA 2

Vir: Niko Kuret, Pavliha, knjiga o ročnih lutkah, Mladinska založba v Ljubljani, 1942, str. 10, 11.

Fran Levstik PAVLIHOV POZDRAV

Možje veljavni, bistroglavi,
pristrčno mi bodite zdravi!
Dekleta lepa ve in žene,
vse ljubeznive in poštene –
vijolic slast mej vami diha –
vam klanja nizko se Pavliha!

Nikdo se izmej vas ne čudi:
»Od kod si ti prišel med ljudi?
Uže o tebi mnogo časa
na svetu nismo čuli glasa!
Kje tičaj si do zdaj, povedi!
Kaj hočeš tukaj v naši sredi?
Ti dedec si nekdane dobe –
omikane smo mi osebe.
Kaj pač ne daje ti pokoja?

Častitljiva gospoda moja!
To smem na glas očitno reči,
da ležal nisem len na peči.
Po svetu tod in tam sem lazil,
kaj dobro, kaj slabo je, pazil.
Učil in vabil sem se pridno,
če tudi vsem očem nevidno.

Preiskoval sem in izkušal,
povsod ogledoval, poslušal.
Ker delal sem stopinje tihe,
nikdo začutil ni Pavlihe!

Ko sem okrog molče koračil,
na moških, ženskah sem zasačil
napak in gob vso kožo polno:
oblači volk se v jančno volno,
črviv je starec in mladiči,
hinavsko se in laž veliči.
Slovcu je resnice treba
kot gladnemu prosjaku hleba.

Poštenim preskrbeti hčemo,
da jim kaj smeha prinesemo:
prijetne šale, dobro slane,
iz Ribnice in iz Ljubljane.

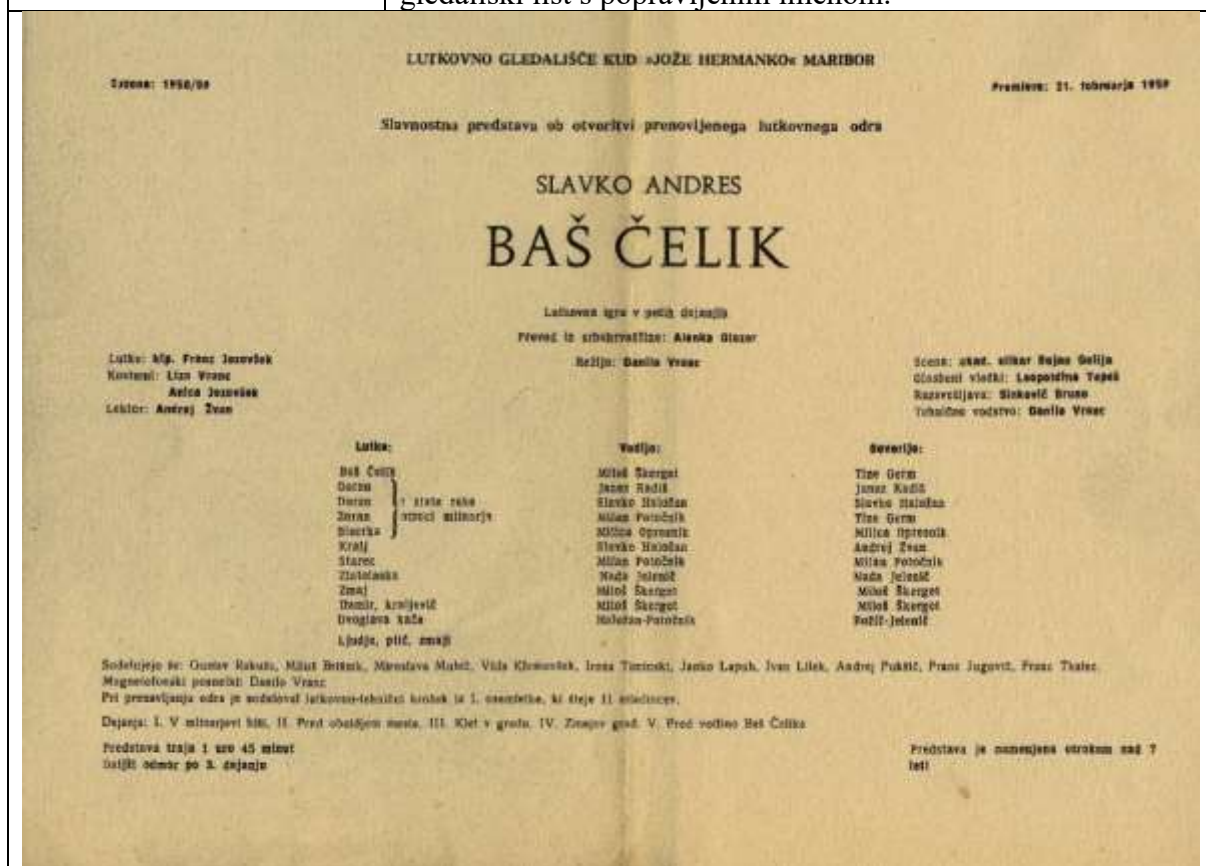
Dovolj je smešnosti vrh zemlje,
kdor zna, blago si skupa jemlje,
in šala je človeku zdrava,
srce ga boli ali glava!

PRILOGA 3

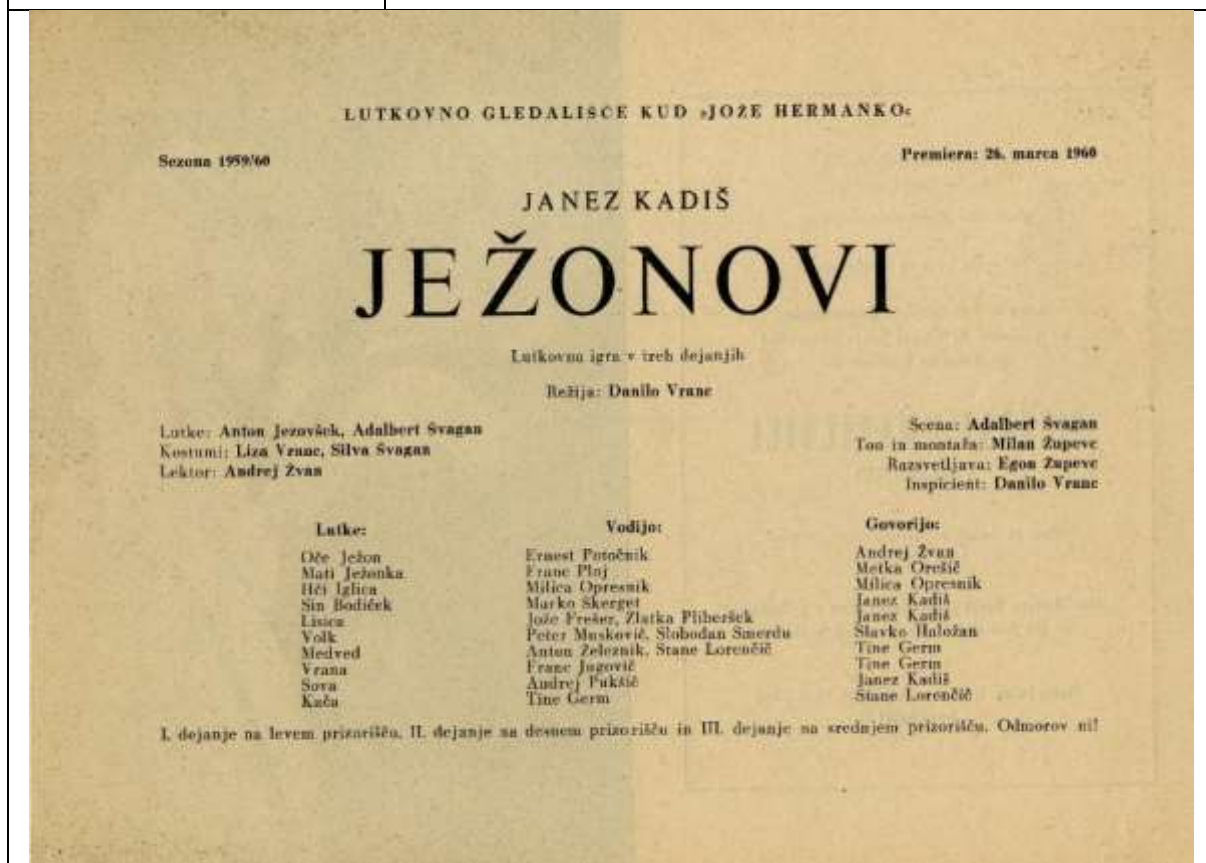
LUTKE ANTONA JEZOVŠKA V PISNIH OMEMBAH

PISNI VIR: 1

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list (letak), 1959
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« Maribor / Sezona 1958/59 / Premiera: 21. februarja 1959 / Slavnostna predstava ob otvoritvi prenovljenega lutkovnega odra / Slavko Andres / BAŠ ČELIK / Lutkovna igra v petih dejanjih / Prevod iz srbohrvaščine: Alenka Glaser / Režija: Danilo Vranc / Lutke: kip. Franc Jezovšek / Kostumi: Liza Vranc, Anica Jezovšek ... Opomba: Pri napisu imena »Franc« gre za napako, saj se je kipar imenoval Anton. V literaturi se pojavi tudi enak gledališki list s popravljenim imenom.

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list (letak), 1959
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD Jože Hermanko / Sezona 1959/60 / Premiera: 26. marca 1960 / Janez Kadiš / JEŽONOVİ / Lutkovna igra v treh dejanjih / Režija: Danilo Vranc / Lutke: Anton Jezovšek, Adalbert Švagan / Kostumi: Liza Vranc, Silva Švagan ...

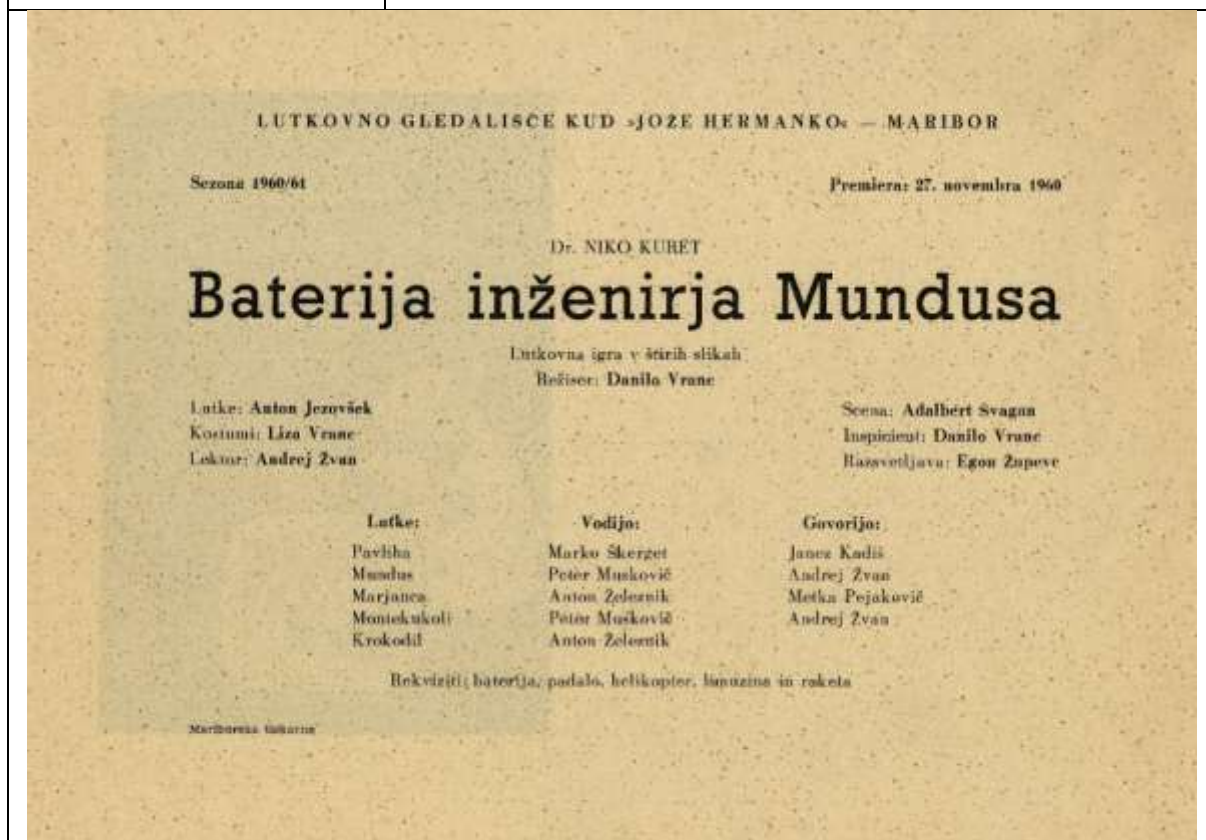

PISNI VIR: 3

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1959
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« - Maribor / Sezona 1960/61 / Premiera: 25. september 1960 / Karsch - Pengov / TEŽAVE PETERŠILJČKOVE MAME / Lutkovna igra v petih dejanjih / Režija: Danilo Vranc / Lutke: Anton Jezovšek / Kostumi: Liza Vranc ...

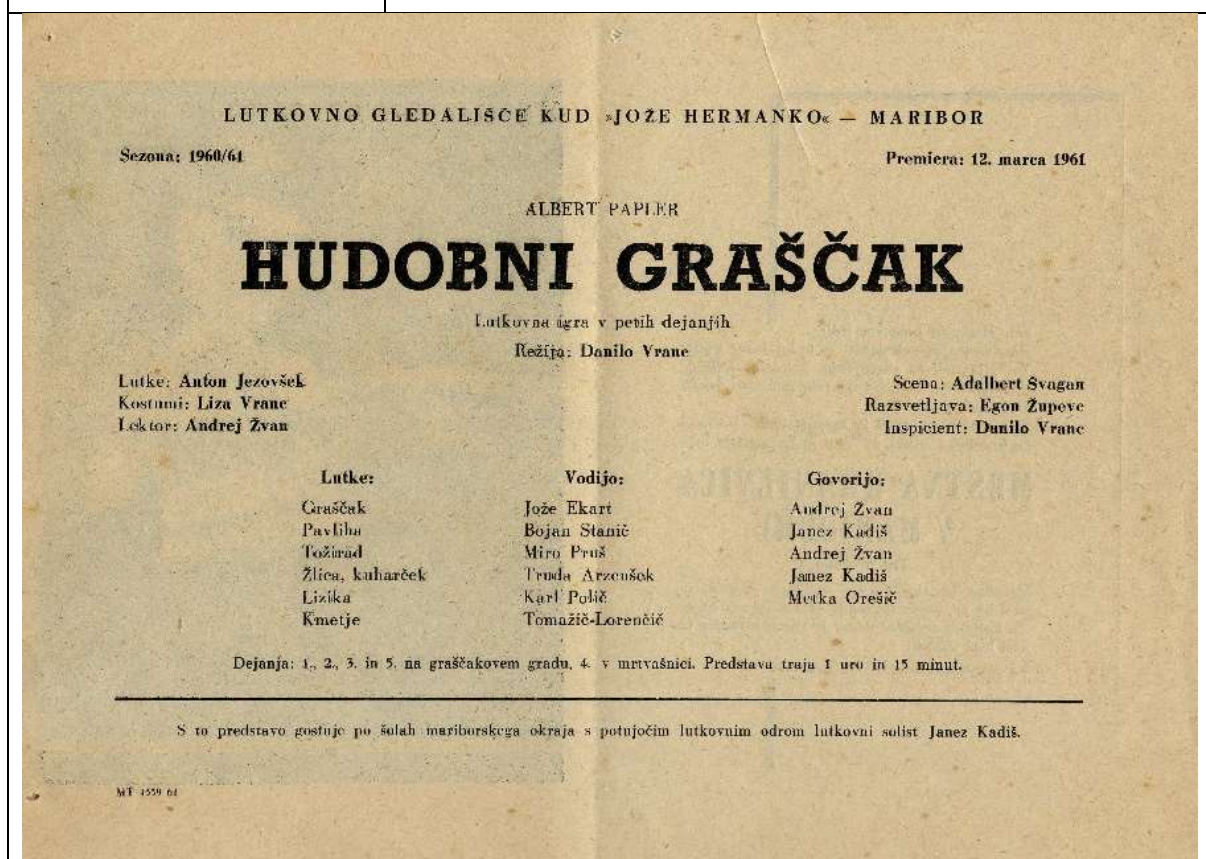

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1959
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« - Maribor / Sezona 1960/61 / Premiera: 27. novembra 1960 / Dr. Niko Kuret / BATERIJA INŽENIRJA MUNDUSA / Lutkovna igra v štirih slikah / Režija: Danilo Vranc / Lutke: Anton Jezovšek / Kostumi: Liza Vranc ...

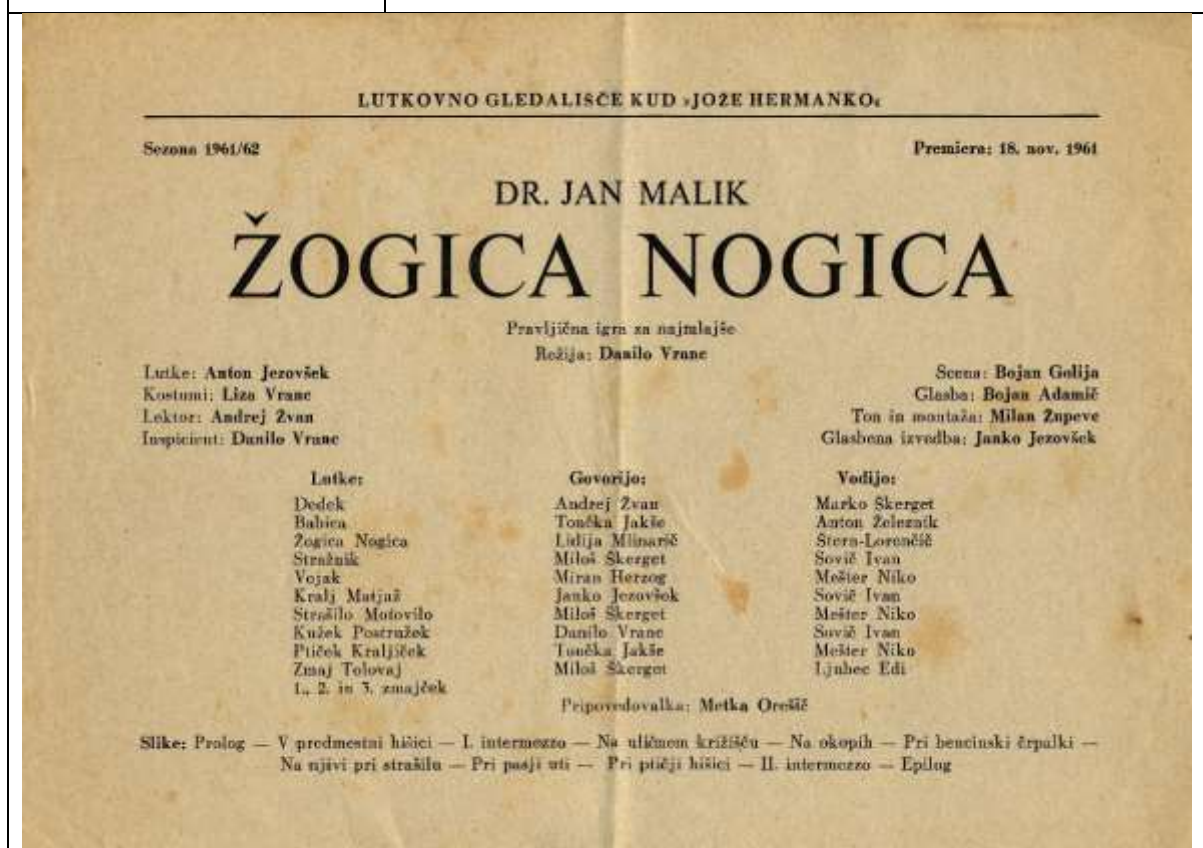

PISNI VIR: 5

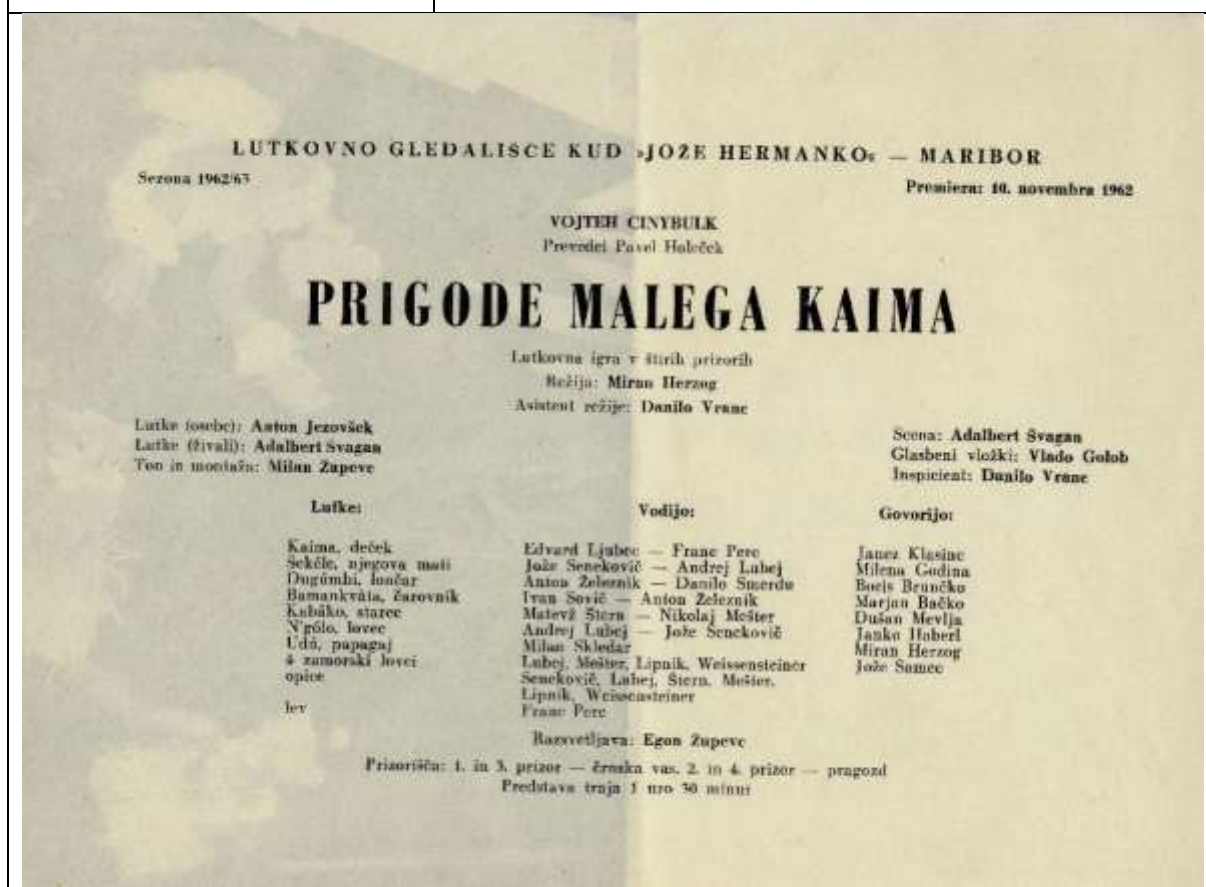
Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1959
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« - Maribor / Sezona 1960/61 / Premiera: 12. marca 1961 / Albert Papler / HUDOBNI GRAŠČAK / Lutkovna igra v petih dejanjih / Režija: Danilo Vranc / Lutke: Anton Jezovšek / Kostumi: Liza Vranc ...

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1961
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« / Sezona 1961/62 / Premiera: 18. nov. 1961 / Dr. Jan Malik / ŽOGICA NOGICA / Pravljica igra za najmlajše / Režija: Danilo Vranc / Lutke: Anton Jezovšek / Kostumi: Liza Vranc ...

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1962
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« - Maribor / Sezona 1962/63 / Premiera: 10. novembra 1962 / Vpjteh Cinybulk / Prevedel Pavel Holeček / PRIGODE MALEGA KAIMA / Lutkovna igra v štirih prizorih / Režija: Miran Herzog / Asistent režije: Danilo Vranc / Lutke (osebe): Anton Jezovšek / Lutke (živali): Adalbert Švagan ...

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1960
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD »Jože Hermanko« - Maribor / Sezona 1962/63 / Premiera: 27. januarja 1963 / France Bevk / LENUH POLEŽUH / Lutkovna igra v sedmih prizorih / Režija: Danilo Vranc / Lutke: Anton Jezovšek / Kostumi: Silva Švagan, Elizabeta Vranc ...

LUTKOVNO GLEDALIŠČE KUD »JOŽE HERMANKO« MARIBOR

Sezona 1962/63 Premiera: 27. januarja 1963

France Bevk

LENUH POLEŽUH

lutkovna igra v 7 prizorih
Režija: Danilo Vranc

Lutke: Anton Jezovšek
Kostumi: Silva Švagan —
Elizabeta Vranc
Lektor: Andrej Zvan

Scena: Adalbert Švagan
Ton in montaža: Milan Zupavec
Inspicent: Danilo Vranc
Razsvetljava: Egon Zupavec

Lutke:	Vodijo:	Govorijo:
Lenuh Poležuh	Ivan Savič	Tine Varl
Ded	Matevž Stern	Andrej Zvan
Dobrin	Weissensteiner	Tine Germ
Starka	Nikolaj Mešter	Metka Orešič
Deklica	Jernej Lubej	Metka Orešič
Samosrajčnik	Franc Tušak	Tine Germ
Pes Sultan	Jože Senekovič	Danilo Vranc
Volk	Jože Senekovič	Tine Germ
Hrast	Weissensteiner	Andrej Zvan
Rak	Weissensteiner	Andrej Zvan
Sova	Nikolaj Mašter	Metka Orešič
Skovir	Weissensteiner	Tine Varl
Ded Vseved	Senekovič-Mešter	Tine Germ
Koza Rogačka	Jernej Lubej	

Prizorišča: 1. Ded pripoveduje zgodbo, 2. Pred Dobrinovo kočjo, 3. Pred dedovo hišo, 4. Lenuh Poležuh potuje k dedu Vsevedu, 5. Pred dedovo hišo, 6. Lenuh Poležuh potuje domov k Dobrinu, 7. Pred dedovo hišo.

MT 1009 63

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Vrsta vira, čas nastanka	Gledališki list, 1959
Pomembni napisi	Lutkovno gledališče KUD Jože Hermanko - Maribor / Danilo Vranc / »GRAND« VARIETE / režija in koreografija: Danilo Vranc / kostumografija: Elizabeta Vranc / scenografija: Ervin Kralj / razsvetljava: Egon Župevc / kreatorji in izdelovalci lutk: Anton Jezovšek, Slavko Hočevar, Danilo Vranc ...

LUTKOVNO GLEDALIŠČE KUD JOŽE HERMANO - MARIBOR

DANILO VRANC

» GRAND « VARIETE

režija in koreografija: Danilo Vranc kostumografija: Elizabeta Vranc
scenografija: Ervin Kralj razsvetljava: Egon Župevc
kreatorji in izdelovalci lutk: Anton Jezovšek, Slavko Hočevar in Danilo Vranc

Program vodita, lutki: direktor varieteja Ervin Kralj in upravnik lutkovnega gledališča Danilo Vranc

ORKESTER: „ČULI-BULI“ bobnar: M. Žula, Z. Potočnik truba: E. Ljubec klarnet: E. Meniga pozavna: A. Lipnik pianist: D. Vranc, B. Hacin ŽONGLERJA 1. žongler: Z. Potočnik 2. žongler: M. Žula POLKA 1. par: B. Hacin 2. par: A. Lipnik 3. par: E. Ljubec 4. par: Z. Potočnik TOREADOR dreser: B. Hacin koza: N. Žula	MEHIKANSKI 1. par: A. Lipnik 2. par: B. Hacin 3. par: E. Meniga 4. par: M. Žula 5. par: Z. Potočnik 6. par: E. Ljubec MEHIKANEČ izikus: F. Zupan B. Zupan HARMONIKARJI mali harmo- B. Hacin, E. Ljubec, nikarji: E. Meniga klovna: Z. Potočnik, M. Žula Pavilina: D. Vranc, B. Hacin KROKODIL dreser: E. Ljubec krokodil: B. Hacin klovni: E. Meniga	ZAMORČKI 1. par: M. Žula 2. par: Z. Potočnik 3. par: A. Lipnik 4. par: E. Ljubec MAGIKUS šarovnik: F. Zupan, B. Zupan BEATLES solistka: E. Meniga, B. Hacin kitaristi: M. Žula, A. Lipnik DR. BRIHTUS doktor: E. Ljubec asistentka: A. Lipnik glavobolac: Z. Potočnik zvočnik: M. Žula pacientka: E. Meniga	KONJI 1. par: M. Žula 2. par: B. Hacin 3. par: A. Lipnik 4. par: Z. Potočnik FAKIR fakir: F. Zupan, B. Zupan asistentka: E. Meniga, B. Hacin klovna: E. Ljubec kača: M. Žula ORKESTER: „Piskači, vriskači, trobentači“ harmoniker: B. Hacin truba: E. Ljubec klarnet: D. Vranc kitarica: Z. Potočnik koza: M. Žula plesni pari: E. Meniga, B. Zupan
--	--	---	--

PRILOGA 4

LUTKE ANTONA JEZOVŠKA NA STARIH FOTOGRAFIJAH

FOTOGRAFIJA: 1

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor lutkar Vinko Podgoršek
Predstava, lik, tip lutke	ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Lutkar v roki drži moško lutko, ki ima leseno izrezljano glavico s kratkimi lasmi, velikimi očmi, velikim nosom in brki. Oblečeno ima belo srajco in brezrokavnik z gumbi. Roke imajo poenostavljene dlan brez prstov, ki so verjetno iz blaga. V spodnjem delu je oblačilo cevasto, tako da zakriva lutkarjevo roko.

FOTOGRAFIJA: 2

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor lutkar Janez Kadiš, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Leva lutka ima izrezljano leseno glavico z dolgim špičastim nosom, nasmehom, črnimi očmi, tankimi obrvmi, srednje dolgimi lasmi in klobukom. V roki drži zvonček. Desna lutka ima iz lesa izrezljano glavico, kratke lase, majhen okrogel nos in čepico. V roki drži kladivo. Preproste dlani so verjetno iz blaga. Na tleh je kovček, na katerem ima lutkar pripravljene še tri lutke z rezljanimi glavicami.

FOTOGRAFIJA: 3

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor lutkar Janez Kadiš, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki je lutkar Janez Kadiš, ki v roki drži dve živalski lutki. Imata leseni izrezljani glavici z živalskimi ušesi. Leva lutka ima poenostavljene roke brez prstov. V spodnjem delu imata obe lutki oblačilo cevasto, tako da zakriva lutkarjevi roki.

FOTOGRAFIJA: 4

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Pavliha, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki je Pavliha, ki ima velik navzdol obrnjen zašiljen nos, poudarjene oči in velik nasmeh. Na glavi ima klobuk. Oblečeno ima srajco in brezrokavnik. Roke se končajo z dlanmi z zelo velikimi prsti, izdelanimi iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 5

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), ženska, trije moški, javanke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na odru so štiri lutke, ki stojijo pred leseno hišo. Imajo lesene, izrezljane glavice, velike oči, močne obrvi, ženska pa ima tudi zelo poudarjene trepalnice. Vse lutke imajo lesene roke z izrezljanimi prsti. Ženska lutka ima dolge lase, moške pa kratke.

FOTOGRAFIJA: 6

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), deček, Baš Čelik, javanki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Slika prikazuje Baša Čelika v boju. Leva lutka ima leseno izrezljano glavico, poudarjene obrvi in oči, odprta usta, trikoten nos in kratke črne lase. Desna lutka je Baš Čelik; ima leseno izrezljano glavico brez las, velika ušesa in nos, izbuljene oči in neprijazen nasmeh. Obe lutki imata velike izrezljane dlani v katerih držita lesene meče.

FOTOGRAFIJA: 7

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), kača, deček, javanki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago, plastika
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Slika prikazuje prizor pred zmajevim gradom. Na odru sta dve lutki. Človeška lutka ima izrezljano glavico, kratke lase, poudarjene obrvi in oči, odprta usta in trikoten nos. Oblečena je v srednjeveška oblačila, okoli pasu ima pas. Lutka kače ima veliko leseno izrezljano glavo, tanek trup iz plastične cevi in dolg jezik.

FOTOGRAFIJA: 8

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), zmaj, deček, kralj, javanke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki so zmaj in dve moški lutki. Zmaj ima glavo izrezljano iz lesa, dolge rogove, gobec z ostrimi zobmi in okrogle oči. Ima tudi velika krila. Moški lutki imata glavici izrezljani iz lesa. Leva lutka ima kratke lase, poudarjene obrvi in oči, odprta usta in trikoten nos. Kralj ima dolgo brado in brke, močne obrvi in trepalnice, nekoliko navzdol obrnjen nos in svetlečo krono. Obe človeški lutki imata izrezljane dlani s prsti.

FOTOGRAFIJA: 9

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor Kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), deček, Baš Čelik, javanki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Leva lutka leži na tleh. Glavica je izrezljana iz lesa, ima kratke lase, zaprte oči in okrogla ušesa. Na desni je Baš Čelik, oblečen v haljo z velikim ovratnikom. Glavica je izrezljana iz lesa, je brez las in ima velika ušesa in nos, izbuljene oči in neprijazen nasmeh. Obe lutki imata izrezljane dlani.

FOTOGRAFIJA: 10

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik, 1959, kralj, princ, Zlatolaska, štirje otroci (Biserka, Doran, Zoran, Goran), javanke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki je sedem lutk pred votlino: kralj, princ, Zlatolaska, Biserka, Doran, Zoran in Goran. Glavice imajo izrezljane iz lesa, imajo velike oči in trepalnice. Iz lesa so izrezljane tudi dlani.

FOTOGRAFIJA: 11

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), ježka, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta dva ježka iz Ježonove družine. Oba imata leseni izrezljani glavici, štrleče kratke lase, poudarjene oči, črn smrček in okrogla ušesa. Leva lutka predstavlja moški lik (oče Ježon). Ima očala, srajco in brezrokavnik. Desna lutka je ženski lik (hči Iglica). Ima prijazen nasmeh in dolgo svetlo obleko. Obe lutki imata dlani s prsti, izdelane iz blaga. V spodnjem delu sta oblačili cevasto oblikovani, tako da zakrivata lutkarjevi roki.

FOTOGRAFIJA: 12

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), ježka, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, lisičja koža, usnje, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na levi je velika lisica s stisnjenimi očmi in velikim gobcem. Desno sta dva ježka (hči Iglica, sin Bodiček), ki imata glavici izrezljani iz lesa. Oba imata štrleče kratke lase, poudarjene oči, podolgovat črn smrček, okrogla ušesa in nasmejana usta.

FOTOGRAFIJA: 13

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), ježka, medved, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sredini je velik medved z velikimi očmi in gobcem, belimi ušesi, velikimi šapami in poudarjenimi obrvmi. Oblečene ima bele hlače z naramnicami. Levo in desno sta dva ježka (oče Ježon, mati Ježonka), ki imata glavici izrezljani iz lesa. Oba imata štrleče kratke lase, poudarjene oči, podolgovat črn smrček, okrogla ušesa in nasmejana usta.

FOTOGRAFIJA: 14

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), ježka, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta dva ježka iz Ježonove družine. Leva lutka je ženski lik. Oblečena je v bluzo in dolgo krilo (mati Ježonova). Na desni je manjši ježek, oblečen v srajčko in naramnice (sin Bodiček). Oba imata leseni rezljani glavici z velikimi črnimi očmi, zavihanim črnim smrčkom, okroglimi ušesi, nasmejanimi usti in kratkimi štrlečimi lasmi.

FOTOGRAFIJA: 15

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), ježki, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so štirje člani Ježonove družine. Oče Ježon, mati Ježonka, hči Iglica in sin Bodiček.

FOTOGRAFIJA: 16

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Težave Peteršiljkove mame, Pavliha, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki je Pavliha, osrednji lik predstave Težave Peteršiljkove mame. Glavica je izrezljana iz lesa, ima velik navzgor obrnjen zašiljen nos, poudarjene okrogle črne oči, okrogla lička in zelo velik nasmeh. Ima elegantno oblikovane lase in klobuk. Oblečeno ima belo srajco in na ramenih nekoliko raztrgan brezrokavnik. Roke se končajo z majhnimi dlanmi s štirimi prsti, izdelanimi iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 17

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), Mundus, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je Mundus. Ima hruškasto glavo, velike obrvi, ozek nos, majhne oči in malo las. Oblečen ima bel suknjič z metuljčkom.

FOTOGRAFIJA: 18

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), Mundus, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je Mundus. Ima hruškasto glavo, velike obrvi, ozek nos, majhne oči in malo las. Oblečen ima bel suknjič z metuljčkom.

FOTOGRAFIJA: 19

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), Mundus, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je Mundus. Ima hruškasto glavo, velike obrvi, ozek nos, majhne oči in malo las. Oblečen ima bel suknjič z metuljčkom. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevi roko. Mundus sedi v avtu.

FOTOGRAFIJA: 20

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	V helikopterju sedi vesela lutka ženske z lasmi spetimi v figo. Ima leseno rezljano glavico, majhne oči in obrvi, velika lica in široka usta. Oblečeno ima karirasto srajco in naramnice.

FOTOGRAFIJA: 21

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je Hudobni graščak. Ima rezljano leseno glavico, močne obrvi, črne oči, velik ploščat nos, podolgovata ušesa, jezna dolga usta in čepico z rožo. Na zgornjem delu oblačil ima pas z veliko sponko in zaviti vzorec. Roke se končajo s poenostavljenimi dlanmi, ki so verjetno iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 22

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta dve lutki. Obe imata leseni rezljani glavici. Leva ima srednjeveška oblačila, kratke temne lase, črne oči, vodoravne obrvi, velik nos in majhna usta. Desna lutka je ženski lik (najverjetneje Lizika). Ima dolge svetle lase, tanke obrvi, majhne oči, kisel nasmeh, ter dolgo svetlo obleko.

FOTOGRAFIJA: 23

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so tri lutke. Vse imajo lesene rezljane glavice. Desna lutka ima srednjeveška oblačila, kratke temne lase, črne oči, vodoravne obrvi, velik nos in majhna usta. Levi dve sta si zelo podobni. Obe imata enostavna oblačila, rutici, kratke lase, majhne izbuljene oči in kisel nasmeh.

FOTOGRAFIJA: 24

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), kuharček Žlička, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je na drevesu kuharček Žlička. Ima podolgovato rezljano glavo, okrogla štrleča ušesa, odprta usta, velike obrvi, podolgovat nos, velike črne oči in malo las. Na glavi ima kuharsko čepico. Vidi se majhna dlan, izdelana iz blaga. Oblečeno ima belo kuharsko haljo.

FOTOGRAFIJA: 25

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), kuharček Žlička, Pavliha, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na levi je kuharček Žlička. Ima podolgovato rezljano glavico, okrogla ušesa, odprta usta, velike obrvi, podolgovat štrleč nos, velike črne oči in malo las. Na glavi ima kuharsko čepico in belo kuharsko haljo. Pavliha ima razmršene lase, velik nasmeh, dolg ukrivljen nos, ozke obrvi in male oči. Oblečeno ima srajco in brezrokavnik z vzorčki. V roki drži sekiro.

FOTOGRAFIJA: 26

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), kuharček Žlička, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je kuharček Žlička. Ima podolgovato rezljano glavo, okrogla ušesa, odprta usta, velike obrvi, podolgovat nos, majhne črne oči in malo las. Na glavi ima kuharsko čepico. Oblečeno ima belo kuharsko haljo. V roki drži sekiro. Prizor se odvija v grajski kleti.

FOTOGRAFIJA: 27

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak (1961), hudobni graščak, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je hudobni graščak v krsti. Ima rezljano leseno glavico, močne obrvi, črne oči, velik ploščat nos, podolgovata ušesa, jezna dolga usta in čepico z rožo. Na zgornjem delu oblačil ima pas z veliko sponko in zaviti vzorec. Roke se končajo s poenostavljenimi dlanmi, ki so verjetno iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 28

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica nogica (1961), žogica, babica, dedek, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so žogica, babica, dedek. Babica ima rožasto obleko in predpasnik. Ima rezljano leseno glavico, majhne oči dolg nos in mala usta. Na glavi ima ruto, pod njo pa bele lase. Dedek je majhen in nekoliko močen. Ima rezljano glavico, bele lase, obrvi, brke, majhen nos in usta. Oblečeno ima srajco in brezrokavnik z vzorčki. Žogica ima velike premične oči, dolge roke in dolge noge. Vsi imajo dlani s prsti iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 29

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Nogica (1961), žogica, zmaj, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta zmaj in žogica Nogica. Žogica je okrogla in ima velike premične oči, dolge roke in dolge noge. Zmaj ima obliko deltoida. Ima narisane velike oči, dolg nos in velika usta. Zelo so poudarjene gube.

FOTOGRAFIJA: 30

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica nogica, dedek, babica, policaj, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki so babica, dedek in policaj. Vsi imajo lesen rezljane glavice. Policaj ima na glavi veliko kapo, ima srednje dolge lase, zašiljen nos, brke, poudarjene oči in velika usta. Oblečeno ima uniformo. Babica ima majhne oči, dolg nos in mala usta. Na glavi ima ruto, v rokah pa boben. Dedek ima bele lase, obrvi in brke in majhen nos in usta. V rokah ima lajno. Vsi imajo dlani s prsti iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 31

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1961 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica nogica (1961), žogica, dedek, babica, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so mali zmajček z velikimi očmi in nasmeškom, babica in dedek. Babica ima na glavi ruto, v rokah pa boben. Dedek ima bele lase, v rokah pa ima lajno. Oba imata rezljani glavici.

FOTOGRAFIJA: 32

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima, trije zamorčki, javanke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so trije zamorčki. Vsi imajo lesene rezljane glavice, kratke kodraste lase, velike oči, okrogle nosove in velike ustnice. Oblečena imajo afriška oblačila iz slame. Njihove roke in dlani so v celoti lesene.

FOTOGRAFIJA: 33

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor Kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima, 1962, zamorčka, javanki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta dva zamorčka v vasi. Oba imata rezbarjeni leseni glavici, kratke kodraste lase, velike oči, okrogle nosove in velike ustnice. Oblečena imata afriška oblačila iz slame. Njune roke in dlani so v celoti lesene.

FOTOGRAFIJA: 34

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), zamorčki, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so štiri zamorčki. Vsi imajo lesene rezljane glavice, podolgovat obraz, kratke kodraste lase, velike oči, okrogle nosove in velike ustnice. Ob strani vidimo afriška oblačila iz slame.

FOTOGRAFIJA: 35

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), vrač, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki je vrač. Ima podolgovato leseno rezljano glavo, utrujene oči, velik okrogel nos, velika odprta usta in poudarjeno brado. S svetlo barvo ima poslikan obraz. Ima dolge lesene roke. Okoli zapestji ima slamo. Njegovi prsti na rokah so zelo dolgi.

FOTOGRAFIJA: 36

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta dve lutki. Leva lutka je Poležuh. Ima rezljano glavico, kratke štrleče lase, močne obrvi, majhne črne oči, velik okrogel nos in velika usta. Oblečeno ima jopico z enim gumbom. Desna lutka je starejši gospod z dolgo brado, utrujenim obrazom, malimi očmi in velikim nosom. Ima belo čepico in haljo s temnim robom.

FOTOGRAFIJA: 37

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji so tri lutke. Leva ležeča lutka je Poležuh. Lutka v sredi ima kratke sive lase, okrogle črne oči, oblečeno ima srajco in predpasnik. Desna lutka ima kratke sive lase, ima male črne oči, zašiljen nos in majhna usta. Oblečeno ima srajco z dvema gumboma. Prizor se odvija pred hišo in kozolcem.

FOTOGRAFIJA: 38

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), Poležuh, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je lutka Poležuh. Ima leseno rezljano glavico, kratke štrleče lase, močne obrvi, velike črne oči, velik zašiljen nos in velika usta. Oblečeno ima jopico z enim gumbom. V rokah ima harmoniko.

FOTOGRAFIJA: 39

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), Poležuh, dedek, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Leva lutka ima leseno rezljano glavico, kratke sive štrleče lase in zelo močne obrvi. Ima zašiljen nos in majhna usta. Oblečeno ima srajco in predpasnik. Desna lutka je Poležuh, ki leži na tleh.

FOTOGRAFIJA: 40

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), dedek in otroka, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki so tri lutke. Leva lutka ima veliko rezljano glavico s sivimi lasmi, velike brke, okrogle črne oči in velik nos. Oblečeno ima karirasto srajco in predpasnik. Desni dve lutki sta otroka. Oba imata kratke kodraste lase in velike črne oči s poudarjenimi trepalnicami. Desna lutka ima karirasto obleko in predpasnik, leva pa pikasto obleko. Vse tri imajo majhne dlani s štirimi prsti, izdelane iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 41

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji sta dve moški lutki in dve ženski. Vse imajo lesene rezljane glavice. Moški lutki imata čepico, oblečeni pa imata srajco in brezrokavnik. Obe sta nasmejani in imata dolga nosova. Ženski lutki imata v kitke spletene lase, velike črne oči, privihana nosova in majhna odprta usta. Oblečeni sta v srajco in krili.

FOTOGRAFIJA: 42

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, koza, dreser, ročni lutki
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki je ena človeška lutka in ena koza. lutka na levi je klovn (dreser), ki ima rezljano leseno glavico, temne lase in plešo. Poslikan obraz ima velik nos in nasmeh. Oblečeno ima karirasto srajco. Koza ima veliko leseno glavo z dolgimi rogovi, kozjo bradico in stisnjene oči.

FOTOGRAFIJA: 43

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, harmonikar Pavliha, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je muzikant Pavliha. Ima rezljano leseno glavico, okrogle črne oči in velik, navzgor privihan nos. Na glavi ima klobuk s trakom. Oblečeno ima narodno nošo. V roki drži harmoniko.

FOTOGRAFIJA: 44

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor Kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, pianist, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Fotografija prikazuje pianista pri klavirju. Ima leseno rezljano glavico, kratke temne lase, dolge obrvi, trikoten nos in majhna usta.

FOTOGRAFIJA: 45

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor Kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, fakir, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je fakir. Ima podolgovato leseno rezljano glavo, temne lase in turban, majhne črne oči, trikoten nos in velika usta v katerih je meč. Oblečeno ima črtasto obleko. Dlani ima narejene iz blaga.

FOTOGRAFIJA: 46

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, orkester; ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je pet muzikantov. Vsi imajo lesene rezljane glavice, klobuke s trakom, oblečeni so v ljudsko nošo. Držijo različne inštrumente: harmoniko, trobento, klarinet, kitaro in kontrabas.

FOTOGRAFIJA: 47

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	»Grand« variete, fakirji, ročna lutka
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki so tri človeške lutke in ena kača. Na levi je klovn (dreser), zraven je moški lik s kratkimi lasmi, na desni pa fakir s turbanom in klarinetom. Ob njem je košara s kačo.

FOTOGRAFIJA: 48

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, marionete
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Lutka na levi ima kratke razmršene lase, ozke obrvi, okrogle oči, okrogel nos in dolge brke. Oblečeno ima srajco in brezrokavnik. Ima izrezljane roke. Naslednja lutka ima okrogle oči, majhen nos in dolge brke in brado. Na glavi ima krono. Lutka na sredini je maček, izdelan iz lesa in umetnega krzna. Ima velike oči, majhen smrček in brke. Ima majhne tačke, dolg rep in škornje. Naslednja lutka ima okrogle oči, svetle spete lase, oblečeno ima veliko obleko. Ima izrezljane roke. Lutka ima podolgovat obraz, majhne oči, trikoten nos, majhna usta in razmršene Roke ima izrezljane. Naslednja lutka ima podolgovat obraz, tanke obrvi, okrogle oči, zašiljen nos, črne razmršene lase in majhna usta. Oblečeno ima jopico in hlače. Desna lutka ima tanke obrvi, okrogle oči, majhen nos, črne razmršene lase in majhna usta. Oblečeno ima svetlečo majico in hlače. Roke ima izrezljane.

FOTOGRAFIJA: 49

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, marioneti
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Leva lutka ima okrogle oči, majhen nos, črne razmršene lase in majhna usta. Oblečeno ima majico in hlače. Roke ima izrezljane. Desna lutka je maček, izdelan iz lesa in umetnega krzna.

FOTOGRAFIJA: 50

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, marionete
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Nas sliki je konjska vprega, kočijaž, maček in dva moška lika. Ima izrezljane roke. Kočijaž ima okrogel obraz, okrogle oči, velik nos, črne lase in brke in izrezljane dlani. Maček je izdelan iz lesa in umetnega krzna. Lutki na levi imata rezljani leseni glavici, črne oči, ozke obrvi in kratke lase. Konja imata svetlo grivo, mala ušesa in velike oči.

FOTOGRAFIJA: 51

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, marionete
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Leva lutka ima podolgovat obraz, okrogle oči, navzdol obrnjen nos, majhna usta in razmršene lase. Roke ima izrezljane. Sredinska lutka ima podolgovat obraz, okrogle oči, trikoten nos, majhna usta, razmršene lase in očala. Oblečen ima pisan kostum. Roke ima izrezljane. Desna lutka ima tanke obrvi, okrogle oči, majhen nos, črne razmršene lase in majhna usta. Oblečeno ima svetlečo majico in hlače. Roke ima izrezljane. Čisto desna lutka je maček, izdelan iz lesa in umetnega krzna. Obute ima škornje.

FOTOGRAFIJA: 52

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, marionete
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na fotografiji je Vili Kohne (desno z lutkami iz predstave Obuti maček.

FOTOGRAFIJA: 53

Ustanova / lastnik, datum popisa	Družina Kert, Maribor, zasebna last 22. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1956 Lutkovno gledališče Svoboda Tabor, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Nogica (1956), marionete
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki so tri lutke. Dedek, babica in žogica Nogica. Človeška lika imata glavici izrezljani iz lesa. Napis na hrbtni strani: »Žogica Nogica«, slikano v letu 1956. Žig: Lutkovno gledališče Svoboda Tabor Maribor.

FOTOGRAFIJA: 54

Ustanova / lastnik, datum popisa	Družina Kert, Maribor, zasebna last 22. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1956 Lutkovno gledališče »Pavliha«, Svoboda Tabor, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Peteršiljkova mama (1956), ročni lutki
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Napis na hrbtni strani: »Peteršiljkova mama«, v letu 1956. Žig: Lutkovno gledališče »Pavliha«, Svoboda Tabor, Maribor. Lutkarji: Lipavic Milč, Germ Tine, Kert Zlata. Kerti Zlati – lutkovno gledališče.

FOTOGRAFIJA: 55

Ustanova / lastnik, datum popisa	Družina Kert, Maribor, zasebna last 22. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1956 Lutkovno gledališče »Pavliha«, Svoboda Tabor, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Peteršiljkova mama (1956), ročni lutki
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Napis na hrbtni strani: Kert Zlatki – Pavliha. »Peteršiljkova mama«, otroško igrišče Fochova ulica - 1957. 1956. Žig: Lutkovno gledališče »Pavliha«, Svoboda Tabor, Maribor.

FOTOGRAFIJA: 56

Ustanova / lastnik, datum popisa	Družina Kert, Maribor, zasebna last 22. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1956 Lutkovno gledališče Svoboda Tabor, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Rdeča kapica (1956), marionete
Material in tehnika izd.	Rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na sliki so prikazane lutke, s katerimi so igrali v predstavi Rdeča kapica. Napis na hrbtni strani: Rdeča kapica, 1956.

FOTOGRAFIJA: 57

Ustanova / lastnik, datum popisa	Oton Pastik, Maribor, zasebna last 22. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak, ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na klopici sedi Oton Pastirk. V desni roki drži Hudobnega graščaka, v levi roki pa kuharčka Žličko. Hudobni graščak ima rezljano leseno glavico, močne obrvi, črne oči, velik ploščat nos, podolgovata ušesa, jezna dolga usta in čepico z rožo. Roke se končajo s poenostavljenimi dlanmi, ki so verjetno iz blaga. Desna lutka ima rezljano leseno glavico, močne obrvi, črne oči, velik nos, podolgovata ušesa, majhna usta. Oblečeno ima karirasto srajco in predpasnik.

FOTOGRAFIJA: 58

Ustanova / lastnik, datum popisa	Oton Pastik, Maribor, zasebna last 22. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. cca. 40–50 cm
	Na klopci sedi Oton Pastirk. V desni roki drži kuharčka Žličko, ki ima rezljano leseno glavico, močne obrvi, črne oči, velik ploščat nos, podolgovata ušesa, majhna usta in sive lase. Oblečeno ima karirasto srajco in predpasnik. Lutka v levi roki je Hudobni graščak, ki ima rezljano leseno glavico, močne obrvi in brke, črne oči, velik nos, podolgovata ušesa, majhna usta in čepico. Med njima je Pavliha, ki ima majhne oči, okrogel nos, poudarjena lica, bele lase in ozke ustnice. Na lavi ima klobuk. Oblečeno ima srajco in brezrokavnik. Roke so iz blaga.

PRILOGA 5

LUTKE ANTONA JEZOVŠKA NA STARIH RAZGLEDNICAH

RAZGLEDNICA: 1

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na fotografiji je ježek s sivimi lasmi, črnim smrčkom, velikimi črnimi očmi in nasmehom. Oblečeno ima srajčko, karirast brezrokavnik in hlače z rdečimi krpicami. Dlani so izrezljane, v njih drži kozarec vina. Pred njim je sod. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 2

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Ježek ima sive lase, črn smrček, velike črne oči in nasmeh. Oblečeno ima srajčko, karirast brezrokavnik z dvema gumboma in hlače z rdečimi krpicami. V desnici drži kozarec z vinom, z levico se naslanja na sod. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl

RAZGLEDNICA: 3

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Ježek leži na slami na tleh. Ima sive lase, črn smrček, zaprte oči in nasmeh. Zraven njega je slikarsko stojalo, paleta in čopiči. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 4

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere:	ni podatka
	Na fotografiji je ježek, ki leži na tleh v travi. Ima sive lase, črn smrček, zaprte oči in velik nasmeh. Oblečeno ima belo srajčko, rumen brezrokavnik in zelene hlače z modro krpico. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 5

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere:	ni podatka
	Na fotografiji sta dva ježka. Desni ima sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Oblečeno ima srajčko, rumen brezrokavnik in hlače z modro krpico. Nad glavo drži košaro. Na levi stoji majhen ježek oblečen v modro majčko in kariraste hlače. Za njima je ograja in rastline. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 6

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Vsi ježki imajo sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Oblečeni so v bela platnena oblačila in pisane brezrokavnike. Na steni visita dve avbi, ljudski čepica. Zraven njih stoji šolska tabla. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 7

Ustanova / lastnik, datum popisa:	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na levi stoji majhen ježek v modri majčki in karirastih hlačah. Desni ježek je oblečena v rumeno oblekico z belo čipko. Ima črne copatke z oranžnimi vezalkami. Oba imata v rokah rože. Na sredini je mama, ki ima karirast predpasnik. Vsi imajo sive lase, črn smrček, velike črne oči in nasmeh. Na mizici je hlebec sira. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 8

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Vsi ježki imajo sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Oblečeni so v bela platnena oblačila in pisane brezrokavnike. Levo in desno sta mladička, na sredini pa je mama z ruto na glavi. Na sredini slike je modra zibelka z ježkom – dojenčkom. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 9

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na fotografiji je ježek, ki ima sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Oblečeno ima srajčko, karirast brezrokavnik z dvema gumboma in hlače z rdečimi krpicami. Oči ima zaprte, z desnico si podpira glavo. Za njegovim hrptom je pajkova mreža in pajek v njej. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 10

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na fotografiji je ježek, ki ima sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Oblečeno ima belo srajčko in zelene hlače, čez ramo pa ima brezrokavnik. Na glavi ima klobuk. Z desnico se naslanja na drevo, pod katerim rastejo mušnice. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 11

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na fotografiji je ježek, ki sedi ob jezeru in lovi ribe. Ima sive lase, črn smrček, velike črne oči, odprta usta in bele zobe. Oblečen je v modro majčko in kariraste hlače. Na trnku mu visi riba, ob njem je čoln. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 12

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Dva ježka sta v čolnu na jezeru, en stoji na kopnem in nekaj drži v roki. Vsi imajo sive lase, črn smrček in velike črne oči. Eden ima zaprta usta, dva pa kažeta bele zobe. Levi ježek je oblečen v rumeno oblekico z belo čipko. Na rokavih ima zelene pentljice. Desni ježek pa ima oblečeno svetlo srajčko in brezrokavnik. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 13

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Vsi trije imajo sive lase, črn smrček in velike črne oči. Levi in desni ježek imata odprte oči, sredinski pa miži. Desni ježek je oblečen v rumeno oblekico z belo čipko, desni v modro srajčko. Oba mala ježka imata v rokah rože. Na sredini je še en večji ježek. Vsi stojijo okoli lesene klopce, na kateri je hlebec sira. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan.

RAZGLEDNICA: 14

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na sliki so trije ježki. Vsi imajo sive lase, črn smrček in velik nasmeh. Levi ježek je mladiček, oblečen v rumeno oblekico z belo čipko. Na desni je mama, ki v roki drži ježka - dojenčka. Na glavi ima ruto, oblečeno pa ima temno obleko in karirast predpasnik. Obute ima črne čevlje. Na steni visi lectovo srce, simbol ljubezni. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 15

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Oba ježka imata sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Na desni je ježek, oblečen je v modro majčko, brezrokavnik in kariraste hlače. Stoji ob leseni ograji ob roži. Na levi je hiša, kjer skozi okno gleda drugi ježek, oblečen v rumeno oblekico z belo čipko. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 16

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na sliki sta majhen in velik ježek, ki igrata nogomet. Levi stoji v голу, desni pa strelja žogo. Oba imata sive lase, črn smrček, velike črne oči in nasmeh. Levi ima oblečeno svetlo majčko, brezrokavnik in kariraste hlače. Okoli vratu ima rdečo rutico. Desni ježek ima oblečeno srajčko, moder brezrokavnik in hlače z rdečimi krpicami. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 17

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na fotografiji so trije ježki. vsi imajo sive lase, črn smrček, velike črne oči in rdeče ustnice. Leva dva kažeta bele zobe. Levo je mama, ki vleče lesen voziček z zelenjavo. Druga dva sta mladička. Na sliki je tudi ograja in drevo. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan. Enako razglednico imata v privatni lasti Breda in Tine Varl.

RAZGLEDNICA: 18

Ustanova / lastnik, datum popisa	Univerzitetna knjižnica Maribor, kontakt: Gabrijela Kolbič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), lutke manekeni
Material in tehnika izd.	rezljan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Na sliki sta dva ježka, ki se gledata. Levi ima sive lase, črn smrček, velike črne oči in velik nasmeh. Oblečen je v modro majčko, brezrokavnik in kariraste hlače. Desni ježek je oblečen v rumeno oblekico z belo čipko. V roki drži lectovo srce, kot simbol ljubezni. V ozadju so drevesa in praprot. Napis na hrbtni strani: Založba Obzorja, Maribor; Lutke izdelal Anton Jezovšek; Ponatis prepovedan.

PRILOGA 6

LUTKE ANTONA JEZOVŠKA OHRANJENE V SLOVENSKIH MUZEJIH, LUTKOVNIH GLEDALIŠČIH IN ZASEBNI LASTI

LUTKA: 1

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Janko, Metka in Pavliha (1962), Janko, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	57 cm
	Lutka ima velike obrvi, črne okrogle oči, poudarjene ličnice, velik špičast nos in rdečkaste ustnice. Ima kratke razmršene črne lase. Oblečeno ima karirasto srajco in zelen brezrokavnik. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevi roko. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 2

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Kekec (1963), Mojca, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	37 cm
	Lutka ima velike modre oči in velike trepalnice, tanke obrvi, okrogel nos in majhne ustnice. Ima dolge svetle lase spletene v kite. Oblečeno ima belo srajčko in rdečo obleko. Ima roke iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 3

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, rafija
Mere	ni podatka
	Rezljana glavica je podolgovata, ima črne oči, tanke obrvi, velike ličnice, dolg zaobljen nos in podolgovata usta. Ima kratke rjave lase. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 4

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, rafija
Mere	ni podatka
	Rezljana glavica ima črne priprte oči, tanke dolge obrvi, dolg zaobljen nos in majhna odprta usta. Ima kratke svetlo rjave lase in zalizce. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 5

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	deček, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Rezljana glavica ima tanke črne obrvi, črne okrogle oči, poudarjene ličnice, velik privihnan nos in velike rdečkaste ustnice. Ima kratke razmršene črne lase. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 6

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	deček, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krznio
Mere	ni podatka
	Rezljana glavica ima velike obrvi, črne okrogle oči, poudarjene ličnice, velik špičast nos, ki je malce obrnjen navzdol in rdečkaste ustnice. Ima kratke razmršene črne lase. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 7

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	bolnik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat bled obraz, velike črne oči, velike obrvi, velik okrogel nos in velike rdeče ustnice. Lutka ima kratke svetle lase. Oblečeno ima modro obleko z rjavim pasom. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 8

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	medicinska sestra, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, gumbi
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, ozke obrvi, okrogle črne oči, špičast nos in rdeče ustnice. Ima svetle kratke lase. Oblečena je v modro obleko z gumbi. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 9

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	zdravnik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, velike črne oči, dolge obrvi, navzdol obrnjen nos in rdeče ustnice. Ima plešo in črne lase na zadnji strani glave. Ima očala in belo haljo. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevo roko. Ima dlani s štirimi prsti iz blaga. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 10

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), koza Rogačka, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	72 cm
	Lutka ima velike podolgovate zelene oči, podolgovat gobec in majhen črn smrček, kozlovsko bradico, velika pokončna ušesa in velike zavite rogove. V spodnjem delu ima belo haljo. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 11

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), Poležuhov ded, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	61 cm
	Lutka ima črne oči, bele obrvi in brke, velik nos in rdečkaste ustnice. Ima kratke bele lase. Oblečeno ima belo srajco in moder predpasnik. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevi roko. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 12

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), Dobrin, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	58 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, okrogle črne oči, sive obrvi in brke, špičast nos, privzdignjeno brado, ravne rdečkaste ustnice in nekaj sivih las. Oblečeno ima karirasto srajco. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano in ima naramnice. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 13

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), deklica, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	59 cm
	Lutka ima velike črne oči in velike trepalnice, tanke obrvi, okrogel nos in majhne rdeče ustnice. Ima kratke svetle lase. Oblečeno ima belo srajčko in rdečo obleko s pikami. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 14

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh Poležuh (1963), starka, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	59 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, bele obrvi in majhne črne oči, podolgovat nos in rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco z vzorcem, karirasto krilo, moder predpasnik in črno ruto. Dlani so iz blaga. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 15

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Lenuh poležuh, rak, rekvizit
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka je rjava, ima majhne črne oči, dolge brke in dolge rdeče noge. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 16

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	doktor, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima velike črne obrvi, črne okrogle oči, podolgovat nos in rdečkaste ustnice. Obraz izgleda nekoliko jezno. Lutka ima belo kapico in belo obleko. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevi roko. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 17

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima velik nos, špičasto brado, priprte jezne oči, sive lase in rdečkaste ustnice. Oblečeno ima rjavo obleko. Ima dlani iz blaga. Lutka je v slabem stanju. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 18

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	razbojnik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz sive barve, izbuljene okrogle oči, tanke obrvi, velik okrogel nos, poudarjene gube in skremžene ustnice. Lutka nima več las. Oblečena je v karirasto srajco in rjavo jopico. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevo roko. Ima dlani iz blaga. Na nekaterih mestih je lutka poškodovana. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor.

LUTKA: 19

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	oče, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima močno poudarjene gube na čelu, velike utrujene oči, dolg špičast nos, svetle kratke lase, brke in velika odprta usta. Oblečeno ima belo majico z gumbom. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevo roko. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 20

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	deklica, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Glavica ima poudarjene ličnice, majhen nos, velike modre oči, naslikane dolge trepalnice in majhna rdeča usta. Ima črne izrezljane lase. Barva je ponekod odstopila. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 21

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	kuža, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Glavica ima velike oči in podolgovat odprt gobec z belimi zobmi. Ušesa manjkajo. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 22

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Škrat, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima velike oči, polkrožne obrvi, velik okrogel nos, močno izstopajoča okrogla lica, nasmejana rdeča usta, črno brado in štrleča ušesa. Na glavi ima rumeno kapico s cofom. Oblečeno ima zeleno obleko. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevo roko. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 23

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	babica, glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Glavica ima bele lase, velike oči, ozke obrvi, dolg špičast nos, rdeče ustnice in naprej pomaknjeno zašiljeno brado. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 24

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški, glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Glavica je brez las, ima velik špičast nos, tanke obrvi, velike rumene oči, velika ušesa in velika odprta usta. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 25

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	deklica, glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Glavica ima črne kratke lase, majhne modre oči, okrogel nos in rdeče ustnice. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 26

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Zajčkova pot k soncu, Pavliha, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	53 cm
	Lutka ima izrazito izrezljano glavico, velik navzgor obrnjen zašiljen nos, poudarjene črne oči, izstopajoča lica in velika nasmejana odprta usta z zobmi. Ima kratke rjave lase in klobuk. Oblečeno ima srajco in zelen brezrokavnik. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevo roko. Roke se končajo z dlanmi iz blaga s štirimi prsti. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 27

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Zajčkova pot k soncu, sonček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima zlato glavo iz katere se širijo zlati žarki. Ima modre oči, majhen nos in velika rdeča usta. Oblečeno ima rumeno-zlato obleko. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 28

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	medvedek, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima rumeno glavo in mala ušesa, male oči in majhen črn smrček. Trup je iz umetnega krzna. Ima tace iz blaga. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 29

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	deček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima svetle kratke lase, trikoten nos, zaprte oči, poudarjene ličnice in velika nasmejana usta. Oblečeno ima rumeno srajco. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevo roko. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 30

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Dedek mraz, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima bele lase, obrvi, brado in brke. Ima rjave oči, majhen nos in velika rdeča usta. Oblečeno ima rdečo obleko. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevi roko. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 31

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Zvezdoslovec, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima velike oči, dolge obrvi, zelo velike okrogle ličnice, velik štrleč nos in velika usta. Na glavi ima vijoličen klobuk z zvezdami, oblečeno ima vijolično haljo. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Po besedah Otona Pastirka in Tineta Varla gre verjetno za lutko iz predstave Vanček, sončkov brat, ki so jo igrali v Lutkovni skupini stanovanjske skupnosti Mariborske tekstilne tovarne. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 32

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	mama, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, majhne obrvi, majhne rumene oči, trikoten nos in rdeča usta. Lasje so izrezljani iz lesa. Lutka ima oblečeno modro rožasto obleko. Dlani niso vidne. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 33

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Mihec, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima razmršene črne lase, rumene oči, poudarjene ličnice, velik privihan nos in rdeča usta. Oblečeno ima karirasto srajco. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano, tako da zakriva lutkarjevi roko. Dlani niso vidne. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 34

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Sneguljčica in sedem palčkov, škrat, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima polkrožne obrvi, velike zelene oči, velik nos, okrogla lica, velika ušesa in premična usta. Las in pokrivala nima. Oblečeno ima rumeno majico in modre hlače. Čevljički so odlomljeni. Manjka ena dlan, druga je izdelana iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 35

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Sneguljčica in sedem palčkov, princ, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovato glavo, dolge obrvi, majhne oči in nos, rdeče ustnice in kratke sive lase. Oblečeno ima rumeno majico, rdeče-modro jopico, črne hlače in črne čevlje. Dlani in čevlji so izrezljani iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 36

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Sneguljčica in sedem palčkov, kraljica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima zavite obrvi, modre oči, majhen nizek nos in rdeče ustnice. Glava nima las. Oblečeno ima zeleno obleko. Dlani in čevlji so izrezljani iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 37

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, kralj, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	KUD Angel Besednjak Maribor
	Lutka ima bele dolge lase, močne obrvi, velike sive oči, velik nos, poudarjene ličnice in napol odprta usta. Obleka se ni ohranila. Dlani in čevlji so izrezljani iz lesa. Po podatkih v muzeju predstava ni bila uprizorjena. Po besedah Tineta Varla je bila predstava uprizorjena na nekdanji OŠ Borisa Kidriča (danes OŠ France Prešeren). Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 38

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima črne lase, tanke obrvi, sive oči, velik nos, poudarjene ličnice in velika rdečkasta usta. Obleka se ni ohranila. Manjka ena noga. Po podatkih v muzeju predstava ni bila uprizorjena. Po besedah Tineta Varla je bila predstava uprizorjena na nekdanji OŠ Borisa Kidriča (danes OŠ France Prešeren). Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 39

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	mesar, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Izrezljana glavica ima zelo malo las, dolge obrvi, velike oči, velike ličnice, velik nos in nasmejana usta. Oblečeno ima srajco in črn brezrokavnik. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 40

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Medveda lovimo, krčmar, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Izrezljana glavica nima las. Na čelu ima poudarjene gube, rjave obrvi, velike neprijazne oči s podočnjaki, izstopajoč nos, polna lica in odprta, navzdol obrnjena usta. Oblečeno ima karirasto srajco z gumbi. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Po besedah Tineta Varla so to predstavo igrali v Lutkovni skupini stanovanjske skupnosti Mariborske tekstilne tovarne. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 41

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Medveda lovimo, fantek, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima kratke bele lase, velike oči in močne trepalnice, okrogel nos in odprta majhna usta. Oblečeno ima roza srajco in obleko z naramnicami. Po besedah Tineta Varla so to predstavo igrali v Lutkovni skupini stanovanjske skupnosti Mariborske tekstilne tovarne. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA 42

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Medveda lovimo, punčka, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima rumene oči, okrogel nos in odprta rdeča usta. Lasje se niso ohranili. Oblečeno ima belo rdečo obleko. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Po besedah Tineta Varla so to predstavo igrali v Lutkovni skupini stanovanjske skupnosti Mariborske tekstilne tovarne. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 43

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	starček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima rezljano glavico, sive lase, veliko izrezljanih gub, modre oči, velik zavihan nos in ozka usta. Oblečeno ima zeleno obleko z belimi pikicami. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 44

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak, Lizika, hči hudobnega graščaka, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	61 cm
	Lutka ima podolgovat gladek obraz, črne okrogle oči, majhen nos in majhna odprta usta. Ima dolge svetle lase spletene v kiti. Oblečeno ima roza obleko, modro krilo in bel predpasnik. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 45

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Hudobni graščak, hudobni graščak, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	64 cm
	Lutka ima rezljano glavico, bele lase, velike okrogle črne oči, velike ličnice, velik izstopajoč nos in velika odprta usta z belimi zobmi. Oblečeno ima rdečo jakno s pasom in baretko. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 46

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	lisica, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka je rjave barve, ima eno veliko uho, ozke oči in dolg smrček. V spodnjem delu ima rjav kožuh in tačke iz blaga. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 47

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	veverica, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima velika ušesa, majhne oči in dolg smrček. V spodnjem delu ima rjav kožuh in tačke. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 48

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	razbojnik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima izrezljano glavico brez las. Glava ima veliko izrezljanih gub, rjave oči, velik nos, velika ušesa in ozka usta. Lutka ima oblečeno belo srajco in modre hlače z naramnicami. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Na njih je umazanija. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 49

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), Mundus, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima hruškasto glavo, velike obrvi, ozek nos, okrogle črne oči in zelo kratke lase. Oblečen ima bel suknjič z enim gumbom. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Ima roke iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 50

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), Marjanca, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	59 cm
	Lutka ima glavico s črnimi okroglimi očmi, tankimi obrvmi, okroglim nosom in velikimi odprtimi usti. Ima kratke svetle lase. Oblečeno ima pisano srajčko in rdeče krilo. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 51

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baterija inženirja Mundusa (1960), Montecucoli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	60 cm
	Lutka ima izrezljano glavicco, kratke črne lase, majhne stisnjene oči, dolge obrvi, zelo dolg špičast nos, močna lica in majhna usta. Oblečeno ima karirasto srajco in rdečo rutico. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 52

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Težave Petersiljčkove mame (1959), sodnik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	58 cm
	Lutka ima izrezljano glavicco s poudarjenim čelom, dolge obrvi, kratke lase, črne okrogle oči, velike smejalne gube, velik nos in podolgovate, nekoliko odprte ustnice. Oblečeno ima črno haljo z belim trakom. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 53

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	deklica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, rafija
Mere	ni podatka
	Glavica ima svetle kratke lase, ozke obrvi, modre oči, velik nos in rdečkasta usta. Trupu manjkajo roke. Obleka se ni ohranila. Čevlji so izrezljani iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 54

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	povodni mož, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Lutka je v celoti izrezljana iz lesa, je svetlo zelene in rumene barve. Ima velike rumene oči, velik nos, velika rumena usta z belimi zobmi, srednje dolge lase in velika ušesa. Na rokah in nogah ima plavalno kožico. Z rumeno ima poudarjene mišice na telesu. Po besedah Otona Pastirka in Tineta Varla gre verjetno za lutko iz predstave Povodnikova Ivanka. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 55

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Povodnikova Ivanka, ženska, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima temne kratke lase, ozke obrvi, velike oči, velik nos in podolgovata rdečkasta usta. Lutka nima oblačil. Manjka ji ena roka in del leve noge. Ima lesen rezljan črn čevelj. Po podatkih v muzeju predstava ni bila uprizorjena. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 56

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Matevžkov rojstni dan, Matevžek, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Lutka ima izrezljano glavico, ozke obrvi, rjave oči, velike trepalnice, majhen nos in rdečkasta usta. Trup, roke in noge so izdelane iz lesa. Obleka se ni ohranila. Čeveljčki so zelo poškodovani. Predstava ni bila uprizorjena. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 57

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 / 1963 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962) ali Grand variete (1963), zamorček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama, umetno krzno, usnje
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, velik nos in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Trup je iz črnega blaga in ima krilo iz slame. Dlani ima iz usnja. Po besedah Tineta Varla je lutka nastopala v predstavi Grand variete. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 58

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 / 1963 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962) ali Grand variete (1963), zamorček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama, umetno krzno, usnje
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, velik nos in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Trup je iz črnega blaga in ima krilo iz slame. Dlani ima iz usnja. Po besedah Tineta Varla je lutka nastopala v predstavi Grand variete. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 59

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 / 1963 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962) ali Grand variete (1963), zamorček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama, umetno krzno, usnje
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, velik nos in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Trup je iz črnega blaga in ima krilo iz slame. Dlani ima iz usnja. Po besedah Tineta Varla je lutka nastopala v predstavi Grand variete. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 60

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 / 1963 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962) ali Grand variete (1963), zamorček, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama, umetno krzno, usnje
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, velik nos in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Trup je iz črnega blaga in ima krilo iz slame. Dlani ima iz usnja. Po besedah Tineta Varla je lutka nastopala v predstavi Grand variete. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 61

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima, Bamankuara čarovnik, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, poudarjen nos in velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Na obrazu ima rdeče poslikave obraza. Trup je gol, na spodnjem delu in okoli zapestij pa ima slamo. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 62

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), deček, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, poudarjen nos in zelo velike rdečkaste ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Trup je gol, v spodnjem delu pa je oblačilo cevasto oblikovano. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 63

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), Izbuljene oči, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, poudarjeno čelo, velik elipsast nos in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Roke in trup so goli, v spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano in ima krilo iz slame. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 64

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), mati Šekele, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama
Mere	ni podatka
	Lutka ima širok temen obraz, velike belo-črne oči, poudarjeno čelo, velik elipsast nos in zelo velike ustnice. Ima dolge razmršene črne lase. Roke in trup so goli, v spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano in ima krilo iz slame. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 65

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), lovec N' Golo, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, poudarjeno čelo, velik elipsast nos, široko čeljust in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene temne lase. Na obrazu in trupu ima rdeče poslikave. Roke in trup so goli, v spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano in ima krilo iz slame. Slama je tudi okoli zapestij. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 66

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), lončar Dugumbi, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, slama
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, poudarjeno gubasto čelo, velik okrogel nos in zelo velike ustnice. Ima kratke razmršene črne lase. Na obrazu in trupu ima rdeče in rumene poslikave. Roke in trup so goli. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano in ima krilo iz slame. Slama je tudi okoli zapestij. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 67

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), opica, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima rezljano glavo, velike črne oči, velika ušesa, svetel gobček z malim črnim smrčkom, velike izrezljane dlani in stopala. Trup, glava in roke so preoblečeni s kožuhom. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 68

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), opica, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima rezljano glavo, velike črne oči, velika ušesa, svetel gobček z malim črnim smrčkom, velike izrezljane dlani in stopala. Trup, glava in roke so preoblečeni s kožuhom. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 69

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima, (1962) opica, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima rezljano glavo, velike črne oči, velika ušesa, svetel gobček z malim črnim smrčkom in velike izrezljane dlani. Trup, glava in roke so preoblečeni s kožuhom. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 70

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), opica, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima rezljano glavo, velike črne oči, velika ušesa, svetel gobček z malim črnim smrčkom in velike izrezljane dlani. Trup, glava in roke so preoblečeni s kožuhom. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 71

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (1962), lev, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima daga ušesa, majhne oči, črn smrček in velik rdeč jezik. Ima štiri tace rumene barve in dolg rep. Celotna lutka je oblečena v umetno kožo. Lutka Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 72

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	kužek, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Lutka ima majhna ušesa, črne oči in podolgovat gobček z velikim smrčkom. Lutka ima tri izrezljane tace, ena manjka. V celoti je svetlo rjave barve. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 73

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	muca, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Lutka ima majhna ušesa, velike črne oči in majhen gobček z majhnim smrčkom. Lutka ima štiri izrezljane tace. V celoti je črne barve, na glavi in trebuhu pa ima svetlo liso. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 74

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Jurček in trije razbojniki, partizan, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima rezljano glavo brez las, ima ozke obrvi, rjave oči, majhen okrogel nos in nasmejane ustnice. Oblečeno ima vojaško opremo in črne čevlje. Dlani ima izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 75

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Jurček in trije razbojniki, partizan, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka je rezljano glavo brez las, ima ozke obrvi, velike rjave oči, velik okrogel nos, poudarjena lica in nasmejane ustnice. Oblečeno ima vojaško opremo in modre hlače. Čevlji so poškodovani (odlomljeni), manjkajo tudi dlani. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 76

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Jurček gre na morje, krošnjar, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz s poudarjeno brado, majhne oči, debele obrvi, trikoten nos in ozka usta. Ima sive lase in rdečo kapico. Oblečeno ima belo srajco, rjav brezrokavnik in bordo hlače. Črni čevlji so izrezljani iz lesa. V rokah drži lajno. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 77

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	starejši mož, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima oglat obraz, srednje dolge, razmršene lase, rjave oči, debele obrvi, velik okrogel nos in ozka usta. Oblečeno ima bež srajco in rožaste hlače. Ima iz lesa izrezljane roke in čevlje. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 78

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Nogica, črpalkar, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima ovalno rezljano glavo, debele naslikane obrvi, zelene oči, okrogel nos, bele brke in brado ter ozka usta. Oblečeno ima modro jakno in hlače. Roke so izrezljane iz lesa. Čevlji so poškodovani (odlomljeni). Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 79

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	fant, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima ovalno glavico z ozko brado, svetle kratke lase, ozke obrvi, velike modre oči, velik nos in rdečkasta odprta usta. Oblačilo se ni ohranilo. Dlani so izrezljane iz lesa. En čevljev je odlomljen. Trup je izdelan iz lesa. Po podatkih v muzeju predstava ni bila uprizorjena. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 80

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Jerica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovato ovalno glavo, kratke lase, ozke obrvi, velike modre oči, trikoten nos in rdeča usta. Oblečeno ima rumeno bluzo in črno-rumeno črtasto krilo. Dlani in čevlji so izrezljani iz lesa. En čevljev je odlomljen. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 81

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Angel Besednjak Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Dedek Mraz, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima majhno okroglo glavo brez las, bele obrvi in bele brke, velike modre oči in velika ušesa. Oblečen ima rdeče-bel plašč iz kožuha. Ima lesene rezljane dlani in čevlje. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 82

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), oče Ježon, glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	17 cm
	Glava ima velike odprte črno-bele oči, okrogel črn smrček in poudarjen gobček z rdečimi ustnicami. Ima kratke razmršene lase. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 83

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), sin Bodiček, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	17 cm
	Glava ima velike odprte črno-bele oči, okrogel črn smrček in poudarjen gobček z rdečimi ustnicami. Ima kratke razmršene lase. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 84

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1960 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (1960), hči Iglica, glavica za ročno lutko
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	15 cm
	Glava ima velike odprte črno-bele oči, okrogel črn smrček in poudarjen gobček z rdečimi ustnicami. Ima kratke razmršene lase. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 85

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand Variete (1963), direktor lutkovnega gledališča, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	63 cm
	Lutka ima podolgovato rezljano glavo, sive lase, okrogle črne oči, dolg nos in velika rdeča usta. Oblečen ima belo srajco in črn plašč s srebrnimi gumbi. Dlani so iz blaga in imajo poudarjen palec. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 86

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), klovn, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat poslikan klovnovski obraz in kratke oranžne lase. Ima velike črne oči, izstopajoče ličnice, velik okrogel rdeč nos in velika nasmejana rdeča usta. Ima kratke oranžne lase. Oblečeno ima belo srajco in karirasto obleko z belimi gumbi. Dlani so iz blaga in imajo poudarjen palec. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 87

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), dreser Kroko, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, kratke črne lase, debele obrvi, okrogle črne oči, dolg špičast nos, ozko brado in nasmejane ustnice. Oblečeno ima črno jopico z gumbi. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 88

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), klarinetist, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovato glavo, kratke lase, majhne obrvi, črne oči, dolg nos in ozka rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 89

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), pozavnist, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	57 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, kratke lase, majhne obrvi, črne oči, dolg nos in ozka rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 90

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), tubist, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	54 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, kratke lase, majhne obrvi, črne oči, poudarjena lica, majhen nos in ozka rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 91

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), saksofonist, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	58 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, kratke lase, majhne obrvi, črne oči, dolg izstopajoč nos, napihnjena lica in odprta usta. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 92

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), saksofonist, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	56 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, kratke lase, majhne obrvi, črne oči, dolg nos, ozko brado in ozka rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 93

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), pianist, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	56 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, majhne obrvi, črne oči, dolg nos in rdeča usta. Ima razmršene dolge črne lase. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 94

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), bobnar, orkester Čuli buli, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	56 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, majhne obrvi, črne oči, dolg nos, izstopajoča lica in široka nasmejana rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco, črno kravato in rdeč suknjič. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 95

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), Magikus, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat temnejši obraz, velike okrogle črne oči, velik navzdol obrnjen nos in velika rdeča odprta usta. Ima dolge bele lase. Oblečeno ima belo srajco in rdeč brezrokavnik. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 96

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1963 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Grand variete (1963), asistentka Magikusa, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, ozke obrvi, črne okrogle oči, majhen nos in rdeča, malo odprta usta. Ima temne dolge lase. Oblečeno ima vzorčasto obleko. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 97

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), Zoran, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	72 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, velike obrvi, velike modre oči, velik privzdignjen nos, ozko brado in odprta usta. Ima kratke razmršene lase. Oblečeno ima vijolično majico in rjav pas. Ima iz lesa izrezljane roke. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 98

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), kraljevič, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	71 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, ozke dolge obrvi, velike rjave oči in poudarjene trepalnice, majhen nos, črne brke, ozko špičasto brado in odprta usta. Na glavi ima rdečo kapo. Oblečeno ima rdečo bluzo s pasom, modre hlače in modro ogrinjalo. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 99

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), kralj, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	71 cm
	Lutka ima podolgovat obraz in kratke svetle lase, obrvi, brke in brado. Ima velike stisnjene oči, velik nos, podočnjake z gubami in rdeča usta. Oblečena ima siva oblačila z visoko stroječim ovratnikom, zlato verigo in pasom. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 100

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), starec, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	63 cm
	Lutka ima rezljano glavico, svetle lase, obrvi, brado, brke, velike oči in navzdol obrnjen nos. Oblečeno ima modro bluzo in vijolično ogrinjalo. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 101

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), Goran, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	63 cm
	Lutka ima izrezljano glavico, svetle kratke lase, zelo velik špičast nos, velike oči in rdeče ustnice. Oblečeno ima zeleno majico in rdeče hlače. Dlani so izrezljane iz lesa in so zelo velike. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 102

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), Baš Čelik, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima srebrno plešasto glavo, rdeče oči, velik nos in velika usta z belimi zobmi. Oblečeno ima srebrno dolgo obleko s črnim ovratnikom in modro ogrinjalo. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 103

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik, 1959, Zlatolaska, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	ni podatka
	Lutka ima majhne rezljano glavico, velike poslikane oči, tanke obrvi, okrogel nos in majhne ustnice. Ima dolge svetle lase spete v figo. Oblečeno ima roza in rdečo obleko. Dlani ima izrezljane iz lesa. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 104

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), otrok mlinarja z Zlate reke, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, črne kratke lase, velike oči in zaobljen nos. Ima ozko brado in majhna usta. Oblečeno ima rdečo bluzo s pasom in modre hlače. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 105

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik, (1959), Biserka, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima podolgovat obraz, velike oči, podolgovat nos in majhna rdeča usta. Ima dolge črne lase spletene v kite. Oblečeno ima belo srajco, pisan brezrokavnik in modro krilo. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 106

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), dvoglava kača, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Glavi kače sta podolgovati, zeleni, imata velike izbuljene oči, velika odprta usta in majhne nosnice. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 107

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej narodne osvoboditve Maribor, kontakt: Simona Tripkovič, 29. 12. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 KUD Jože Hermanko Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Baš Čelik (1959), zmaj, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Glava je podolgovata in ima velik odprt gobec z belimi zobmi. Ima velika štrleča rdeča ušesa, velike okrogle izbuljene rdeče oči in velike nosnice. Lutka ima dolg zelen vrat in zelena krila. Restavriral Danilo Vranc. Foto: Muzej narodne osvoboditve Maribor

LUTKA: 108

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), Obuti maček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 30 cm
	Lutka ima okroglo rezljano glavico, mala ušesa iz krzna, velike črne oči, majhen rdeč smrček in bele brke. Ima majhne tačke, trup iz krzna in rdeče škornje. V rokah drži harmoniko. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 64, 65. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 109

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), maček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 20 cm
	Lutka ima okroglo rezljano glavico, mala ušesa iz krzna, velike črne oči, majhen rdeč smrček in bele brke. Ima majhne tačke, trup in dolg rep iz belega krzna. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 64, 65. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 110

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), konj, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, rafija
Mere	d. 25 cm
	Leva lutka predstavlja konja. Ima lesen trup, svetlo grivo iz krzna, mala ušesa in modre oči. Na hrbtu ima sedlo. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 64, 65. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 111

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), konj, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno zašito
Mere	d. 25 cm
	Desna lutka predstavlja konja. Ima lesen trup, svetlo grivo iz krzna, mala ušesa in modre oči. Na hrbtu ima sedlo. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 64, 65. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 112

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), minister, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 55 cm
	Lutka ima podolgovat ozek obraz, črne oči, trikoten nos in ozka usta, razmršene rjave lase in siva očala. Dlani ima izrezljane iz lesa. Oblečeno ima belo bluzo z ovratnikom in hlače. Ima črne izrezljane čevlje. V rokah drži modro blago. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 66, 67. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 113

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), služabnik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 53 cm
	Desna lutka ima podolgovat obraz, tanke obrvi, okrogle črne oči, zašiljen nos, rjave razmršene lase in rdečkasta usta. Oblečeno ima roza jopico z rdečim ovratnikom. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 66, 67. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 114

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), služabnik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 53 cm
	Leva lutka ima podolgovat obraz, tanke obrvi, okrogle črne oči, zašiljen nos, črne razmršene lase in rdečkasta usta. Oblečeno ima roza jopico z rdečim ovratnikom. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 66, 67. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 115

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), minister, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, črne oči, trikoten nos in majhna usta, razmršene črne lase in rumena očala. Dlani ima izrezljane iz lesa. Oblečeno ima rjavo jakno in modre hlače. Ob robovih jakne in hlače ima belo čipko. Obute ima črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 66, 67. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 116

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), kraljevič Jure, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 50 cm
	Lutka ima rezljano glavico, bele razmršene lase, ozke črne obrvi, velike črne oči, majhen nos in majhna usta. Oblečene ima rdeče hlače in rumeno ogrinjalo. Dlani in škornje ima izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 68, 69. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 117

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), princeska, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, bombažna preja, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 45 cm
	Lutka ima leseno izrezljano glavico, okrogel prijazen obraz, svetle lase in krono, tanke obrvi, velike oči, majhen nos in nasmejana rdeča usta. Oblečeno ima rdeče-rumeno obleko. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 68, 69. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 118

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), kočijaž, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima podolgovato rezljano glavo, ozke obrvi, črne okrogle oči, štrleč nos, sive lase in brke. Na glavi ima cilinder. Oblečeno ima belo srajco in črn plašč. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 68, 69. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 119

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), kralj, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 50 cm
	Lutka ima okrogel obraz, ozke obrvi, okrogle črne oči, velik okrogel nos, okrogla lica, sive lase, brke in brado. Na glavi ima zlato krono. Oblečen ima plašč obrobljen s krznom. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 68, 69. Foto: lastna fotografija

LUTKA: 120

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), Anžuh,, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, umetno krzno, blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, sive lase, črne obrvi in okrogle črne oči, izstopajoč okrogel nos in ozke ustnice. Oblečeno ima rumeno suknjo z rdečini gumbi in rumene hlače. Ima črne izrezljane čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 70, 71. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 121

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), Blaže, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, umetno krzno, blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, sive lase, črne obrvi in okrogle črne oči, podolgovat nos in ozke ustnice. Oblečeno ima rumeno suknjo z rdečini gumbi in rumene hlače. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 70, 71. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 122

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (kraljična), Rdeča kapica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, umetno krzno, blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima ovalno glavico, tanke obrvi, okrogle črne oči, podolgovat nos in rdeča usta. Oblečeno ima belo bluzo, rdečo obleko in karirast brezrokavnik. Ima rdečo kapico s čipko in srebrne čevlje. Na trupu ima napis »Kraljična«. Izdelana je bila za predstavo Obuti maček. Uporabljena je bila tudi v predstavi Rdeča kapica. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 86, 87. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 123

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), osel, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, usnje, rafija
Mere	v. 40 cm, d. 35 cm
	Lutka ima velika črna ušesa, velike belo-črne oči, rdeč smrček in gobec. Les je rjavo pobarvan. Lutka ima gibljive sprednje in zadnje noge. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 90, 91. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 124

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1962 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Obuti maček (1962), lev, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, usnje, rafija
Mere	v. 21 cm, d. 42 cm
	Lutka predstavlja svetlo rjavega leva. Ima veliko glavo z belo grivo, malimi okroglimi ušesi, velikimi zelenimi očmi, črnim smrčkom in velikim gobcem. Ima gibljive sprednje in zadnje noge in košat rep. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 90, 91. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 125

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	vojak v paradi, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 47 cm
	Lutka ima podolgovato glavico, sive lase, ozke obrvi, okrogle črne oči, majhen nos in rdeče ustnice. Oblečene ima hlače in suknjič marelične barve. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 70, 71. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 126

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	vojak v paradi, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, krzno, blago
Mere	v. 50 cm
	Lutka ima okroglo glavico, sive lase, brke in brado, ozke obrvi, okrogle črne oči, velik okrogel nos in rdeče ustnice. Oblečene ima hlače in suknjič marelične barve. Ima iz lesa izrezljane dlani in rjave čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 70, 71. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 127

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	vojak v paradi, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, blago
Mere	v. 55 cm
	Lutka ima ovalno glavico, rjave lase, obrvi in brke, okrogle črne oči, okrogel nos in ozke ustnice. Oblečene ima modre hlače in suknjič marelične barve. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 72, 73. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 128

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	vojak v paradi, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima podolgovato glavico, rjave lase in brke, debele obrvi, okrogle črne oči, velik izstopajoč okrogel nos in ozke ustnice. Oblečene ima hlače in suknjič marelične barve. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 72, 73. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 129

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	vojak v paradi, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, blago
Mere	v. 56 cm
	Lutka ima podolgovato glavico, rjave lase, brado in brke, debele obrvi, okrogle črne oči, velik izstopajoč špičast nos in ozke ustnice. Oblečene ima hlače in suknjič marelične barve. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 72, 73. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 130

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	kapelnik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, krzno, blago
Mere	v. 55 cm
	Lutka ima podolgovato glavico z ozko brado, sive lase, brke in brado, okrogle črne oči, dolg špičast nos in ozke ustnice. Oblečen ima rumen frak z rdečini gumbi in obrobo in črne hlače. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 72, 73. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 131

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zlata skrinjica (1963), Tonček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, u metno krzno, blago
Mere	v. 40 cm
	Lutka ima okroglo glavico, bele lase, ozke obrvi, velike rumene oči, okrogel izstopajoč nos, velika okrogla lica in velike nasmejane rdeče ustnice. Oblečeno ima srajco in rdeč brezrokavnik. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 76, 77. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 132

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Ptiček z dvema kljunčkoma (1967), Franček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	v. 37 cm
	Lutka ima okroglo glavico, kratke razmršene rjave lase, velike oranžne oči, štrleča ušesa, okrogel nos in rdeče ustnice. Oblečeno ima rdeče-belo karirasto srajco in temno modre hlače. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 76, 77. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 133

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Pepelka (Pravica, mati Rdeče kapice), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, rafija, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 50 cm
	Lutka ima podolgovat ozek obraz, ozke obrvi, okrogle črne oči, majhen nos in majhna rdeča usta. Ima dolge svetle lase in rumeno-modro dolgo obleko. Po podatkih v muzejskem katalogu gre za Pepelko, na trupu pa piše »Pravica«. Lutka je bila uporabljena v predstavi Ptiček z dvema kljunčkoma in v predstavi Rdeča kapica (2006), kjer je imela vlogo matere. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 78, 79. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 134

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Grajski odposlanec, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, krzno, blago
Mere	49 cm
	Glavica ima bele lase, obrvi, brke in brado, okrogle črne oči in velik okrogel nos. Oblečen ima zelen suknjič, rdeče hlače z zeleno čipko in črne čevlje. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Po podatkih v katalogu ima na hrbtu napis »Robinzon starejši«, na prsih pa prečrtan napis »dedek«. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 78, 79. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 135

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	kmetica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima ozko podolgovato glavico, svetle lase, črne oči, izstopajoč špičast nos in ozke rdeče ustnice. Oblečeno ima dolgo belo obleko. Dlani ima izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 80, 81. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 136

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	kmet, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, blago, slama
Mere	v. 54 cm
	Lutka ima široko glavo, ozke obrvi, velike rumene oči, izstopajoč, navzdol obrnjen špičast nos, poudarjene gube, široko brado in ozke ustnice. Ima črne lase in slamnik na glavi. Oblečeno ima črno majico, predpasnik in hlače. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 80, 81. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 137

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	sprehajalec, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, blago
Mere	v. 57 cm
	Lutka ima podolgovato glavico, razmršene sive lase, obrvi, brke in brado, velik nos in črne oči. Oblečeno ima bež srajco z rdečimi gumbi in bež hlače. Lutka ima na trupu napis »Čarodej«, na vratu pa »čar«. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 84, 85. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 138

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	lovec (prvotna vloga ni znana), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 54 cm
	Lutka ima podolgovato glavico, črne okrogle oči, okrogel nos, sive brke in brado. Na glavi ima črn klobuk. Oblečeno ima belo srajco, siv suknjič in kariraste hlače. V roki drži puško. Ima iz lesa izrezljane dlani in črne čevlje. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 86, 87. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 139

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1971 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Robinson Crusoe (1971), Petek, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 47 cm
	Lutka je v celoti temne barve, ima velike okrogle oči, okrogel izstopajoč nos in velika usta. Ima izrezljane lesene dlani. V rokah drži kopje. Na hrbtni strani trupa je napis »Petek«. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 86, 87. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 140

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1971 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Robinson Crusoe (1971), Robinson Crusoe, glava in roke marionete (Jezovšek), trup marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. glave 12 cm
	Anton Jezovšek je izdelal glavo in dlani. Glava je podolgovata, ima črne okrogle oči, privihan okrogel nos in majhna usta. Obdajajo jo razkuštrani beli lasje in brada. Foto: https://museums.si/sl-si/Domov/Zbirke/Predmet?id=506602

LUTKA: 141

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Povodni mož (1959), Povodni mož, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno
Mere	v. 60 cm
	Lutka je v celoti iz lesa, je zelene barve, ima velike obrvi in širok nos, rumene oči in ozka usta. Med prsti na nogah in rokah ima plavalno kožico. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 88, 89. Foto: lastna fotografija, 2023

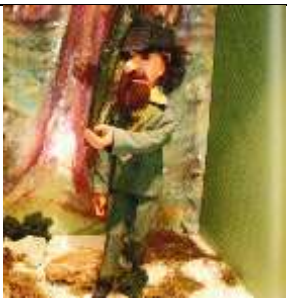
LUTKA: 142

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1959 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Mojstrov kozel (1969), kozel, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno
Mere	v. 40 cm, d. 20 cm
	Lutka predstavlja kozo. Ima podolgovato glavo, ozek gobček, bele rogove, velike podolgovate oči, okoli vratu ima zvonček na rdeči vrvici. Noge so gibljive. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 92, 93. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 143

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	lovec (ribič, grom, lovec, smola), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 55 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, kratke rjave lase, okrogle črne oči, špičast nos, ozko ravno brado in mala rdeča usta. Oblečeno ima belo srajco, zelen brezrokavnik in rjavo obleko. Roke in čevlji so izrezljani iz lesa. Lutka ima na trupu napis »ribič«, »grom«, »lovec« in »smola«. Uporabili so jo v vsaj treh različnih predstavah. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 90, 91. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 144

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	lovec (»vsevedar«), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 53 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, daljše rjave lase, brke in brado, velik navzdol obrnjen nos, ozke rdeče ustnice in okrogle črne oči. Oblečeno ima svetlo zeleno srajco in temno zeleno obleko. Na glavi ima čepico. Čevlji in dlani so izrezljani iz lesa. Lutka ima na trupu napis »vsevedar«. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 90, 91. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 145

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	srna, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, usnje, rafija
Mere	v. 25 cm, d. 20 cm
	Lutka predstavlja svetlo rjavo srno z velikimi okroglimi ušesi. Na glavi ima belo dlako, ima rjav smrček in velike oči. Noge so gibljive in imajo temna kopita. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 92, 93. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 146

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), kalif, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 40 cm, d. vodil 70 cm
	Lutka ima sive lase, brke in brado. Ima velik navzdol obrnjen nos in velike oči. Na glavi ima turban, oblečeno pa ima dolgo belo obleko in ogrinjalo. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 147

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), sluga, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 40 cm, d. vodil 70 cm
	Lutka ima ovalno glavo, sive lase, brke in brado. Ima velik navzdol obrnjen špičast nos in velike oči. Oblečeno ima belo srajco in siv plašč. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 148

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), krošnjar, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 40 cm, d. vodil 70 cm
	Lutka ima podolgovat ozek obraz, sive lase in ozke dolge brke. Ima zelo ozek, dolg zašiljen navzdol obrnjen nos in ozke priprte oči. Oblečeno ima belo dolgo obleko z zelenim pasom. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 149

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), sova, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, trdi karton, polst
Mere	v. 30 cm
	Sova ima široko glavo, velike okrogle rumene oči in oranžen kljun. Trup je grobo izrezljan, ima krila in dve rumeni tački. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 150

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), štoklja, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, trdi karton, polst
Mere	v. 75 cm, d. vodila 66 cm
	Lutka predstavlja štokljo. Ima belo, ovalno glavo, črne oči in velik rumen kljun. Dolg vrat je iz blaga. Ima bela krila in dolge lesene noge. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 151

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), štoklja, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, trdi karton, polst
Mere	v. 75 cm, d. vodila 66 cm
	Lutka predstavlja štokljo. Ima belo, ovalno glavo, črne oči in velik rumen kljun. Dolg vrat je iz blaga. Ima bela krila in dolge lesene noge. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 152

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), štoklja, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, trdi karton, polst
Mere	v. 75 cm, d. vodila 66 cm
	Lutka predstavlja štokljo. Ima belo, ovalno glavo, črne oči in velik rumen kljun. Dolg vrat je iz blaga. Ima bela krila in dolge lesene noge. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 153

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), štoklja, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, trdi karton, polst
Mere	v. 75 cm, d. vodila 66 cm
	Lutka predstavlja štokljo. Ima belo, majhno ovalno glavo, črne oči in velik rumen kljun. Dolg vrat je iz blaga. Krila so bele in modre barve. Ima dolge lesene noge. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: Zasavski muzej Trbovlje

LUTKA: 154

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), moški lik, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 38 cm, d. vodil 70 cm
	Lutka ima veliko podolgovato glavo, ozke oči in ustnice, kratke črne lase in košato brado. Oblečeno ima belo-modro obleko z rdečim pasom. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 155

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), vezir, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 40 cm, d. vodil 70 cm
	Lutka ima veliko glavo, poudarjene obrvi, ozke oči in ustnice ter velik špičast nos. Ima razmršene sive lase, košate brke in brado. Oblečeno ima belo obleko in vijolično ogrinjalo. Dlani so izrezljane in lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 156

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	Zgodba o kalifu Štrku (1967), Fatma, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, krzno, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 47 cm, d. vodil 70 cm
	Lutka ima podolgovat ovalen obraz, velike poševne oči, majhen nos, majhna usta in sive lase. Na glavi ima belo tančico, oblečeno pa roza dolgo obleko z belim pasom in obrobo na rokavih. Dlani so izrezljane iz lesa. Restavriral Miran Prodnik. Jana Mlakar Adamič, Lutkarji in lutke, 2010, str. 100, 101. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 157

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	ni podatka
	Lutka ima okrogel obraz, velike črne oči, okrogel nos, velike ličnice in majhna usta. Ima sive lase, na glavi pa ima zvezano rdečo ruto. Oblečeno ima rumeno-rdečo obleko z rumenim predpasnikom. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 158

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	deček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	ni podatka
	Lutka ima temen obraz, razmršene košate lase, okrogel nos, črne oči in majhna usta. Oblečeno ima rumeno srajco in sive hlače z naramnicami. Dlani in škornji so izrezljani iz lesa. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 159

Ustanova / lastnik, datum popisa	Zasavski muzej Trbovlje, Muzej Hrastnik, kontakt: Nevenka Hacin, Žiga Blaj, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, 1967 Lutkovna skupina Svoboda I Hrastnik
Predstava, lik, tip lutke	deček, glava (Anton Jezovšek), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 40 cm
	Glavica je okrogle oblike in ima rumene lase. Ima velike modre oči, velik privihnan nos, poudarjena lica in odprta nasmejana usta. Ima tudi izrezljane dlani in spodnji del nog. Nima oblačila. Foto: https://museums.si/sl-si/Domov/Zbirke/Predmet?id=506640

LUTKA: 160

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej novejšje zgodovine Celje, kontakt: Jožica Trateški, 29. 1. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, okoli leta 1960 Osnovna šola Vojnik
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Marogica (?), žogica Marogica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, tekstil
Mere	v. 16 cm, š. 24 cm, d. 10 cm
	Glava žogice ima premične okrogle modro-bele oči, črne naslikane obrvi, okrogel nos in premična usta. Lutka ima roke in noge. Ena od nog je poškodovana. Na glavi ima roza pentljo. Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014, str. 178. Foto: Edo Einspiller, Muzej novejšje zgodovine Celje

LUTKA: 161

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej novejšje zgodovine Celje, kontakt: Jožica Trateški, 29. 1. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, okoli leta 1960 Osnovna šola Vojnik
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (?), zamorček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno
Mere	v. 53 cm, š. 20 cm
	Lutka je v celoti izrezljana iz lesa. Glava je podolgovata in ima velike belo-črne oči, poudarjen nos in zelo velike rdeče ustnice. Na levi roki ima pritrjen ščit. Oblečeno ima zeleno krilce s trakovi iz blaga. Na sklepih ima privezane črne trakove iz tekstila. Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014, str. 179. Foto: Edo Einspiller, Muzej novejšje zgodovine Celje

LUTKA: 162

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej novejšje zgodovine Celje, kontakt: Jožica Trateški, 29. 1. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, okoli 1960 Osnovna šola Vojnik
Predstava, lik, tip lutke	kresnička (muha), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, tekstil
Mere	v. 44 cm, š. 24 cm
	Lutka ima majhno rezljano glavico, okrogle belo-črne oči, črne obrvi, okrogel nos in rdeča usta. Na glavi ima tipalke in majhen klobuk. Oblečeno ima sivo obleko z belim ovratnikom. Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014, str. 179. Foto: Edo Einspiler, Muzej novejšje zgodovine Celje

LUTKA: 163

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej novejšje zgodovine Celje, kontakt: Jožica Trateški, 29. 1. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, okoli 1960 Osnovna šola Vojnik
Predstava, lik, tip lutke	kobilica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 30 cm, d. 50 cm
	Lutka ima dolg vrat, okroglo glavico z odprtimi usti, velike okrogle oči in dolge tipalke. Trup je podolgovat in ima krila. Lutka ima tri pare nog. Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014, str. 180. Foto: Edo Einspiler, Muzej novejšje zgodovine Celje

LUTKA: 164

Ustanova / lastnik, datum popisa	Muzej novejšje zgodovine Celje, kontakt: Jožica Trateški, 29. 1. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, okoli 1960 Osnovna šola Vojnik
Predstava, lik, tip lutke	sova, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno usnje
Mere	v. 15 cm, š. 8 cm
	Sova ima okrogel trup, premični nogi, tanka krila, široko glavo z velikimi okroglimi rumeno-črnimi očmi in rumenim kljunom. Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014, str. 180. Foto: Edo Einspiler, Muzej novejšje zgodovine Celje

LUTKA: 165

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovni muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	osel, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, vrv
Mere	v. 35 cm, d. 25,5 cm
	Lutka ima bela sivo glavo, belo-črne oči, rdeč smrček in odprt gobec. Ima eno originalno in eno restavrirano uho. Na hrbtu nosi dve vreči. Ima mišičaste, gibljive noge in rep iz vrvi. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 166

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 18. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, glavica marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 10,5 cm
	Glavica je ovalne oblike, ima do brade segajoče izrezljane svetle lase, majhne oči, dolg nos, rdeča lica in majhna usta. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 167

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 18. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	hudič, glavica marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 13 cm
	Glavica ima rjave lase, dva rožička, ozke temne oči, majhen nos, rdečkasta usta in rjavo brado. Ima poudarjene gube. Ušesa so odlomljena. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 168

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 18. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ženski lik, glavica marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 11,5 cm
	Ovalna glavica ima do brade segajoče izrezljane lase, majhne oči, dolg špičast nos, rdeča lica in majhna odprta usta. Barva je na več mestih odkrušena. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 169

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 9 cm
	Glavica nima las, ima globoke gube na čelu, velike modre oči, bele obrvi, velik nos, poudarjena lica, široko brado in stisnjena rdeča usta. Ima tudi štrleča ušesa. Na hrbtni strani je lutka manj natančno izrezljana. Vidni so ostanki neke podlage. Tam so verjetno bili pritrjeni lasje ali kapa. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 170

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 8,5 cm
	Glavica nima las, ima ravno čelo, velike rjave oči, črne obrvi, dolg zašiljen nos, poudarjena lica, ozko brado in stisnjena rdeča usta. Ima tudi štrleča ušesa. Na hrbtni strani ima podlago, kamor so verjetno bili pritrjeni lasje ali kapa. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 171

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 8,5 cm
	Glavica je ovalne oblike in nima las. Ima gladko čelo, velike modre oči, tanke obrvi, okrogel nos, poudarjena rdečkasta lica, ozko bradico in stisnjena rdeča usta. Na hrbtni strani lutka ni pobarvana. Tam so verjetno bili pritrjeni lasje ali kapa. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 172

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 48 cm, v. glave 12 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, izrezljane črne lase, spete v figo, ozke obrvi, velike oči, zelo velik dolg nos, poudarjena lica in velika rdeča nasmejana usta. Ima izrezljane dlani in čevlje. Roke niso pritrjene na trup. Lutka tudi nima obleke. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 173

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik (čarovnica), marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	v. 43 cm, v. glave 9,5 cm
	Lutka ima ovalen bel obraz, zelene oči, zelo velik štrleč rdečkast nos, rdeča usta in bele zobe. Oblečeno ima črno obleko in črno ruto. Ima izrezljane dlani in izrezljane črne čevlje. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 174

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 50 cm, v. glave 10,5 cm
	Lutka ima ovalno glavo, nagrbnčeno čelo, rjave obrvi, velike rjave oči, dolg špičast nos, poudarjena lica, brke in majhna stisnjena usta. Oblečeno ima srajco, črno jakno in sive hlače. Ima izrezljane dlani in rjave čevlje. Na glavi ima klobuk. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 175

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, rafija
Mere	v. 29 cm, v. glave 12 cm
	Lutka ima ovalno glavo, črne tanke obrvi, rumene lase, zelo velike okrogle modre oči, zelo velik privihan nos, velika izstopajoča okrogla lica in velika nasmejana rdeča usta. Oblečeno ima rdečo majico in rožasto krilo s prekrizanimi naramnicami. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 176

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno muzej Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 36 cm, v. glave 11 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, velika štrleča ušesa in široko brado. Ima ozke obrvi, velike črne oči, širok privihan nos, rdeča usta in poudarjene gube. Oblečeno ima rumeno majico s črnimi vzorci, rdeč brezrokavnik in pisano krilo. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 177

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	cm
	Lutka ima hruškasto glavo, tanke črne obrvi, velike modre oči, velik izstopajoč nos, poudarjeno brado in široka rdečkasta usta. Oblečeno ima zeleno srajco z gumbi in črne hlače. Ima črne čevlje in velike izrezljane dlani. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 178

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik (vragec), glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 11 cm
	Glavica je ovalne oblike in je zelene barve. Ima izrezljane lase in zelo poudarjene gube. Ima velike grozeče rdeče oči in zelo velik navzdol obrnjen nos. Usta so odprta, upognjena navzdol in imajo ostre bele zobe. Glavica ima tudi ozka upognjena ušesa. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 179

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, rafija
Mere	v. 56 cm, v. glave 19 cm
	Lutka ima podolgovato glavo s široko, ravno brado. Ima razmršene lase, ozke obrvi, velik raven nos, navzdol obrnjena usta in velika ušesa. Lutka nima rok in obleke. Čevljički so iz neznanega razloga odrezani. Po besedah Tineta Varla gre mogoče za lik mačehe iz Sneguljčice. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 180

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ježek, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 52 cm, v. glave 12 cm
	Lutka predstavlja ježka z okroglo glavo, črnimi okroglimi očmi, smrkom in nasmejanimi rdečimi usti. Na glavi ima belo podlogo, kjer je bilo pritrjeno ščetinasto blago, ki se ni ohranilo. Oblečeno ima srajco, črno krilo in bel predpasnik. Blago je na več mestih raztrgano in preluknjano. Zaradi poškodb na blagu se vidi, da so dlani napolnjene z vato. Po besedah Tineta Varla gre za lik mame Ježonke iz predstave Ježonovi. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 181

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 47 cm, v. glave 11 cm
	Lutka ima široko hruškasto glavo, črne štrleče lase, goste črne obrvi in brke, zelo velik okrogel nos, velike modre oči in rdečkaste ustnice. Ima debela lica in brado. Oblečeno ima črno majico z belim ovratnikom in vijolično krilo. Po besedah Tineta Varla in Otona Pastirka gre za lik hudobnega graščaka iz predstave Hudobni graščak, ki jo je igrala lutkovna skupina KUD Jože Hermanko. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 182

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 13,5 cm
	Glava je jajčaste oblike in ima kratke svetle lase. Na obrazu so narisane obrvi, ima velike izbuljene okrogle sive oči, navzgor obrnjen nos, velika okrogla štrleča ušesa in velika odprta rdeča usta. Po besedah Tineta Varla gre za lik kuharja Žličke iz predstave Hudobni graščak, ki jo je igrala lutkovna skupina KUD Jože Hermanko. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 183

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ježek, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago
Mere	v. 37 cm, v. glave 11 cm
	Lutka predstavlja ježka z okroglo glavo, črnimi okroglimi očmi, izstopajočim smrčkom in velikimi nasmejanimi rdečimi usti. Na glavi ima belo podlogo, kjer je bilo pritrjeno ščetinasto blago, vendar se ni ohranilo. Obleka je zašita v enem kosu iz rjavega blaga. Verjetno ne gre za originalno obleko. Po besedah Tineta Varla gre za lik ježka Bodička iz predstave Ježonovi. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 184

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago
Mere	v. 55,5 cm, v. glave 13,5 cm
	Lutka ima ozko podolgovato glavo, elipsaste oči, tanke trepalnice, zelo velik ukrivljen nos in majhna odprta usta. Lasje manjkajo. Oblečeno ima belo srajco in rdeč suknjič z bleščicami. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Ena dlan manjka, druga je izrezljana iz lesa. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 185

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glava marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 12 cm
	Glava ima stisnjene rjave oči, naslikane obrvi, navzgor obrnjen močno izstopajoč nos, naprej pomaknjeno brado, velika odprta usta in papirnato čelado. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 186

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 12 cm
	Glavica je ovalne oblike in kožne barve. Ima velike okrogle črne oči, zelo velik okrogel nos, velika okrogla izstopajoča lica in ozka rdečkasta usta. Glavica je brez las in je na hrbtni strani ravno odrezana. Po besedah Tineta Varla gre za lik palčka iz predstave Sneguljčica. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 187

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glava marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 10,5 cm
	Glava ima stisnjene rjave oči, debele naslikane obrvi, navzdol obrnjen zelo dolg nos, naprej pomaknjeno brado, ozka, odprta usta in zeleno čepico. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 188

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, glava marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 12,5 cm
	Glavica ima izrezljane rjave lase, ozke obrvi, majhne modre oči, velik, navzdol obrnjen dolg nos, navzgor obrnjeno špičasto brado in ozka rdeča nasmejana usta. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 189

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	žogica Marogica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 11,5 cm
	Žogica je okrogla in ima velike okrogle premične oči, dolge trepalnice, majhna ušesa, okrogel nos in rdeča, rahlo nasmejana usta. Ob straneh ima pritrjene roke iz nanizanih lesenih kroglic. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 190

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 13,5 cm
	Glavica je ovalne oblike in je brez las. Ima debele naslikane obrvi, velike okrogle rjave oči, izstopajoč nos, poudarjena lica in ozka premična usta. Na hrbtni strani je viden mehanizem za odpiranje ust. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 191

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	volk, glava marionete
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ostanki umetne dlake
Mere	v. 11 cm
	Glavica je volčja, ima okrogle črne oči, črn smrček, velik gobec z belimi zobmi in nekaj ostankov dlake. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 192

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 11,5 cm
	Glavica je podolgovata, nima las, ima rumene oči, majhen nos, velika ušesa, naslikane obrvi in odprta usta z belimi zobmi. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 193

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago
Mere	v. 45,5 cm, v. glave 10 cm
	Lutka ima izrezljano glavo, tanke obrvi, zelene oči, okrogel nos in ozka nasmejana usta. Oblečen ima moder kombinezon z dvema srebrnima gumboma in belo prevezo, ob zapestjih in gležnjih ima rumeno obrobo. Ima črne rezljane čevlje in izrezljane dlani. Po besedah Tineta Varla gre za vojaka iz predstave Žogica Marogica. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 194

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	palček, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	v. 32 cm
	Lutka ima ovalno glavo, štrleča ušesa, velike sive oči, polkrožne obrvi, velik izstopajoč okrogel nos in okrogla izstopajoča lica. Široka rdeča usta so gibljiva. Ima tudi košato belo brado, na glavi pa zeleno špičasto kapico. Oblečeno ima črno srajco in rdeče hlače. Ima črne čevlje in izrezljane roke. Po besedah Tineta Varla gre palčka iz predstave Sneguljčica in sedem palčkov. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 195

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	ženski lik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago
Mere	v. 42 cm, v. glave 11,5 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, velik navzgor obrnjen nos in brado, velike oči, bele naslikane obrvi in rdeča usta. Na glavi ima vijolično-zeleno ruto. Oblečeno ima zeleno bluzo in vijolično krilo. Dlani so izrezljane iz lesa. Lutka ima več delov in ni sestavljena. Po besedah Tineta Varla gre mačeho iz predstave Sneguljčica in sedem palčkov. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 196

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	kralj, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago
Mere	v. 49 cm, v. glave 10 cm
	Lutka ima podolgovato glavo, ozke obrvi, velik izstopajoč nos, sive oči, poudarjena lica, sive brke, lase in brado. Oblečen ima bordo rdeč plašč z zlatimi našitki in umetnim krznom. Na glavi ima srebrno krono. Ima rjave čevlje in velike izrezljane dlani. Po besedah Tineta Varla kralja iz predstave Sneguljčica in sedem palčkov. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 197

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 8. 2. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Marogica, dedek, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago, rafija
Mere	103 cm
	Lutka ima veliko izrezljano glavo z izrazitimi lici in brado. Ima velik izstopajoč nos, velike oči in nasmejana usta. Lasje so sivi. Na glavi ima rjavo čepico. Oblečeno ima srajco, rjav brezrokavnik iz umetnega krzna in rjave hlače. Ima velike izrezljane dlani in črne čevlje. Lutko je obnovila Breda Varl. Foto: lastna fotografija, 2024

LUTKA: 198

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 8. 2. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Marogica, babica, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago, rafija
Mere	96 cm
	Lutka ima leseno izrezljano glavo, podolgovat obraz, rdečkasta lica, poudarjen, zelo izstopajoč nos, majhne oči, svetle obrvi in nasmejane rdečkaste ustnice. Na glavi ima oranžno ruto. Oblečeno ima rdečo rožasto obleko in bel predpasnik. Ima izrezljane dlani in črne čevlje. Lutko je obnovila Breda Varl. Foto: lastna fotografija, 2024

LUTKA: 199

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 8. 2. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Marogica, stražnik, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago, rafija
Mere	101 cm
	Lutka ima leseno rezljano glavo, podolgovat obraz, velike oči, dolg nos, ozka usta in majhna ušesa. Na glavi ima čelado, oblečeno pa ima stražniško uniformo. Ima rezljane dlani in črne čevlje. Lutko je obnovila Breda Varl. Foto: lastna fotografija, 2024

LUTKA: 200

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 8. 2. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Marogica, vojak, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago, rafija
Mere	104 cm
	Lutka ima iz lesa izrezljano glavo, podolgovat obraz, velike oči, dolg nos, ozka usta, košate rjave brke in majhna ušesa. Na glavi ima visoko modro kapo, pod njo pa dolge rjave lase. Oblečen je v rdečo jakno z našitki in modre hlače. Ima rezljane dlani in črne čevlje. Lutko je obnovila Breda Varl. Foto: lastna fotografija, 2024

LUTKA: 201

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Maribor, kontakt: Katarina Klančnik Kocutar, 8. 2. 2024
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	Žogica Marogica, Mrtva straža, marioneta
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, strojno zašito blago, rafija, umetno krzno
Mere	100 cm
	Lutka ima rezljano leseno glavo, podolgovat svetel obraz, velike oči, sive obrvi, trikoten nos in zelo dolge razmršene lase, brado in brke. Oblečeno ima raztrgano modro majico in bordo rdeče hlače. Ima izrezljane dlani in črne čevlje. Lutko je obnovila Breda Varl. Foto: lastna fotografija, 2024

LUTKA: 202

Ustanova / lastnik, datum popisa	Lutkovno gledališče Ljubljana, kontakt: Zala Kalan, 17. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor
Predstava, lik, tip lutke	kralj, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, ročno ali strojno zašito blago, umetno krzno
Mere	70 cm
	Lutka ima rezljano glavico z velikimi poslikanimi očmi, izstopajočim nosom in stisnjenimi ustnicami. Ima kratke lase in rdečo kapo. Oblečeno ima rdečo srajco in rdeče-rumeno ogrinjalo. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Dlani so iz blaga in imajo štiri prste. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 203

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89) Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glavica je ovalna, ima izbuljene oči s črnimi zenicami, velik izstopajoč nos, velika ušesa, poudarjene smejalne gube in majhna odprta usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 204

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glavica je rahlo špičasta, ima izbuljene oči s črnimi zenicami, velik podolgovat nos, velika ušesa in majhna odprta usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 205

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glava je hruškaste oblike, ima priprte oči, okrogel velik nos, velike ličnice, nakazane obrvi in podolgovata, malo odprta usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 206

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glava je podolgovata, ima poudarjene, malo stisnjene oči, ploščat nos, podolgovata, malo odprta usta in velika ušesa. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 207

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glava je podolgovata, ima izbuljene oči s črnimi zenicami, velik nos, gube in malo odprta usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 208

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glava je podolgovata, ima velika ušesa, polkrožne črne oči, nakazane obrvi, dolg navzdol obrnjen nos in odprta usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 209

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm cca. 11-12 cm
	Glava je okrogla, ima izbuljene oči s črnimi zenicami, trikoten nos, velika lica in stisnjena usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 210

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glavica ima črne obrvi, zelene oči, poudarjene čelne gube, navzdol obrnjena usta, naprej potisnjeno brado in zelo dolg špičast rdeč nos. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 211

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Glavica je ovalne oblike, ima črne obrvi, stisnjene črne oči, velik okrogel nos in velika rdeča usta. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 212

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, priprte oči, nakazane obrvi, ovalna ušesa, zašiljen nos, poudarjene ličnice in podolgovata usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 213

Ustanova / lastnik, datum popisa	Gledališče Zapik, Ljubljana, kontakt: Igor Cvetko, 9. 9. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor, konec 80. let (1988/89), Gledališče Zapik
Predstava, lik, tip lutke	Butalci / Trentarski študent, glava ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan les
Mere	cca. 11–12 cm
	Lutka ima podolgovat obraz, zelo dolg ozek nos, majhne oči, velika ušesa in majhna odprta usta. Glavica ni poslikana in nima las. Foto: Igor Cvetko, 2023

LUTKA: 214

Ustanova / lastnik, datum popisa	Breda in Tine Varl, Maribor, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	Ježonovi (?), ježek, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, blago, umetno krzno
Mere	v. 54 cm, v. glave 12 cm
	Lutka ima leseno glavo okrogle oblike, ki je sivo poslikana. Ima črne okrogle oči, črn smrček, velika rdeča usta in razmršene kratke črne lase. Oblečeno ima srajco in zelen brezrokavnik z gumbom. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 215

Ustanova / lastnik, datum popisa	Breda in Tine Varl, Maribor, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	moški lik, ročna lutka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, blago, usnje, umetno krzno
Mere	v. 53 cm, v. glave 13 cm
	Lutka ima podolgovato glavico, velike obrvi, črne okrogle oči, poudarjene ličnice, velik špičast nos in rdečkaste ustnice. Ima kratke razmršene črne lase. Oblečeno ima srajco in rožast brezrokavnik. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Ima dlani iz blaga s štirimi prsti. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 216

Ustanova / lastnik, datum popisa	Breda in Tine Varl, Maribor, 20. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor ni podatka
Predstava, lik, tip lutke	lisička, glavica ročne lutke
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les
Mere	v. 17cm, š. 12,5cm
	Glavica je izrezljana iz lesa in je rjave barve. Na sprednji strani ima velik rjav gobček in črn smrček. Gobček ima odprt. Ušesa so izdelana iz tršega blaga. Na hrbtni strani lahko vidimo pribito usnje na katerem je verjetno bilo prilepljeno umetno krzno. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 217

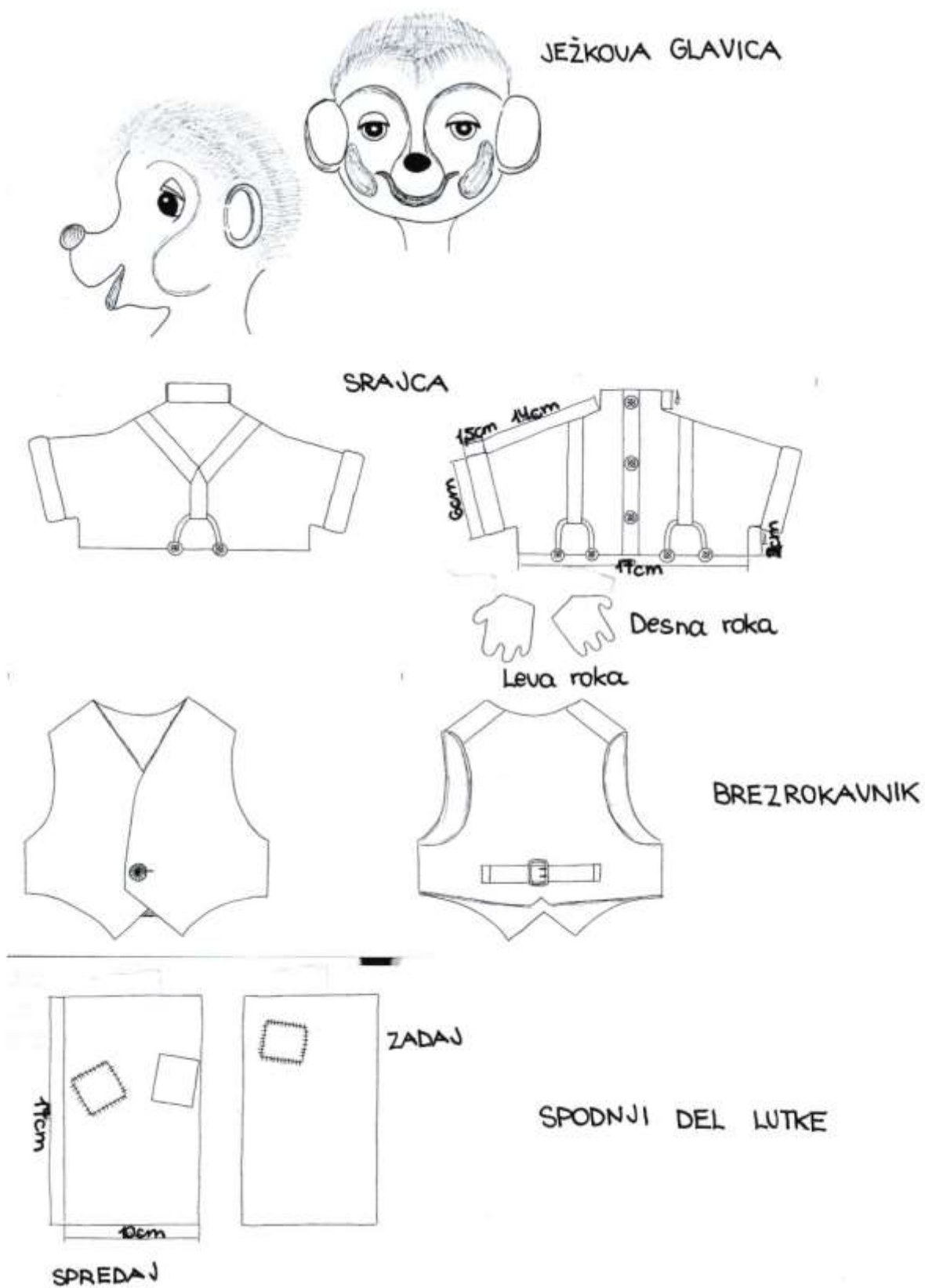
Ustanova / lastnik, datum popisa	Manica Skelin, Maribor, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Vrtec Kamnica
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (?), zamorček, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, slama
Mere	v. 78 cm
	Lutka ima podolgovat temen obraz, velike belo-črne oči, trikoten nos in velike ustnice. Ima kratke temne lase. Na obrazu in telesu ima rdeče, rumene in zelene poslikave. Trup in roke so goli. Lutka ima krilo iz slame. Slamo ima tudi okoli zapestij. Roke so preoblečene z blagom. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Foto: lastna fotografija, 2023

LUTKA: 218

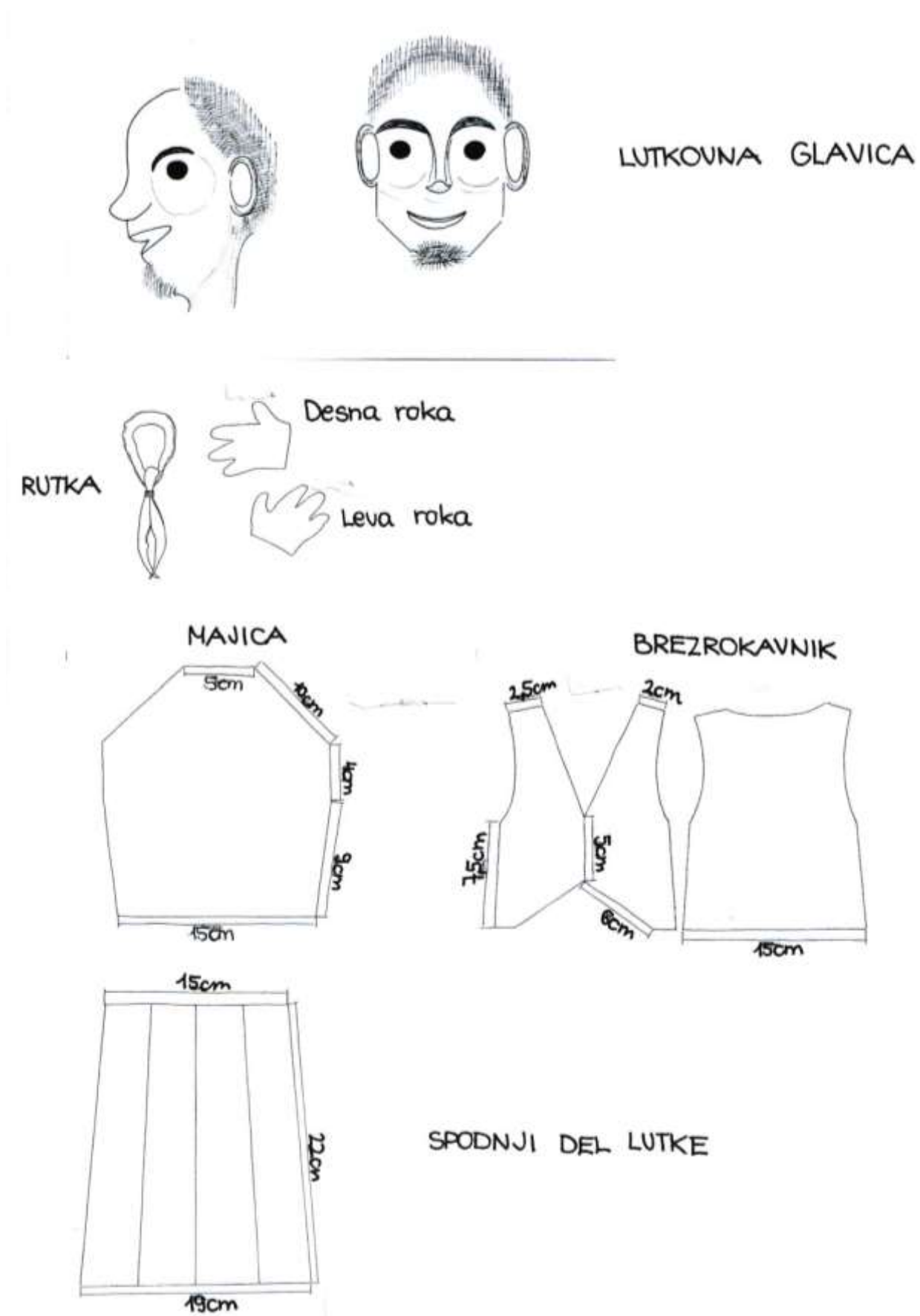
Ustanova / lastnik, datum popisa	Manica Skelin, Maribor, 21. 8. 2023
Avtor lutk, čas nastanka, lutkovna skupina	Anton Jezovšek, Maribor Vrtec Kamnica
Predstava, lik, tip lutke	Prigode malega Kaima (?), zamorček, javanka
Material in tehnika izd.	rezljan, poslikan les, umetno krzno, slama
Mere	v. 75 cm
	Lutka ima podolgovat temen obraz, majhne belo-črne oči, trikoten nos in velike kožnate ustnice. Ima kratke temne lase. Na obrazu in telesu ima rdeče poslikave obraza. Oblečeno ima le krilo iz slame. Slamo ima tudi okoli zapestja. Roka je preoblečena z blagom. Druga roka manjka. V spodnjem delu je oblačilo cevasto oblikovano. Foto: lastna fotografija, 2023

PRILOGA 7

Ježek, lutka št. 214, skice in kroji

Moški lik, lutka št. 215, skice in kroji

21 VIRI IN LITERATURA

Viri

Pokrajinski arhiv Maribor (PAM)

- SI_PAM/0005/003/004/157, Spisi po delovodnih številkah od 1 do 1393 za leto 1931, Splošna registratura Mestne občine Maribor 1918/1941, 757: Prispevek Sokolski župni Maribor za nov lutkovni oder
- SI_PAM/0791/001/001/00026_00087, Dopis Sokolskega društva Maribor I III. deški osnovni šoli Maribor, 1931.10.10. (Dokument)
- PAM, SI_PAM/1702/001/003/004_00063 (3. 11. 2023)
- SI_PAM/1693/011/002_00011 (3. 11. 2023)

Matricula Online, 2023

- Krstna knjiga, Poljčane, 1898–1911, str. 149,

<https://data.matricula-online.eu/sl/slovenia/maribor/poljane/5433/?pg=154> (2. 11. 2023)

Digitalni viri

Anton Jezovšek, pridobljeno iz SIGLEDAL Portal Slovenskega Gledališča,

https://sigledal.org/geslo/Anton_Jezov%C5%A1ek#Zunanje_povezave (1. 11. 2023)

Anton Jezovšek, razstave lutk, lesenih skulptur in drugih rezbarskih izdelkov, 1999, pridobljeno iz KIBLA, Multimedijski center,

<http://www.kibla.org/dejavnosti/kibela/arhiv/kibela-arhiv/1999/jezovsek> (2. 11. 2023)

Bilo je nekoč ... na obisku pri izdelovalcu Žogice Nogice in drugih lutk. (predvajano: 28. marec 2021, arhivski posnetek). Pridobljeno iz MMC: <https://www.rtvsl.si/zabava-in-slog/casovni-kalejdoskop/bilo-je-nekoc-na-obisku-pri-izdelovalcu-zogice-nogice-in-drugih-lutk/574603>

Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014 (https://www.muzej-nz-ce.si/wp-content/uploads/2019/02/KATALOG_BRLOG_IGRA.pdf) (28. 1. 2024)

Danilo Vranc, Locutio, prva slovenska literarna online revija,

<https://www.locutio.si/avtorji.php?ID=469> (30. 1. 2024)

Edi Majaron, SIGLEDAL, Portal slovenskega gledališča:

https://sigledal.org/geslo/Edi_Majaron (7. 1. 2023)

Gradišnik, Marina, Ribničan s primorskimi koreninami, v: Janko Trošt (1895–1975), Rokodelski center Ribnica, 2011, str. 9–48, <https://www.rokodelskicenter-ribnica.si/wp-content/uploads/2019/03/trost-katalog.pdf> (20. 1. 2024)

Janko Trošt, <https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi725752/> (20. 1. 2023)

Lutkovno gledališče Maribor, <https://www.lg-mb.si/zgodovina/> (14. 1. 2024)

Lutkovni muzej Ljubljana, <http://lutkovnimuzej.si/> (6. 1. 2024)

Muzej lutk Chrudim, <https://www.puppets.cz/en/museum/history> (26. 10. 2023)

Orel, Boris (1903–1962), v: Slovenska biografija, Ljubljana, <https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi396197/> (25. 8. 2023)

Theatermuseum Wien, <https://www.theatermuseum.at/> (25. 10. 2023)

Tiskani viri

V ateljeju lutk, v: Tovariš, 21. junij 1959, str. 724, 725.

Oživljanje lutk iz lesa, v: Večer, 30. marec 1983, str. 5.

Ustni viri

Valentin Varl (r. 1940), Maribor

Oton Pastirk (r. 1941), Maribor

Nada Vauda Prijatelj (r. 1943), Maribor

Tomislav Skelin (r. 1950), Maribor

Manica Skelin (r. 1955), Maribor

Breda Varl (r. 1949), Maribor

Literatura

Berk, Edi, Bogataj, Janez, Pukšič, Janez, Ljudska umetnost in obrti v Sloveniji, Domus, 1993.

Bonifačič Rožin, Ante, Šante i Pante, v: Slovenski etnograf, 15, 1962, str. 135–156.

Bruner, Matija, Vilicer, Breda Letig, Mitja, Lutkovni svet Matije Glada: bili so in ostajajo veliki ljudje, raziskovalna naloga, Osnovna šola Kočevje, 2003.

Currell, David, Puppets and Puppet Theatre, The Crowood Press, Marlborough, 1999.

20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor, 1948–1968, KUD Jože Hermanko, Maribor, 1968.

Gerlovič, Alenka, Partizansko lutkovno gledališče, Založba borec, Ljubljana, 1979.

Godina, Milena, Spomini igralka Milene Godinove, v: 20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor, 1948–1968, KUD Jože Hermanko Maribor, 1986, str. 8–11.

Juhart, Tjaša, Matija Glad – pionir povojnega lutkarstva v Kočevju, v: Živa Ogorelec (et. al.), Matija Glad in njegove lutke, Pokrajinski muzej Kočevje, 2019, str. 17–23.

- Jurkowski, Hneryk** Zgodovina evropskega lutkarstva, Kulturno-umetniško društvo Klemenčičevi dnevi, Novo mesto, 1998.
- Kadiš, Janez**, Lutkarstvo, v: P. Kociper, Teden kulture in prosvete, 20. do 27. novembra 1955, Okrajni odbor Zveze Svobod in prosvetnih društev Maribor, str. 24, 25.
- Križ Ivica**, Lutkarstvo na Dolenjskem, Glasnik S. E. D. 47/3, 4, 2007, str. 121–123.
- Kuret, Miklavž**, Pavliha, Mladinska založba v Ljubljani, 1942.
- Niko Kuret**, Podobe iz zgodovine lutkarstva, Zgodovina lutkarstva na Slovenskem, v: Lutka 9–10, Revija za lutkovno kulturo, 1969, str. 611.
- Kuret, Niko**, Novo o naši tradicionalni lutki, v: Slovenski etnograf, 1962, str. 157–166.
- Kuret, Niko**, Zanimiva oblika ljudskega lutkarstva na Slovenskem, v: Slovenski etnograf, 1954, str. 113–124.
- Javornik, Marjan (ur.)**, Enciklopedija Slovenije, št. 6, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1987.
- Lazić, Radoslav**, Lutkarstvo Azije, v: Lutka 42–43, Revija za lutkovno kulturo, 1988, str. 59–61.
- Lazić, Radoslav**, Lutke davne Azije (2. del), v: Lutka 44, Revija za lutkovno kulturo, 1989, str. 46–51.
- Loboda, Matjaž**, Milan Klemenčič, Iskalec lepote in pravljicnih svetov, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, 2011.
- Majaron, Edi**, Lutkarstvo, v: Enciklopedija Slovenije 6, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1992, str. 340–342.
- Markovčič, Maruška**, Podobarska delavnica Andreja in Ivana Cesarja v Mozirju od 1853 do 1936, v: Etnolog, Nova vrsta 8=59, številka 1, Ljubljana, 1998, str. 131–150.
- Matula, Richard**, Sbirka a historie Muzea loutkarskych kultur v Chrudimi, Chrudim, 2022.
- Mlakar Adamič, Jana**, Lutke in lutkarji, Revirski muzej Trbovlje Trbovlje, 1996.
- Mlakar Adamič, Jana**, Lutkarji in lutke, Zasavski muzej Trbovlje, 2010.
- Ogorelec, Živa (et. al.)**, Matija Glad in njegove lutke, Pokrajinski muzej Kočevje, 2019.
- Ogorelec, Živa**, Matija Glad in njegove lutke, Veliki človek malih lutk, Etnolog 30, 2020, str. 189–192.
- Orel, Boris**, Ženitovanjski običaji na Dravskem polju niže Ptuja, v: Etnolog, 1942, str. 96–110.
- Rudolf, Branko**, Spomini na lutkarstvo v Mariboru tik po osvoboditvi, v: 20 let lutkovnega gledališča KUD Jože Hermanko Maribor, 1948–1968, KUD Jože Hermanko Maribor, 1986, str. 4–6.
- Varl, Breda**, Moje lutke 1, Lutke na palici, Založba Aristej, Šentilj, 1995.
- Varl, Breda**, Moje lutke 2, Lutke na nitkah, Založba Aristej, Šentilj, 1995.

Varl, Breda, Moje lutke 3, Ročne lutke , Založba Aristej, Šentilj, 1997.

Varl, Breda, Moje lutke 4, Ploske lutke, Založba Aristej, Šentilj, 1997.

Varl, Breda, Moje lutke 5, Mimične lutke, Založba Aristej, Šentilj, 1997.

Verdel, Helena, Lutkarstvo na Slovenskem, Knjižnica Mestnega gledališča ljubljanskega, 1987.

Vranc, Danilo, Lutkovno gledališče KUD Jože Hermanko Maribor, 1949–1974, predhodnik lutkovnega gledališča Maribor, Zveza kulturnih društev Maribor, 1999.

Brlog igrač, Muzej novejšje zgodovine Celje, 2014.

KRATICE:

- PAM, Pokrajinski arhiv Maribor
- UKM, Univerzitetna knjižnica Maribor
- LGM, Lutkovno gledališče Maribor
- LGL, Lutkovno gledališče Ljubljana
- KUD, Kulturno umetniško društvo
- DPD, Delavsko prosvetno društvo
- MNOM, Muzej narodne osvoboditve Maribor
- MNZGC, Muzej novejšje zgodovine Celje